Mann Tax Services
Individual, Trucking or Business Taxes
As Low As $29.99
CTEC California Tax Education Council Approved Tax Preparer
For Fast Refund: e-file
For Appointments.
Ph:(510) 468-9381
Email: manntaxservices@gmail.com

Gurdawar S. Mann

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

Jas Randhawa
510.406.5056
SUPER 8
Kansas
50 Units, Interior Corridor
Manager's Apartment
Grossing-$815,000
Asking– 3.4 Times

Bob Seth
408.807.9784
INDUS VALLEY INVESTMENTS

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Kuldip Singh Dhariwal
Attorney At Law
Tel: (510) 744-1280
Fax: (510) 744-4192

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ
3100 Mowry Ave. #303, Fremont, CA 94538
E-mail: kuldipdhariwal@yahoo.com

Tenth Year in Publication
ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢
Email:punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com
ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 12, March 21, 2009 | 20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074 | Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਅਰੁਣ-ਰਾਜਨਾਥ ਕਲੇਸ਼ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਹੋਰ ਮੰਦੇ ਰੁਖ

-ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਸਿਹਤ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਡਿੱਗਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀਕਰਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਸੁੰਗੜਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2009 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗਠਜੋੜਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ 'ਚ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਨਾਰਾਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੇਗੀ, ਉਥੇ ਇਸ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਜਿਥੇ ਬਾਹਰੀ ਝਟਕਿਆਂ ਨਾਲ ਝੰਬੀ ਪਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਵਲੋਂ ਤੋੜ ਵਿਛੋੜਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਖਿਲਾਫ ਬਿਗਲ ਵਜਾ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ-ਖੂੰਹਦੀਆਂ ਆਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਇਹ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਸਕਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਤਣਾਅ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜਿਥੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 20 ਉਤੇ)

ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀਆਂ ਪੰਜੇ ਘਿਓ 'ਚ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ:ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਸੁਲਗਾ ਰਹੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੇਤੂ ਹੋ ਨਿਕਲੇ, ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤ ਜੱਜ ਇਫ਼ਤਿਖ਼ਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ (ਲੌਂਗ ਮਾਰਚ) ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਨਵਾਜ਼ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਚਲ ਰਹੇ ਸਿਆਸੀ ਭੁਚਾਲ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰੀ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸੂਫ਼ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਬੀਤੀ 16 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਜਸਟਿਸ ਚੌਧਰੀ ਸਬੰਧੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਜਨਾਬ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੈਂ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਜੋ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕਰਦਿਆਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਜਨਾਬ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਮੌਜੂਦਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਬਦੁੱਲ ਹਾਮਿਦ ਡੋਗਰ ਦੇ 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਪੀ ਐਮ ਐਲ (ਐਨ) ਦੇ ਮੁਖੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 'ਲੌਂਗ ਮਾਰਚ' 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਬੀਤੀ 16 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਮੂਹਰੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਤੇ ਗਿਲਾਨੀ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸਨ।

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 20 ਉਤੇ)

ਲੌਂਗ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਿਰਮੂਲ ਦੱਸਦਿਆਂ ਚੀਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਰਥਚਾਰਾ ਹੈ ਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲੂਲਾ ਡੀ ਸਿਲਵਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ। ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਵਲੋਂ 2 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਗਰੁੱਪ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਕੜੀ ਵਿਚ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਖਿਆਲ ਹੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਨ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਯੂਰਪ ਵਿੱਤੀ ਸਨਅਤ ਲਈ ਕਾਇਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਰ ਸਖਤ ਕਰਨ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸਰਬਪੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰੇ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 9 ਉਤੇ)

Loan Modifiacation
Central Valley Specialist

Manjit Gill
Real Estate/Loans
Dre# 01524555
Lower Your Home Mortgage Payment
Stop Forclosure
Loan approvals with-in minutes.
Free List of homes available.
American Realty & Business Corp
2937 Veneman Ave, Suite B-150 Modesto CA
510-415-2368
209-524-4008
www.gillfinancial.com

ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
Raja SWEETS & INDIAN CUISINE
LUNCH BUFFET - DINNER - TAKE OUT - CATERING - BANQUETS
TOLL FREE 1-866-FOR RAJA
ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕੁਆਲਟੀ ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।
Raja Indian Cuisine & Bar
Ph: 510-264-9300
1275 W Winton Ave
Hayward, CA 94545
Wholesale and Retail
Ph: 510-489-9100
Fax:510-489-9111
31853 Alvrado Blvd
Union City, CA 94587
ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ।
Call Makhan Bains or Ravinder Singh for your next party
Or visit us: www.rajasweets.com

Law Offices Of Manpreet S. Gahra

Manpreet S.Gahra
Attorney At Law
*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
*ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
*ਬਿਜਨਸ ਲਾਅ
Berkeley Office
2161 Shattuck Ave. #304, Berkeley
Ph. 510-841-4582
Fax: 510-217-6847
Sacramento Office
Call For Appointments
Ph. 916-924-1617
Email:manpreet@gahralaw.com

ਕਈ ਦਿਨ ਦੀ ਚੁੱਪ ਬਾਅਦ ਕੈਪਟਨ ਫਿਰ ਗਰਜਿਆ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੰਘੀ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਈਨ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਮਕੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਈਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਏਗੀ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ 'ਚ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਆਏਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵੋਟਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦੋ ਗੇੜਾਂ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੜਬੜੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਤੇ ਬਹੁਕਰੋੜੀ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਘੁਟਾਲੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਲੰਘੀ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ੀ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਮਿੰਦਰ ਰਿਚੀ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜੀ.ਕੇ. ਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਬੀਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬਹਿਸ ਹੋਈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ 13 ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੂੰਝਾ ਫੇਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ।

ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਬਦਲੀ ਕਾਰਨ ਦੋਨਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਕ 'ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਥਾਣੇਦਾਰ' ਵਲੋਂ ਹਾਕਮ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ 'ਨਾਪਾਕ ਗੱਠਜੋੜ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁੜੱਤਣ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਭਾਵੀ ਟਕਰਾਅ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਟਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਐਨ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ 'ਤੇ।

ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਹਾਲੀ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਸ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਚ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਬਦਲੀ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੁੱਪ ਕਰਨਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ।

ਇਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਗੱਠਜੋੜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਫੰਡ ਦਾ ਗੱਫਾ ਦੇ ਕੇ ਜਿਸ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇ ਉਸੇ ਦੇ ਲੜ ਜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਫਰੀਦਕੋਟ 'ਚ ਚੰਗੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਮੁਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਡੰਡਾ-ਪਰੇਡ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁਹਾਲੀ ਆ ਗਿਆ। ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਠਿੰਡੇ ਦੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੈੜ ਨੱਪੀ ਰੱਖੀ। ਕੁਝ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮੰਤਰੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਈ.ਜੀ. (ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ) ਪਰਾਗ ਜੈਨ ਨੂੰ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ, ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਸੂਤੀ ਬਣ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਓ, ਮੈਂ ਸੁਖਬੀਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।" ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।" ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਦੋਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਭਾਵੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ 'ਵੱਡੇ ਬੰਦਿਆਂ' ਦੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਕਿਤੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਕਰਾ ਬੈਠੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਖਾਵੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰੇ।

ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

ਲਿਬੜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ-ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

-ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰੀ ਜਾਵੋ ਤੇ ਲਿਬੜੇ ਵਿਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ?

ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ-ਇਕ ਚਿੰਤਕ

-ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਣਦਾ ਸਰਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ, ਇਉਂ ਕਹੋ ਕਿ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਤਾਂ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲੈ'ਗੀ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ 'ਚ ਵੱਖਵਾਦ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ-ਬਰਨਾਲਾ

-ਇਹਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਮੈਂ ਤੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗਵਰਨਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ।

-ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਟਰੱਕ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾ ਕੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਟੌਹਰ ਨਾਲ ਕਹਿਣਗੇ, 'ਦੇਖੋ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ।'

ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਗਾਣੇ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਬੱਚੇ-ਇਕ ਨਵੀਂ ਖੋਜ

-ਤਾਹੀਓਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੰਗਰ ਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਤਾਦਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

ਮੈਂ ਔਖੇ ਵੇਲੇ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਭਾਜਪਾ 'ਚੋਂ ਕਢਾਉਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਐ-ਸੁਖਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

-ਬੁਰੇ ਕਾਮ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨਤੀਜਾ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ-ਬਾਦਲ

-ਜੇ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਇਹੋ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਲੈ ਲਿਓ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ!

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ:ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ (ਸਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ): ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ' ਅਤੇ 'ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ' ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਝੂਠ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ ਉਤੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਅਹੁਦੇ ਖੁਸਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬਣ ਰਹੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਝੂਠੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿਚ ਉਲਝਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨੂੰ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਚ ਅਤੇ ਕੱਚ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਰਸੀਵਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਜੋ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਅਹੁਦੇ (ਸਟੇਜ-ਮਾਈਕ) ਖੁਸਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲੋਭ-ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ 20-21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਰਸੀਵਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਕਿਉਂ? ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਰਸੀਵਰ ਲਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਲੱਖਾ ਡਾਲਰ ਕੋਰਟ-ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਖਰਾਬ ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੀ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਘੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਰਾਹ ਪੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਦੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਰਸੀਵਰ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸ. ਹੋਠੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਟਿਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 20-21 ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲਾਲਚ ਹੋਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਤਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ, 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਮੰਦਰ, ਗਿਰਜਾ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ' ਦਾ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਉਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਬਣਵਾਈ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਾਰੇ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖੁਦ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਸਨੀਵੇਲ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਿੱਤ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਥੇ ਮੂੰਹ ਖਾਂਦਾ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੀਆਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ ਫਾਰਮ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ, ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਤਕ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਉਹ ਸਿੱਖ ਹੈ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਫਾਰਮ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੁੱਝ ਨਿਰਪੱਖ ਆਗੂਆਂ-ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮਿੱਕੀ ਰੰਧਾਵਾ, ਜੰਗ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਭੂਪਿੰਦਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਕੇਵਲ ਸੱਚਦੇਵਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਗਿੱਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਸੰਘਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਲੋਨ ਰੁਕਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ 'ਰਾਜ ਪਲਟੇ' ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਅਤੇ ਸ. ਹੋਠੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ ਸਾਈਨ ਕਰਕੇ ਚਿੱਠੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 5 ਵੱਜ ਕੇ 51 ਮਿੰਟ ਤੇ 9 ਸਫੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਫੈਕਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀ ਕਿ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜਣ ਪਿਛੇ ਮਨੋਰਥ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਲੋਨ ਰੁਕਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਬਣ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਦਿਲ ਖੋਲ ਕੇ ਮਾਇਆ ਭੇਟ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ।

ਬੇ-ਏਰੀਏ 'ਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਦੰਗਲ ਜਲਦੀ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਯੁਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਮਈ ਜਾਂ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਇਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਦੰਗਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਥੇ ਹੋਈ ਕਲੱਬ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਰੈਸਲਿੰਗ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਇਸ ਖੇਡ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਦੰਗਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗਾਖਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੰਗਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਕੇਸਰੀ, ਹਿੰਦ ਕੇਸਰੀ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਦੰਗਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦਿਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗਾਖਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਗੁਰਦਾਵਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਜੁਗਰਾਜ ਸਹੋਤਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 831-247-4637 ਜਾਂ 510-468-9381 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਓਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸੌਖੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ 70 ਫੀਸਦੀ ਨਵੀਂਆਂ ਜੌਬਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈਆਂ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਟਿਮੋਥੀ ਗੈਦਨਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਛੋਟੇ ਬਿਜਨਸਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਮੁੜ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈਣ ਲਈ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਆਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਇਕ ਨਵੇਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀ ਪੱਖੋਂ ਹੱਥ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੈਂਕ ਦੁਜੈਲੇ ਕਰਜ਼ਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਫਸੇ ਅਸਾਸੇ ਕੱਢ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਜ਼ਾ ਫੀਸ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਕਦਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕੀ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਕਿ ਛੋਟੇ ਬਿਜਨਸਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਉਧਾਰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਛੋਟੇ ਬਿਜਨਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸੌਖਿਆਂ ਕਰਨਾ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਆਪਣੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕੋ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਲਈ ਲੈਂਡਿੰਗ ਫੀਸ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ.ਏ. ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਾਰੰਟੀ 90 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਉਪਰ ਸਰਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਹੁਲਾਰਾ ਪੈਕੇਜ ਵਿਚੋਂ 73 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕਰੇਗੀ।

ਲਿਬੜਾ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਸੀਟ ਦੀ ਆਸ

ਰਵੀਇੰਦਰ ਵਲੋਂ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ 2-3 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ. ਲਿਬੜਾ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਇਕੱਠ 'ਚ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿਦਵਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ।

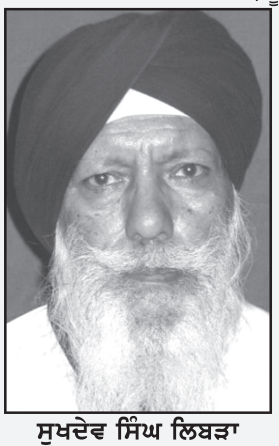

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਚੋਣਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰਨੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਲਿਬੜਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਲਿਬੜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 1920 ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਪੀਕਰ ਸ. ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ ਜੇ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਸਮਰਥਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਇਕਮਤ ਸੀ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਲਿਬੜਾ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 1920 ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਡਹੇੜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਨੂੰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ. ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗੈਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸ. ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਏ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਹੈਂਕੜਬਾਜ਼ੀ ਭਰੇ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ ਨੂੰ ਹਰ ਮੱਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਭੰਨ ਤੋੜ-ਤਣਾਅ

ਰਾਜਪੁਰਾ : ਰਾਜਪੁਰਾ ਤੋਂ 3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਸੈਦਖੇੜੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਭੰਨ ਤੋੜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਜਿੱਤੀ ਪੱਗ ਦੀ ਜੰਗ

ਆਕਲੈਂਡ : 'ਜਿਦ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿੱਤ ਹੈ' ਦੀ ਤਰਜ 'ਤੇ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਜਗਮੋਹਨ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਪੱਗ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਗਮੋਹਨ (32) ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਨੇਲਸਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਖੇਡੇ ਗਏ ਪੰਜਵੇਂ ਵਨਡੇ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਜਗਮੋਹਨ ਇਥੇ ਮੌਜੂਦ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ।

ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਆਏ ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਥੋਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾੜੀ-ਮੁੱਛ ਕੱਟਵਾਉਣ ਅਤੇ ਪੱਗ ਨਾ ਪਹਿਨਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਖਾਤਰ ਜੱਗੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਗਵਾਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਲੱਗਾ।

ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਜਗਮੋਹਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਿਓ ਨੇ ਜੱਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਵਜੋਂ ਸੱਚੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਪਿਓ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਜੱਗੀ ਨੂੰ ਜਨ-ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਅੰਤ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾੜ੍ਹੀ-ਮੁੱਛ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪੱਗ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲ ਗਈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 27 ਲੱਖ ਦੀ ਠੱਗੀ

ਬਠਿੰਡਾ : ਟ੍ਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰੀਬ 27 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗ ਲਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਜਿਥੇਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਤੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗੇ ਗਏ, ਉਥੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਸੈਟਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ 12 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗ ਲਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਲ ਨੌ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਤੀਜੇ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਟਲੀ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ ਜਗਰਾਓਂ ਨਿਵਾਸੀ ਟ੍ਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੋ ਬੇਟਿਆਂ ਪਵਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਲੌਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝਾਂਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਇਟਲੀ ਭੇਜ ਦੇਣਗੇ।

ਇਸ ਦੇ ਇਵਜ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 12 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੰਗੇ। ਇਹ ਰਕਮ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਲਈ, ਪਰ ਰੁਪਏ ਠੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਇਟਲੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਆਏ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੁੱਤਰ ਪਵਨਜੀਤ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹਿਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਜਲੌਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਜੀ ਰਤਨ ਗੇਟ ਖੇਤਰ ਨਿਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸੈਟ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਮਾਨਸਾ ਨਿਵਾਸੀ ਗੀਤਾ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਾਗਲਾ ਨਿਵਾਸੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਵੀਰ ਨਿਵਾਸੀ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਵਜ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗ ਲਏ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਬਠਿੰਡਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸਾਖਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੀਤਾ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਕੋਤਵਾਲੀ ਵਿਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

REAL ESTATE & LOANS-HOME/BUSINESS

We Specialize in Bay Area, Sacramento and Central Valley

PARMINDER DEOL Call:925-980-1279

JIWAN SINGH Call: 916-759-1923

ਪਰਮਿੰਦਰ ਦਿਓਲ 925-980-1279
forhomes@yahoo.com

RESIDENTCIAL, BUSINESS AND COMMERCIAL PROPERTIES AND LOANS

ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ਼ਤ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Best Time to Buy Bankowned, Foreclosure and Short Sale Properties

Homes Loans

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਐਫ.ਐਸ.ਏ. ਲੋਨ 3% ਡਾਊਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। -ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ

ਮੈਂ ਜਿਸ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਘਰ ਲਈ ਲੋਨ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਮੇਰਾ 10,000 ਡਾਲਰ ਵੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਝੱਟਪਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। -ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ

Purchase home with 3.5% Down FHA

Direct Mortgage Lender LOW RATES

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
916-759-1923

Best Rates/Quality Service

ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੇ-ਏਰੀਆ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਲਈ ਲੋਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

WE SPECIALIZE IN SBA & FHA FROM DIRECT LENDERS AND MAJOR BANKS

ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ: 408-598-9605, 209-996-1681

UNITED MORTGAGE & REALTY

Self Employed OK First Time Home Buyers OK
Bank Owned Properties

ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੁਰੀ

ਮੋਹਾਲੀ : ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਦੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਛਿੜ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁੜ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 17 ਵਰ੍ਹੇ ਕੈਦ ਭੁਗਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਵੱਡੀ ਸਿਆਸੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਹੈ। ਕੁੱਕੀ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 55 ਗਵਾਹਾਂ ਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਗਵਾਹ ਹੀ ਭੁਗਤਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਨਾਬਾਲਗ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ 17 ਵਰ੍ਹੇ ਲੰਮੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਨਾਲੋਂ ਵੀ 3 ਸਾਲ ਵਧ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਬਿਆਨ ਰੀਕਾਰਡ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ 24 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਕੱਟ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਥੋੜੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਤਾਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਲੂੰਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਪੇਚਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਬੇਇਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ, ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਚਮੁਚ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਟਿਕਟ ਦੇਵੇ।ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਜਿਤਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕੁੱਕੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ, ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਭਾਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਾਲ ਵੀ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੁੰਬਈ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ. ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਛਿੱਤਰ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਲਾਮੀ 'ਤੇ ਅੱਠ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਕੌਮ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਕੀ ਨੇ 17 ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਵਿਚ ਬਿਤਾ ਦਿਤੇ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੁੱਕੀ ਨਾਲ ਨਾਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੁੱਕੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਭੇਜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖ਼ਰਚਾ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰੇਗੀ। ਸ. ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ।

ਨਵੰਬਰ '84 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੌਰਾਨ ਭੀੜ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਉਰਫ਼ ਕੁੱਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਨੇ ਲੰਘੀ 16 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 10.15 ਵਜੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਕੁੱਕੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਿਤਾ ਡਾ. ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮਿੱਤਰ ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਰੀਬੀ ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਢਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਕੁੱਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ 17 ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜੇਲ ਵਿਚ ਬਿਤਾ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਇਕ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਂਗ ਅਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਦਿੱਲੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਸਰਨਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ।

CALIFORNIA SHINE DENTAL

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

Ph:408-223-9600

www.californiashinedental.com

Email:info@californiashinedental.com

Certified Invisalign Provider

$2500 Off Invisalign

Free Sonicare Toothbrush

Free Dental Exam

Free Teeth Whitening

with treatment $399 value

Cash Patients 50% Off

Dr. Gagan Sandhu, DDS

- New Patients Welcome
- State of the art dental equipment and technology
- Easy Payment Plans available
- Same Day Emergency Service
- Open 7 Days 9am to 7:30pm

Please do call us for second opinion

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸ਼ਾਈਨ ਡੈਂਟਲ

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਰੀਬ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਕੇਵਿਨ ਤੇ ਪਤਨੀ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਆਏ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇਵਿਨ ਜੀ ਲਾਇੰਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕੈਰਲ ਲਾਇੰਚ ਨੇ ਲੰਘੀ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਕੇਵਿਨ ਜੀ ਲਾਇੰਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਨੀ ਕੈਰਲ ਲਾਇੰਚ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੈਟ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵਪਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।

ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ : ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ ਉਰਫ਼ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਨੇ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਥੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈਣ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈਣ ਲਈ ਪੁੱਜੇ ਹਨ।

ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ-2 ਕਰੇਗੀ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ਿਅਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਜਲੰਧਰ : ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਡਰਬੀ ਵਿਚ ਬਣੇ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ਿਅਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫਤੇ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ-2 ਕਰੇਗੀ। ਮਿਊਜ਼ਿਅਮ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੀਆਂ 5 ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਪਾਂ, 2 ਛੋਟੀਆਂ ਤੋਪਾਂ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਥਿਆਰ, ਕਵਚ, ਤੋੜੇਦਾਰ ਬੰਦੂਕਾਂ, ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੱਕੇ, ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ, 6 ਲਿਥੋਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਹੋਲੋਕਾਸਟ ਮਿਊਜ਼ਿਅਮ ਟਰੱਸਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਿਊਜ਼ਿਅਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਡਰਬੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਯੂਥ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਠੱਗ ਤੇ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਯੂ.ਕੇ. ਸਥਿਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੇ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਸਬੰਧੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ।

Punjab Times

Established in 2000
10th Year of Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:
Amolak Singh Jammu

Astt. Editor:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Graphics:
Mandeep Singh

California Bureau:
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025
Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952
Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664
Director Bus. Relations:
Pritam S. Grewal
408-406-0703

Jalandhar Bureau:
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Missisipi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusettes, Washington, Kansas, Minnesota

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 75 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 350 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer

The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ: ਸਿਆਸੀ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਜਾਰੀ

-ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ

ਜਲੰਧਰ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਮਹੀਨੇ ਕੁ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੱਚਿਆ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸਿਰ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਗਠਜੋੜਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਚੁਸਤ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਬਾਕੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਲਾਨੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਗੋਡਣੀਆਂ ਲਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਪੁੱਜ ਕੇ ਜਲੀਲ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 3 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਛੱਡੀਆਂ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਖੌਲ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 17 ਸੀਟਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਪਰ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ 3 ਸੀਟਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਕੋਲ ਕਲਾਸ ਲਾਉਣ ਜਾਣਗੇ।

ਲਗਭਗ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੱਧੀ ਕੁ ਦਰਜਨ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਤੋੜ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਮੁੜ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਠਜੋੜ ਨਾਲ ਨਾ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗੂ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਗਠਜੋੜ ਮਾੜੇ ਵਕਤ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਇਕ ਅਲੱਗ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

ਲੱਗਦਾ ਇੰਝ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਧਿਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ/ਚਾਰ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਉਥੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਮੋੜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਉਂਜ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਰੈਡੀਕਲ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੁਪਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਮੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਸਬੱਬ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਜਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਹੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲੇ। ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੋਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਸਗੋਂ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਯੂ ਪੀ ਵਿਚ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇਕੱਲਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਭਾਵੇਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਖਲੋਤੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਇਆਵਤੀ ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਗਠਜੋੜ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਬਸਪਾ ਦਾ ਪੂਰਬ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਠਜੋੜ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇੰਜ ਹਾਲਤ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਤਰਲ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਪੱਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਯਾਗ ਵਿਚਾਰਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲ ਨੂੰ ਖਿਸਕਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਥਿਤ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਈ ਧੜਾ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਉੱਪਰ ਦੁਖੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੀਤਾ ਕੀ ਜਾਵੇ?

ਇਕ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਠਜੋੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਦੋਨੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲੀਆਂ ਤਦ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਸਥਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੱਤਾ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਐਲਾਨਣ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹੀ ਔਂਟਲੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਰਾਜਕਾਲ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲੇ ਗੋਹੜੇ ਵਿਚੋਂ ਪੂਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਤੀ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਨਾਂ ਥੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਾਲ ਵੀ ਹਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਠਜੋੜ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਥੇ ਖਿੰਡੇ ਬਿਖਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਸੁਸਤ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਦੋ ਦਿਨਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਲੰਘੀ 7-8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਹਾਊਸ, 12 ਐਲਬਰਟ ਰੋਡ ਵਿਖੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ 'ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ' ਨਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸੁਰ ਪਰਚੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਸ ਹੋਰ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਪਰਚੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ।

ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਡਾ.ਵਨੀਤਾ ਨੇ 'ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰ ਕਵਿਤਾ',ਡਾ.ਮਨਮੋਹਨ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਣ' ,ਤਸਕੀਨ ਨੇ 'ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਵਿਤਾ', ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਨੇ 'ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਇਕ ਨਿਕਟ ਸਰਵੇਖਣ', ਡਾ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਨੇ 'ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਨਵ ਰਹੱਸਵਾਦ' ਵਰਿੰਦਰ ਪਰਿਹਾਰ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਅਮੂਰਤ ਕਾਵਿ ਸੰਸਾਰ', ਅਮਰਜੀਤ ਸਾਥੀ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਵਿਧਾ -ਹਾਇਕੂ',ਡਾ ਅੰਬਰੀਸ਼ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਈਕੋ ਕਵਿਤਾ' ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ।

ਦੋ ਦਿਨ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੱਤ ਮਾਰਚ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਡਾ.

ਪੰਜਾਬੀ ਅਲੋਚਕ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਸੈਮੀਨਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਨਮੋਹਨ ਦੇ ਸਵਾਗਤੀ ਅਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ-ਪਛਾਣ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾ. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਹੁਰਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਬਹਿਸ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੇਟਿਵ ਕਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਮਕਾਲੀ ਕਾਵਿ-ਸਮਾਲੋਚਨਾ ਬਾਰੇ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਧ੍ਰੋਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਪਰਸਪਰ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਚਾਰ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਨਿਰੰਤਰ ਭਖਵੀਂ ਬਹਿਸ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਮੋਹਨਜੀਤ, ਡਾ. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਪਾਲ ਕੌਰ, ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਵਰਿੰਦਰ ਪਰਿਹਾਰ, ਨੀਤੂ ਅਰੋੜਾ, ਅੰਬਰੀਸ਼ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ, ਡਾ. ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਗਤਾਰ ਢਾਅ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਅ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਾਥੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਮਾਨ, ਸੰਤੋਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੰਤੋਖ ਹੇਅਰ, ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵਰਿੰਦਰ ਪਰਿਹਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ।

'ਗਲੋਬਲ ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਫੋਰਮ', 'ਪ੍ਰਵਚਨ' ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਫੋਰਮ (ਸਾਊਥੈਂਪਟਨ, ਯੂ.ਕੇ.) ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਅਗਾਂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ ਹੁਰਾਂ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ (ਵੁਲਵਰੈਂਪਟਨ) ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਾਵਿ-ਪੁਸਤਕ 'ਅਹਿਦ' ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ।

ਡਾ. ਵਨੀਤਾ, ਡਾ. ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਤਸਕੀਨ, ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰਬੀਰ, ਸਿਮਰਤ ਗਗਨ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ, ਡਾ. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸਵਰਨਪ੍ਰੀਤ, ਡਾ. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੀਰ ਭੁੱਲਰ, ਮਿੰਦਰ, ਦੇਵਨੀਤ, ਸਰਦਯਾਰ, ਨਿਰਮਲ ਅਰਪਣ, ਗੁਲ ਚੌਹਾਨ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ, ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ, ਭੁਪਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ, ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ, ਬਿਪਨਪ੍ਰੀਤ, ਸਤਪਾਲ ਭੀਖੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ, ਪਰਮਜੀਤ, ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ, ਮਹਾਂਦੇਵ, ਇੰਦਰਜੀਤ, ਪਰਮਜੀਤ ਸੋਹਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਬੇਦੀ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵਿਭਿੰਨ ਬਹਿਸਿਆਂ 'ਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਹ 'ਅ ਸ ਹ' ਨਾਮੀ ਸੈਮੀਨਾਰ, ਮਰਹੂਮ ਕਵੀਆਂ, 'ਆਸੀ ਸਤੀ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਹਾਜ਼ਰ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਲਈ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਵਚਨ' ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਸ.ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ
ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)
ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਰੇੜਕਾ ਜਾਰੀ, ਆਗੂਆਂ 'ਚ ਕਸ਼ਮਕਸ਼

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਰੇ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ।ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤ ਦੇਣ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਪੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕੇ ਪੀ ਦੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅੰਤਮ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਬੀ ਵੀ ਕੇ ਪੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਚਰਚਾ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕੈਪਟਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਪੇਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੇ ਪੀ ਦੇ ਪੱਖੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਪੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਬਾਰੇ ਦੁਬਿਧਾ 'ਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਪੀ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਜਾਂ ਨਾ ਲੜਨ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਆਏ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਕੇ ਪੀ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹੀ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਨੇ ਕੋਈ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫੜੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ.

ਇਹ ਡਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਖੁੱਸ ਜਾਵੇਗੀ।ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਦਮਸ੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਬੜੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਹ ਸੀਟ ਜਿੱਤ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਪੀ, ਹੰਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੋਣ ਲੜਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਸਾਂਈ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਉਸ ਨੂੰ ਐਮ ਪੀ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਕੇ ਪੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬੜਾ ਸਖ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਇਹ ਅਹਿਮ ਸੀਟ ਜਿੱਥੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਉੱਥੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇੱਕ ਧੜਾ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੇਟੇ ਯੁਵਰਾਜ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿਚ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ

ਉਧਰ ਇਸ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਵੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਕਿ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਧੜੱਲੇਦਾਰ ਜੇਤੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਅਤੇ ਅਬਜ਼ਰਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਭੁਗਤੀਆਂ ਹਨ।ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਜਵਾਈ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਵੀ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੇ-ਪੂਰੇ ਆਸਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਜਿੱਥੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਈ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪੱਖ ਮੰਨ ਰਹੀ

ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ

ਹੈ । ਇਹ ਪੱਖ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜੇ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਟੱਕਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੇਟਾ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਧੜਾ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿਵਾਉਣ 'ਚ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਪਰੋਂ 'ਪੈਰਾਸ਼ੂਟ' ਰਾਹੀਂ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਈ ਨਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਲਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ. ਲਿਬੜਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅੰਬਿਕਾ ਸੋਨੀ ਦੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਗਭਗ ਖ਼ਤਮ ਹੈ।

ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਦੂਜੇ ਹਨ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਹਨ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ। ਬਿੱਟੂ ਦਾ ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਨਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨਾਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਕਾਫ਼ੀ ਤਕੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੈਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹਲਕੇ 'ਚ ਸੈਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚੰਨੀ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਟੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਬਿੱਟੂ ਦਾ ਦਾਅ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।

Real Estate and Loans Under One Roof

We can help you get a loan with as little as 3.5% down.
Interest rates are historic low and to get your dream home or investment property.

Call: Sam Chahal Tel: 916-612-5773

Reo-Bankowned Properties
Serving from Bay Area to Sacramento

Sam (Sohanpreet)Chahal
CA Lic. 01504071
Realtor/Notary Public
e-mail:sam@jassigill.com

We Help You Buy/Sell
Business & Homes

For Buying and Selling Residential, Commercial property and for Loans in Sacramento area

It's a Great time for Investors and first time buyers to buy their dream home.

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Price $119,000
3Bed, 2Bath, 1500 SQFT
Built in 1990 in Sacramento 95828

Sale Price $104,000
3Bed, 2Bath, 1230 SQFT,
Sacramento

Sale Price $369,900
5Bed, 3Bath, 4097 SQFT,
Elk Grove

Sale Price $143,900
3Bed, 2.5Bath, 1736 SQFT,
Sacramento

Sale Price $168,000
3Bed, 2Bath,
Elk Grove

Sale Price $115,900
3Bed, 2Bath,
Sacramento

Golden State Realty

Sacramento Office: 8695 Territorial Way, Elk Grove CA 95624
Tel: 916-612-5773 Fax: 916-689-5707

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ’ਚ ਬੀਬੀਆਂ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ

ਜਲੰਧਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬੀਬੀਆਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮਰਦ ਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰੂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਮਾਤਰ ਹੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਕੁਝ ਚਿਹਰੇ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। ਖਾਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਔਰਤ ਵਿੰਗ ਦਾ ਤਾਂ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹਾਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ

ਜਨਵਰੀ 2008 ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿੰਗ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕਰੀਬ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਔਰਤ ਵਿੰਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ।

ਔਰਤ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਗਿਣੇ ਚੁਣੇ ਚਿਹਰੇ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਸਾਂਸਦ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਮੋਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਦੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਨ ਦੇ ਵੀ ਕਿਆਸ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 33 ਫੀਸਦੀ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ (ਰਿਜ਼ਰਵ) ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰਸਿਮਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਵਿਚ ਉਤਰਨ ਨਾਲ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਮਹਿਲਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਉਮੀਦ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਪੰਜਾਹ ਫੀਸਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੰਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਸਪਾ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ : ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਉਤਾਰਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਨਾਮਾਲੂਮ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ 2003 ਵਿਚ ਹੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ‘ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਬਸਪਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪਾ ਸਕੀ ਹੋਵੇ।

ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕਟਰ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕਨਵੀਨਰ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਣੀ ਯਾਦਵ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਪੁਖਤਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਗੂ ਪੀ.ਡੀ. ਸ਼ਾਂਤ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਰਦੇਵ ਕੌਰ ਸ਼ਾਂਤ ਨੇ 1992 ਵਿਚ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ 1997 ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਗੂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਬੈਠੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2002 ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਕੈਂਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਵੀ ਲੜੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦਸੂਹਾ ਵਿਚ ਸਵਰਣ ਕੌਰ, ਗਿਦੜਬਾਹਾ ਤੋਂ ਸ਼ੀਲਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਗੜਦੀਵਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹਿਲਾ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Matrimonials

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਡੋਡ 26, 5’6", ਮਾਸਟਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ‘ਤੇ ਪੀਐਚ.ਡੀ. ਕਰ ਰਹੀ ਸੁੰਦਰ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਤੀ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਲਈ ਯੂ.ਐਸ.ਏ./ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ/ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਐਚ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਨਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ:704-930-1734, sandhu_rajpal@hotmail.com

Suitable US citizen or green card holder mach for Kamboj Sikh US citizen boy, 5’10”, 26, electric engineer working in a reputed company near Chicago, call: 224-623-3923 or e-mail:bababalji@yahoo.com

Jatt Sikh parents seek suitable match for their 5'7", fair, slim, beautiful 32 year old Medical Doctor daughter currently practicing medicine in Illinois. She is good natured, family oriented, and is well versed in both cultures. Seeking successful, US based Jatt Sikh professional (Doctor. Dentist, Lawyer, MBA) from respectable family. Please send biodata with recent pictures to navdesy@hotmail.com.

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਲੰਘੀ 16 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇਵਰ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਲਵਾੜਾ ਸਥਿਤ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਦੋ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰਾਂ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਲਈ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਉਸ ‘ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚੈੱਕ ਵੰਡਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਸਮਜੀਤ ਸਿੱਧੂ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਿਤਰਣ ਉੱਤਰ ਏ.ਐੱਸ.ਥਿੰਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੀਟਰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ‘ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇਣ ‘ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵਾਲੇ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਕਾਰਡ ਵੰਡਣ ‘ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਤਾਜ਼ਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਾਰਡ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਰਡ ਵੰਡਣ ਦੇ ਇਸ ਅਮਲ ‘ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਦੋ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡੀ ਆਈ ਜੀ. ਅਸਥਾਨਾ ਵਿਰੁਧ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ 231 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ‘ਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਾਲ ਚੱਬਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ

ਕੋਲੰਬੋ : ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚੋਂ ਲਗਭਗ 600 ਗ੍ਰਾਮ ਵਾਲ ਮਿਲੇ ਹਨ ਪਰ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਕਿਨਾਰੇ ‘ਤੇ ਵਸੇ ਚਿਲਾਅ ਕਸਬੇ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੇਪਾਮਾਡੁਵਾ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਮਾਦਵਾਨ ਵਨਮਾੜੀ ਨਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚੋਂ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਗੁੱਛਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰ ਕਰੀਬ 600 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਵਾਈ.ਐੱਮ.ਜੀ. ਇਲਾਂਕਰਤਨੇ ਬਾਂਦਾ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਗੁਛਾ ਕੱਢਿਆ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਨਮਾੜੀ ਇਕ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ‘ਟ੍ਰਾਇਕੋਫੈਸੀਆ’ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਵਾਲ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Suitable Match Wanted

Punjabi Sikh businessman divorcee (no issue) seeks adjustable lady. No cast, no bar + - 55 only USA or Canadian seeking serious inquiries 571-226-7293

MRP TRAVEL

Lowest International and Domestic Fares

FLY ANY AIRLINE OF YOUR CHOICE

Providing the lowest Airfare, Cruise and Travel Packages to Asia, Africa, Europe, the Middle East and North America

408-929-8005

E-mail:jkulwant@sbcglobal.net
2123 Port Way, San Jose, CA 95133
CST: 2097308-40

Emirates
SINGAPORE AIRLINES
Asiana Airlines
malaysia airlines

We Also Offer Notary Service

For Honest and Reliable Real Estate Services

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸੌਦਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Specializing in Bank Repo. And short sales.

Nand S. Brar
Broker Associate
DRE Lic No: 01816328

(916) 501-3974
(916) 344-5453

WestCo Realty — A REAL ESTATE & INVESTMENT GROUP

Email : nandsbrar@gmail.com, www.westcorealty.com

Commercial Real Estate in Michigan

ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਲੋਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

UNITED LENDING

1.Commercial Loans Nationwide, 2.Gas Stations , 3.Liquor Stores, 4.Super Markets, 5.Shopping Malls, 6.Convenience Stores, 7.Churches, 8.Car Washes, 9.Hotel, Motel, 10.Restaurants 11.Fast Food Franchise

ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੇ ਭਾਅ
ਬਿਜਨਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਬਿਜਨਸ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Sarabjeet Singh
Realtor /Mortgage Broker
Ph.414-803-7420
Fax. 989-790-9405
Email. franciscogroup.singh@gmail.com

Many More Please Call For Details

The Francisco Group — REAL ESTATE PROFESSIONALS — FranciscoStores.com

Francisco Group Realty
2770 Silver Lake Rd.
Traverse City,Mi 49684

ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਨਸ਼ੇ ਨਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਹਿਦ

ਪੇਂਡੂ ਔਰਤਾਂ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਦਲੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਵੱਟੇ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਦਾ ਫੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਵੋਟਾਂ ਵੱਟੇ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਹੈ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਲੜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਲ 2007 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾ ਭਰਮ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਵੋਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੋਟਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਸਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਹਾਕਮ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਲਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਬੁਲਾਈ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਡਟ ਕੇ ਰੱਖਿਆ।

ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਸੈੱਲ ਕਾਇਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਬਾਅ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰੇ। ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਗੱਲ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਸਾਡੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਡਟ ਕੇ ਉਠਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢਾਂਗੇ। ਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਇਹੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾਤੰਤਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ। ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਦਲੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਣ:ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਦਲੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ, ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ, ਅਫੀਮ, ਭੰਗ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੋਲੇ ਨਾਮੀ ਨਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਕ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਲਲਵਾਣ, ਖੰਨੀ, ਚੱਕ ਨਰਿਆਲ, ਗੁੱਜਰ ਮਹਿਦੂਦ, ਭੇੜੂਆ, ਮਹਿੰਗਰੋਵਾਲ, ਜੇਜੋਂ ਦੁਆਬਾ, ਲਸਾੜਾ, ਅਨੰਗੜ੍ਹ, ਮੱਲ ਸਹਾਰਾ, ਨਰੂ ਨੰਗਲ, ਚੱਗਰਾਂ, ਸਾਰੰਗਵਾਲ, ਮੈਲੀ, ਬਛੌਹੀ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਝਿੰਜੋਵਾਲ, ਭਾਤਪੁਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਹਨ।ਨੌਜਵਾਨ ਸਮੈਕ ਨਾਲ ਕਮਲੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਬੀੜ੍ਹਾ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਹਿੰਮਾ ਸਿੰਘ ਸਮੈਕ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਧੁੱਤ ਹੋ ਕੇ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਲੜ ਪਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਸੀ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਧੁੱਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਲਸ਼ਨ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਾ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਲਲਵਾਣ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਪ੍ਰਦੁਮਣ ਗੌਤਮ, ਪਿੰਡ ਲਲਵਾਣ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਰਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਚੱਕ ਨਰਿਆਲ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਰਾਜਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਆਸ਼ਾ ਦੇਵੀ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਰਾਜ ਕੌਰ, ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਦੀ ਆਗੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜੇਜੋਂ ਦੁਆਬਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਲਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਕੇ ਸਾੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਡਾਂਗਾਂ, ਸੋਟੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਘਰ-ਘਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਵੇਚਣ ਦੇਣਗੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ ਨਹੀਂ ਵੰਡਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਜਿਹੇ ਆਰਥਿਕ ਹੁਲਾਰੇ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰਗਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਵੀ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਜੀ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਚੀਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੇਨ ਜਿਆਬੋ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਇਕ ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਅਰਬ) ਡਾਲਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਚੀਨ ਦਾ ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਚੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਹੈ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲਹਿਣੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੇ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਂਡ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਉਤੇ ਵੀ ਟੇਕ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲਾਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਅਸਾਸਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੱਚ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਮਾਨ ਨਾਲ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਆਖਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਚੀਨੀ ਅਸਾਸਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇ।

ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕਾ ਬਾਦਲ ਲਈ ਸਿਰਦਰਦੀ ਬਣਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਦੋ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ 'ਚ ਇਹ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਕੈਰੋਂ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਾਲੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਵਲੋਂ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਰੋਂ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਕੈਰੋਂ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ।

ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਹਨ,ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਹਲਕੇ (ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਬਦਲ ਕੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਰੱਖਿਆ ਹੈ) ਤੋਂ ਦੋ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਕੈਰੋਂ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹਲਕੇ 'ਚ ਅਧਾਰ ਕਾਰਨ ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਾਲੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਵੀ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਕੈਬਨਿਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਹਨ।

ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇ : ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ

ਜਲੰਧਰ : ਲੰਘੀ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਾਗਰਤੀ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ। ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅੱਜ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਫਰੰਟ 'ਤੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ 100 ਪਰਿਵਾਰ 70 ਫੀਸਦੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸਰਮਾਏ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਪਰ ਬੋਫੋਰਜ਼ ਤੋਪ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਦਲਾਲੀ ਖਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ, ਉਥੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ 80 ਏਕੜ ਤੋਂ 3500 ਕਰੋੜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਬਹਿਲਾ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਲਾਸੌਰ, ਪੰਜਾਬ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 90 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ।

ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ 15,000 ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਪਰ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਵਿਖਾ ਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

SUPER TRAVEL
847-676-9090
E-mail: supertravel2003@yahoo.com
Lowest Fares With Excellent Service
AMERICAN AIR, CONTINENTAL AIR
JET AIRWAYS DELTA, AIR INDIA, KLM, LUFTHANSA.
For Emergency Call anytime at 847-673-3825
EARLY BIRD SALE!!!!
India $545
London $250

NCP College of Nursing
A Division of Nursing Care Providers, Inc.
Training Nurses for the 21st Century
Celebrating Over 25 Years of Excellence in the Health Care Industry.
BECOME A NURSE
- LVN Program (Full-time, part-time classes)
- CNA Nursing Assistant Training
- CNA Acute Care Training
- IV Therapy and Blood Withdrawal Certification Courses
- NCLEX-PN Review Class
LVN Program Start Dates
So. San Francisco Campus
May 26, 2009, October 26, 2009
Hayward Campus
July 27, 2009, Dec. 2, 2009, Jan. 25, 2010
100% NCLEX-PN Pass Rate for 4 Consecutive Qtrs (2008 SSF Campus)
Student Loans, Payment Plans Available
SSF Campus: 257 Longford Drive, Rm. 5, South San Francisco, CA 94080 1-800-339-5145
Hayward Campus: 21615 Hesperian Blvd., Ste. A, Hayward, CA 94541 1-800-611-4054
Visit us online at www.ncpcollegeofnursing.com

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service
FARMERS
ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜਨਸ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਵਰੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ
*Auto *Home *Life *Umbrella
*Business Work Comp.
Duabba Insurance Agency
2450 Peralta Blvd Suite 120, Fremont CA 94536
Phone: 510-797-7989 Fax: 510-794-7398
visit us@ farmers.com

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
License # 0C 70672
ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਬਾਜਾਖਾਨਾ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਡੇਰਾ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਝੜੱਪ

ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖਮੀ
ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਬਠਿੰਡਾ : ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਬਠਿੰਡਾ – ਮਾਨਸਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਧਰਨਾ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 16 ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਬਠਿੰਡਾ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਰਸਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਦਾਦੂਵਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਉਥੋਂ ਉੱਠਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਤ ਦਾਦੂਵਾਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ 95 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 107/151 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਵਿਚ ਸੰਤ ਦਾਦੂਵਾਲ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝੜਪ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਸਬਾ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਵਿਚ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥਕਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝੜਪ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਹਰਜੀਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਬੱਡੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਇਸ ਕਸਬੇ ਦੇ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਦੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕਰਕੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸੇਵਕ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਰਾਤ ਇਕ ਵਜੇ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਸਮਰੱਥਕਾਂ ਸਮੇਤ ਲੰਗਰ ਛਕਣ ਲਈ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਡਰੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੱਦ 'ਤੇ ਅੜੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾਕਾ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਫਰੀਦਕੋਟ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਵੀ.ਕੇ. ਮੀਨਾ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਬਠਿੰਡਾ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਜੈਤੋ ਜਗਦੀਸ਼ ਭਾਟੀਆ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਜੈਤੋਂ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਸੰਧੂਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਜੈਤੋ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਵਲੋਂ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਵੀ ਹਵਾਈ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤੇ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਵਿਚ ਐਸ.ਪੀ.ਡੀ. ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੰਨਮੈਨ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਨੋਵਾ ਗੱਡੀ, ਇਕ ਮਿੰਨੀ ਬੱਸ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਪੀ. ਦੀ ਗੱਡੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਮੌਕੇ ਤੋਂ 7 ਰਾਈਫਲਾਂ ਅਤੇ 2 ਰਿਵਾਲਵਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 40 ਸਮਰਥੱਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਥਾਣਾ ਜੈਤੋ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 353, 186, 148, 149 ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ 25, 27, 54, 59 ਅਧੀਨ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਦੂਵਾਲ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਕਾਬ ਤਾਰ-ਤਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਅਖੌਤੀ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਧੁੱਤ ਹੋਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉੱਘੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਦਾਦੂਵਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ 'ਤੇ ਇੱਟਾਂ, ਰੋੜਿਆਂ ਤੇ ਡਾਗਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਪੂਰਾ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਿਹੱਥੇ ਸਿੰਘਾਂ ਉੱਤੇ ਜੰਮ ਕੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਵੀ ਸੁੱਟੇ। ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਮੇਤ ਸੱਤ ਸਿੰਘ ਜਖਮੀਂ ਹੋ ਗਏ। ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਾਰੂ ਨਾਲ ਰੱਜੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਨੋਵਾ ਕਾਰ ਨੂੰ ਡਾਗਾਂ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਰੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਭੂਤਰੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਰੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਹੱਦ ਉਦੋਂ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਛੱਡੇ ਅਤੇ ਏ.ਕੇ.47 ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸਲੇ ਨਾਲ ਹਵਾਈ ਫਾਇਰ ਵੀ ਕੀਤੇ।

ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਹਮਲਾ ਇੰਨਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜੱਥੇ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ-ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ-ਕੱਢ ਕੇ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਜੱਥੇ ਦੇ ਹੀ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜੱਥੇ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਟਾਇਰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਪਾੜ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਡਾਗਾਂ ਸੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਜੱਥੇ ਦੇ 7 ਸਿੰਘ ਗੰਭੀਰ ਜਖਮੀਂ ਹੋ ਗਏ ਉੱਥੇ ਬਾਬਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਬਖਸ਼ਿਆ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜੰਮ ਕੇ ਲਾਠੀਆਂ ਵਰ੍ਹਾਈਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਂਹ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ। ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਕਹਿਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜੱਥੇ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ, ਕੀਰਤਨੀ ਸਾਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵੀ ਘੋਰ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪੁਲਸੀਏ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਘੜੀਸ ਘੜੀਸ ਕੇ ਕੁੱਟਦੇ ਰਹੇ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਮੇਤ 20 ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਪਾਇਲਟ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਦ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 4 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੰਡਾਲੀਸਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਟਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਜੱਥੇ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰੀਵਾਲਾ, ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਿਰਜੇਆਣਾ, ਗਿਆਨੀ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੰਘ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀਂ ਹੋ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜੰਗਲ ਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਗਈ।

ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਫੀ ਚਿੰਤਤ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ।

ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ ਦੀ ਤਾਜੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੀ ਧਮਕੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਨਾਲ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ ਵਿਚ ਨਾਮ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਥਰਾਉ ਦੀ ਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਆਹਲਾ ਮਿਆਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਲਕਿਆ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਅਤੀ ਸੰਵੇਦਨ ਸ਼ੀਲ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਇਨਾ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਲ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਸੀਟ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਆਣਗੇ। ਇਥੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਲਗਭਗ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂ ਮਾਜਰਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੋ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ 'ਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਤਿਆਰੀਆਂ ਤੇਜ਼

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਰੂਪਨਗਰ : ਲੰਘੀ 17 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੋਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਲਕਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਭਾਰਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੂਹ ਏ.ਆਰ.ਓਜ਼, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀਜ਼ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀਜ਼ ਵੀ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ ਵਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾਂ ਪਹਿਨਾਉਣ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲੈਣ ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਇੰਨਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਚੋਣ ਜਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਜਲਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ। ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਸਲਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਦੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ-ਕਮ-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੂਪਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ 9 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਬੰਗਾ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਬਲਾਚੌਰ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੂਪਨਗਰ, ਖਰੜ, ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਮੂਹ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ 1585 ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਖੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲੈਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫੋਟੋਯੁਕਤ ਪਛਾਣ-ਪੱਤਰ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਸੱਤ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੂਪਨਗਰ ਅਤੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਦੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਖਰੜ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਬਲਾਚੌਰ, ਬੰਗਾ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਲ.ਕਪੂਰ ਰੂਪਨਗਰ ਵਿਖੇ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਬਾਰੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਭਾਰਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫਸਰ-ਕਮ-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੂਪਨਗਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਹਾਇਕ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ/ਸੈਕਟਰ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਲਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਯੁਕਤ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬਿਜਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉਪਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਕੀਰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਮਿੱਤਲ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੂਪਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਮਨਸ਼ਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਰੂਪਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਐਲ.ਕੇ. ਯਾਦਵ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਅੱਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਸ.ਪੀ.ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਏ.ਆਰ.ਓਜ਼ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀਜ਼ ਵੀ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਆਸਾਮੀ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਪੱਕੇ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਸੰਨ 1820 ਵਿਚ ਆਸਾਮ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਸੀ ਕਿ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਬਰਮਾ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 1000 ਸਿੱਖ ਸਿਪਾਹੀ ਰਾਜਾ ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ੍ਰੀ ਚੇਤੰਨਿਆ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਬਰਮਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਮ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸਿਪਾਹੀ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਹਾਟੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਆਖਰੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਾਸਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜ, ਅਸਾਮ ਵਿਚ ਵਸ ਗਏ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਭਲੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਪਰਪੱਕ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਦਾਇਰਾ ਇੰਨਾ ਛੋਟਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਜਾਣ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਾਮ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਨਾਮੌਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਰਖੁੱਲਾ, ਲੰਕਾ, ਚਪਾਲਮੁੱਖ, ਭੋਜਾ ਜੀ, ਧਰਮਪੁਰ, ਹਾਜ਼ੀਪੁਰ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਅਸਾਮ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰਨ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਾਮ ਦੇ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਜਾਣ, ਪਰ ਮਰਿਆਦਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਧੋਬੜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਾਮ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਉਹ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ 150 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤੇ । ਬਰਖੁੱਲਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਾਮ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਾਮੀ ਲੋਕ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਈਬੰਦਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਲੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਥੇ ਲਈ ਲੰਗਰ ਲਗਵਾਏ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। **ਯਾਦ ਰਹੇ** ਆਸਾਮ ਵਿਚ 200 ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸਾਂਭੀ ਬੈਠੇ ਆਸਾਮੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਜਥਾ ਲੰਘੀ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਇਆ। 186 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਇਸ ਜਥੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ 50,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਖ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਵਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਜਥੇ ਵਿਚ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਨ 1820 ਵਿਚ ਆਸਾਮ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਸੀ ਕਿ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਬਰਮਾ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 1000 ਸਿੱਖ ਸਿਪਾਹੀ ਰਾਜਾ ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ੍ਰੀ ਚੇਤੰਨਿਆ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਬਰਮਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਮ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸਿਪਾਹੀ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਹਾਟੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਾਮ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਵਸੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਆਉਣ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਇਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਚੰਗੇ ਆਸਾਮੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕਵੀ ਵੀ ਹਨ। ਜਥੇ ਵਿਚ ਆਏ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ 7-8 ਦਿਨ ਠਹਿਰਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ-ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਇਥੇ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ 200 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਜ਼ਰੂਰ ਲੋਚਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੇ।

ਅੱਜ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਡਭਾਗੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਜਥੇ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਈਬਰ ਨਾਈਫ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕੈਂਸਰ ਖਤਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਐਟਾਮਿਕ ਰਿਸਰਚ ਸਿਰਫ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਪੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਮਨੁੱਖੀ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੋਬੋਟਿਕ ਰੇਡੀਓਸਰਜਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁਣ ਸਾਈਬਰ ਨਾਈਫ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਟਿਊਮਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋਰ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਭਾਭਾ ਐਟਾਮਿਕ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਰੇਡੀਓ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਐਂਡ ਆਇਸੋਟੋਪ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਵੀ. ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਦਾ। ਉਹ ਲੰਘੀ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਰੇਡੀਓ ਕੈਮਿਸਟਰੀ ਐਂਡ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਆਫ ਰੇਡੀਓ ਆਈਸੋਟੌਪਸ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਪਹੁੰਚੇ।

Worldwide Travel, Inc.

Established Since 1975.

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ

Toll Free:800-504-3044

IATA

Lowest Fare Guaranteed

Reliable and Experienced Real Estate Professional

ਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਫੋਨ: 209-815-1869

*Bay Area*Tracy *Manteca * Lathrop * Weston Ranch*Stockton *Lodi *Elk Grove *Sacramento *Modesto *Turlock *Brentwood *Antioch * Oakley *Discovery Bay

We Specialize in Bankowned, Foreclosure and Short Sale Homes

ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We Also Sell Business And Commercial Properties

Rent 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
Rent 'ਤੇ ਘਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ

Right Time To Buy For Investers And First Time Home Buyers

REALTY WORLD Millennium

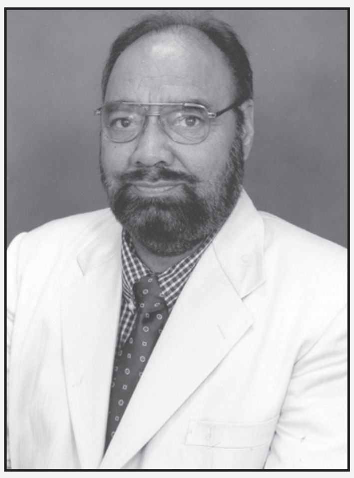

Gurbans Singh Gill
Realtor/Notary Public
11 Years Experiance in Real Estate
e-mail: gurbans@gotracy.com

Fax: 209-836-0706
www.gotracy.com

Gurbans Gill 209-815-1869

US- Mortgage Relief LLC

4625 First St. #260, Pleasanton, CA 94566
Ph. 925-484-4410 Fax: 925-566-5750

ਘਰ ਖੁਸ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਰੈਡਿਟ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਸਤਾਇਆ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

*ਘਰ ਦੇ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਲੈਂਡਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਅਨੁਭਵੀ ਬੈਂਕਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੈਂਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਦੇਬਾਜੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾ ਕੇ ਪੇਅਮੈਂਟ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੌਰਟ ਸੇਲ ਜਾਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ 1099 ਇਸ਼ੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਲੋਨ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਡਜਸਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Principal Reduction
Intrest Reduction
Loan Restructure
Re-instatement
Repayment Plan
Deed in Lieu of Foreclosure

ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਘਰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਸਤਾ

Contact: Gurbinder Singh 408-930-9448, Abby Kang 925-963-6075, Alex Watson 925-437-4204

ਗਿਆਨੀ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ,ਕਵੀ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਕੋਰਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ

-ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ

ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਨੂਠੇ ਕਵੀ ਹਨ। ਫ਼ਕੀਰ, ਮਸਤ ਮੌਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਰੰਗ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ। ਉਹ ਜਦ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਦਰਖਤ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਪਹਾੜ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇੱਜ਼ਤ, ਅਦਬ, ਨਮਨ ਦੇ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਕਮਾਲ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਿਹੇ ਮਹਾਪੁਰਖ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਹੈ। ਨਵਤੇਜ ਜੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੋਥੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤਲਾਸ਼ ਹੈ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨਵਤੇਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਨਵਤੇਜ (ਜੋ ਹਾਲੇ ਬੱਚੇ ਸਨ) ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅੱਖ ਤਾਂ ਪੋਥੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਧਿਆਨ ਉਡਦੀਆਂ ਪਤੰਗਾਂ ਵਿਚ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਰੂਪਮਾਨ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਪਤੰਗਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਉਡਦੇ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵੇਦ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਰਹੱਸ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। 5 ਫਰਵਰੀ 1938 ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਿੰਡ ਰੋਡੇ ਵਿਚ ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਜਨਮ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਦੋਂ ਕੁੰਭ ਦਾ ਮੇਲਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। 14 ਮਈ 1968 ਨੂੰ ਨਵਤੇਜ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੀ ਐਮ.ਏ. ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਥਰਡ ਆਈ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ 50 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਕਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦੋਸਤ ਅਮਰਜੀਤ ਸਾਥੀ ਸਣੇ ਮਾਨਸਾ ਆਏ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ-

ਸਵਾਲ : ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਹੈ? ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਜਵਾਬ : ਮੇਰੀ ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਹੈ, 'ਇਤਨੀ', ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਾਲੇ 'ਪੰਕਿਤ' ਲਈ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੁਣੋ-

ਕੀ ਦੁਨੀਆ ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ
ਇਨੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ
ਯਾ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਲਗਦੀ ਹੈ?
ਇਨੀ
ਉਸਨੇ ਬਾਂਹਾਂ ਫੈਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ।

ਸਵਾਲ : ਇਨੀ ਸੁੰਦਰ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਵਤੇਜ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ?

ਜਵਾਬ : ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਹਰ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਹ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰਾ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮੈਂ ਫਿਰ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।

ਸਵਾਲ : 'ਲੀਲਾ' ਤੁਹਾਡੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸਦੇ ਦੂਜੇ ਲੇਖਕ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। 1053 ਪੇਜਾਂ 'ਤੇ ਫੈਲੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ?

ਜਵਾਬ : ਮੈਂ ਸਿਰਫ 22 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 'ਲੀਲਾ' ਦੀਆਂ 60 ਫੀਸਦੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਕਵਿਤਾ ਹੀ ਹਾਂ। 'ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਦੀ ਯਾਤਰਾ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਅਜਮੇਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਜਿਥੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਛਪਣ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ।

ਸਵਾਲ : ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ.....?

ਜਵਾਬ : ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ

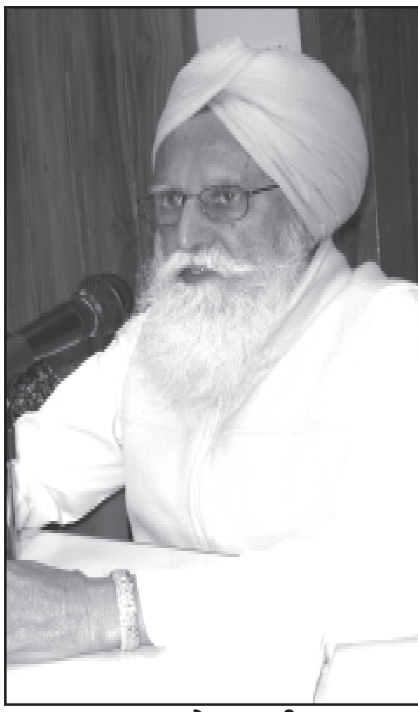

ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ

ਜ਼ਿਆਦਾ। ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਬਹੁਤ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਇਕ ਸੂਫੀ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਦੋਸਤ ਨੇ 'ਲੀਲਾ' ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਠਕ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਵਕਤ ਵਿਚੋਂ ਵਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਕਰਜ ਤਾਂ ਅਦਾ ਕਰ ਦਵਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਾਠਕ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਬਰਤਨ ਸਾਫ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਸਫਲ ਹੈ। ਬਰਤਨ ਸਾਫ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ : ਕਾਫੀ ਲੰਮੇ ਵਕਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਹੋ। ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ : ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਥੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਮਾਨਸਾ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿੱਕਰਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁਣ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਦਰਖਤ ਘੱਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮਾਨਸਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ : ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਵੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਨਾਵਾਂ, ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਜਾਨਣ ਦਾ ਫਰਕ....?

ਜਵਾਬ : ਮੇਰੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ 'ਕਵੀ ਆਕਾਸ਼ ਪੀਂਦਾ ਹੈ।' ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

ਦੁਨੀਆ ਭਰੇ ਪਿਆਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ
ਚਾਹ ਪੀਂਦੀ ਹੈ
ਕਵੀ ਖਾਲੀ ਪਿਆਲੇ ਵਿਚੋਂ
ਆਕਾਸ਼ ਦੀ ਘੁੱਟ ਭਰਦਾ ਹੈ
ਕਵੀ ਦਾ ਪਿਆਲਾ
ਕਦੇ ਖ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਦੁਨੀਆਂਦਾਰ ਦਾ ਕਦੇ ਭਰਦਾ ਨਹੀਂ।

ਸਵਾਲ : ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸਮਾਨ, ਅਦਬ। ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ : ਇਹ ਮੈਂ ਇਕ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਣੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਹਾਕਾਵਿ, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੜ੍ਹੇ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੰਦਨ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ, ਚੰਦਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਚੰਦਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੇ ਇਕ ਗੁਣ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਗਈ। ਉਹ ਹੈ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਅਦਬ। ਮੈਂ ਔਰਤ ਦਾ, ਸੰਗੀਤ ਦਾ, ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਦਬ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ : ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਮੇਲ ਹੈ?

ਜਵਾਬ : ਗਿਆਨੀ ਹੋਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਿਧੀ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਤੋਂ ਫਿਰ ਅਗਿਆਨੀ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਕਵੀ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਵੋ। ਮੇਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਰਸਤਾ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਿਆਨ 'ਜੋ ਹੈ' ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਵੀ 'ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਨੂੰ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਵੀ 'ਹੈ', ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਬਨਸਪਤੀ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਵੀ ਕੋਲ ਆ ਕੇ 'ਹੈ' ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ : ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਜੇਬੀ ਸਾਇਜ਼ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਵੀ ਉਸੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਨੋਟਬੁਕ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ?

ਜਵਾਬ : ਦਰਅਸਲ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਆਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਦੀ ਲਗਨ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਮਿਲੀ। (ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਕੱਢ ਕੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਇਸ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿਚ ਅੱਠ ਪੇਜ ਹਨ।

ਸਵਾਲ : ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ?

ਜਵਾਬ : ਇਹ ਬੈਠ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਪਨਿਸ਼ਦ ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਬੈਠਣਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਵਾਹ ਵਾਹ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ।

ਸਵਾਲ : ਅੱਜਕਲ ਹਾਯਕੂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ : ਹਾਂ, ਜਪਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ। ਆਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ। ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਈ ਕਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਹਾਯਕੂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਯਕੂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਵੇਂ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੇ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲਾਈ

ਫਰੀਦਕੋਟ : ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ 'ਮਾਈਕਰੋ ਟਰੇਸ ਮਿਨਰਲ ਲੈਬਾਰਟਰੀ' ਨੇ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਕੇ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਆਏ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚੋਂ 82 ਤੋਂ 87 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਧਾਤ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ 'ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਚਿਲਡਰਨ, ਫਰੀਦਕੋਟ' ਵਿਖੇ ਜ਼ੇਰੇ ਇਲਾਜ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਆਰਸੈਨਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭਰੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਗਿਆਨਕ ਡਾ. ਐਲੋਰਨੇ ਬਲਾਰਕ ਬੁਸ਼ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ 149 ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਾਲ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਪਰਖ ਲਈ ਇਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 116 ਬੱਚੇ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਅਤੇ 33 ਬੱਚੇ 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ 87 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 13 ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਦੇ 82 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਦੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਐਟਮੀ ਪਲਾਂਟ ਹੈ। ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਈ ਖੋਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਰਾਕ, ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬੰਕਰ ਅਤੇ ਟੈਂਕ ਤੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਧਾਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਡੈਪਲੀਟਡ ਯੂਰੇਨੀਅਮ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਮਿੱਟੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ 1000 ਮੀਲ ਤੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਜ਼ਾਦ ਖੋਜੀ ਡਾਈ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਵਿਚ ਭੇਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਕਤੂਬਰ 2001 ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ 2003 ਤੱਕ 6 ਹਜ਼ਾਰ ਸੇਧਤ (ਗਾਈਡਡ) ਹਥਿਆਰਾਂ, ਬੰਬਾਂ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰਾਂ, ਬੰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 1000 ਟਨ ਤੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਹਾੜੀ ਅਤੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਭੂਟਾਨ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ 90 ਤੋਂ 95 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

'ਡੈਪਲੀਟਡ ਯੂਰੇਨੀਅਮ' ਡੀ.ਐਨ.ਏ. ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਰਾਬੀ, ਆਂਤੜੀਆਂ ਦੇ ਫੋੜੇ, ਦਿਮਾਗ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣਾ, ਨਿਪੁੰਸਕਤਾ ਅਤੇ ਬਾਂਝਪਣ ਵਰਗੀਆਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖੀਰੇਬਾਜ਼ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ

ਲੰਡਨ : ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਡਾ. ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਲਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਮਾਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਡਰਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਨ ਕੋਲ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦਣ-ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਗੰਨਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ। ਘਰ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਗ੍ਰਨੇਡ ਫੌਜ ਦੇ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਫੌਜੀ ਰਾਈਫਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਈਫਲਾਂ ਵਿਚ ਲਾਂਚਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ

ਡਾਕਟਰ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਅਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਹਾਲੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖੀਰੇ ਦਾ ਭੇਤ ਉਦੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ 7885 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੇ ਦੱਬੇ 98 ਗ੍ਰਨੇਡ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਏ। ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜ਼ਖੀਰੇ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਵੀਨਤਮ ਹਥਿਆਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਮਿਲੀਆਂ 110 ਸਵੈ-ਚਾਲਕ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਨ 'ਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰਨੇਡ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਘਰ ਵਿਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੁੜਨਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਾਪਤ 'ਤੇ ਉਹ ਦੋ ਲਾਂਚਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਘਾਤਕ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਗ੍ਰਨੇਡ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਫੈਡਰਲ ਪੁਲਿਸ (ਏਜੰਟ) ਨੂੰ ਮਾਨ ਦੇ ਘਰੋਂ 48000 ਡਾਲਰ ਨਕਦ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ 60 ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 160 ਗੇੜੇ ਮਾਰੇ।

ਆਧੁਨਿਕ ਤੇ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਘਰੋਂ ਪਿਸਤੌਲ ਤੇ ਸੈਮੀ-ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲਣਾ ਤਾਂ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ (ਕਾਰਤੂਸਾਂ) ਭਰੀ ਇਕ ਪਿਸਤੌਲ, ਜੋ ਸੌਣ ਕਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮਰੇ ਦੇ ਫਰਸ਼ਾਂ, ਕੋਠੜੀਆਂ ਤੇ ਸੇਫਾਂ ਵਿਚ ਪਿਸਤੌਲ ਅਲੱਗ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 5 ਲੱਖ ਕਾਰਤੂਸ ਵੀ ਘਰੋਂ ਹੀ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕਰਨਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਰੱਖਿਆ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬਲੈਕ ਹੈਂਡਰਿਕਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਆਖਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਐਚ. ਡੇਵਿਡ ਯੰਗ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿੰਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨੀ ਗਈ। ਮਾਨ ਇੰਟਰਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਸਟੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਵਾਈ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। ਮਾਨ ਨੇ ਉਦੋਂ ਆਪਣਾ ਮੈਡੀਕਲ ਪਰਮਿਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਸ ਨੇ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗਲਤ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਈਲੇ ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਈ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿੱਖ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਕਰਿਪਟ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਟਰੱਸਟ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਕੁੰਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਵਫਦ ਦੀ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਲਏ ਗਏ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌਕ ਬੁੱਤ ਮਲਕਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਬੈਨਰ ਫੜੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਅੱਗੇ ਆਖਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਝੁਕਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਵਾਰ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਭਰਵੀਂ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜਾਮਾਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਮਰਾਜ ਪੱਖੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ, ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਤੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿਚ ਤਿੱਖਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਆਪੀ ਫੈਲੇ ਆਰਥਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਪੱਖੀ ਹਾਕਮਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਬਦਲਵੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦੀ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ।

ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਲੰਮੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਸ ਡੀ ਐਮ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਰਿਸ਼ੀ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜਾਮਾਰਾਏ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਫਦ ਕੋਤਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਐੱਸ.ਪੀ. ਸਿਟੀ-1 ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ, ਜਿੱਥੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਆਸੀ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਨੌਜਵਾਨਾ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਖੀਵੇ ਹੋਏ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਏ। ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੁਲਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੰਗਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੀ ਹੱਲ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਵਰਗੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਦੀ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਕੈਰੋਂ ਵਿਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ. ਕੈਰੋਂ ਦੀ ਚਿਤਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲੜਕੇ ਸ. ਆਦੇਸ਼ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਲਾਈ।

ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ (75) ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਪਿਆ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਾਨ ਲੇਵਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ।

ਸਵੇਰੇ ਸ. ਕੈਰੋਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਕੈਰੋਂ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ. ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਉਦੈਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਸੰਨੀ ਕੈਰੋਂ ਅਤੇ ਸ. ਕੈਰੋਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਕੁਸਮ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਦਲ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਮਾਸਟਰ ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ, ਸਾਂਸਦ ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਸਾਬਕਾ ਸਾਂਸਦ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਲੀਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਖੋਕੇ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਵਿਧਾਇਕ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਏ.ਆਰ. ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ, ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੀਰਾਂਕੋਟ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ, ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਨੀ, ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਲਗੋਕੋਠੀ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਾਲਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਾਂਸਦ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਗੁਰਚੇਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਸ: ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਡਿੰਪਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੱਤਾਖੋਜਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਡਾ: ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਟਾਲਾ ਅਤੇ ਸਾਂਸਦ ਮਹਾਰਾਨੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਕੁੱਕ ਅਤੇ ਹੈਲਪਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ ਇੰਡੀਅਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਇਕ ਕੁੱਕ ਅਤੇ ਇਕ ਹੈਲਪਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
ਫੋਨ:765-987-7000
ਸੈਲ:408-425-2965

ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਫ਼ੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਨੌਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ
(ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ)

ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ | ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ | ਸਹੀਦੀ ਲਾਟ (ਜਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ) | ਸ਼ਹੀਦ ਮਦਨ ਲਾਲ ਢੀਂਗਰਾ | ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਘੋਲੀਆ

ਰੀਜੈਂਸੀ ਪੈਲੇਸ, 1600 ਵਿੱਲੋ ਐਵੇਨਿਊ, ਕਲੋਵਿਸ, CA 93612
ਮਾਰਚ 29, 2009 – ਐਤਵਾਰ - 1:00 ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ 7:00 ਸ਼ਾਮ

❋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ: ❋
- ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਗਿੱਲ ਹਰਵਿੰਦਰ ਥਰੀਕੇ (ਇੰਗਲੈਂਡ), ਮਿੱਕੀ ਸਰਾਂ, ਧਰਮਵੀਰ ਥਾਂਦੀ, ਰਾਜ ਬਰਾੜ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ।
- ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨਾਟਕ, ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਗਿੱਧਾ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਆਈਟਮਾਂ।
- ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਫੋਟੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ: ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ – ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ (ਇੰਗਲੈਂਡ)
ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਗੁਰਮ, (ਪ੍ਰਧਾਨ) (559-307-8577)
ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੁੰਢਾਲੀ, ਸੈਕਟਰੀ (559-473-9269)

Directions: From Sacramento/San Jose: Take 99 S freeway to Fresno, Exit on Shaw Ave go right , Left on willow Ave . Hall is on left side (Behind Home Depot).
From Bakersfield/LA: Take freeway 99 N. Take 41 N, Exit on Shaw Ave, Take right on Shaw, take left on willow Ave. Hall is on Left side.

ਮੈਂਬਰ:
ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਖਜਾਨਚੀ), ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਨਖਾਨਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰੀ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸ਼ੌਕਿਤ ਅਲੀ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਲਤਾਲਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਾਜੀਆਨਾ, ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਕੁਲਵੀਰ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ (ਕਨਵੀਨਰ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ), ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰਾਜ ਅਲੀ, ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਹੇਅਰ, ਰੂਬੀ ਸੰਘਾ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੌਹਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 21 ਮਾਰਚ, 2009

ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ ਨਬੇੜੇ, ਕਿਸੇ ਨ੍ਹੀਂ ਤੇਰੀ ਜਾਤ ਪੁੱਛਣੀ -ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਵਤ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਆਮਦ

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ, ਇਸ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ., ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ., ਫਾਰਵਰਡ ਬਲਾਕ, ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਜਨਤਾ ਦਲ (ਐਸ.), ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਏ.ਆਈ.ਏ.ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ., ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ, ਤਿਲੰਗਾਨਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮਤੀ ਅਤੇ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰੰਟ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਪਿਛੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਨਾਂ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਉੱਪਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਾਂਝੇ ਫਰੰਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੀਜੇ ਫਰੰਟ ਦਾ ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੂਤਰਧਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਭਾਵੇਂ ਮਜਬੂਰੀਵਸ ਗੱਠਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਇੱਛਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕਲਿਆਂ ਸੱਤਾ ਮਾਨਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੱਠਜੋੜ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦੇ ਰਹੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚੋਂ ਬਿਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰੱਸਾ ਲਪੇਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਜ਼ਲੀਲ ਹੋ ਕੇ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇੰਜ ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਥਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਅਤੇ ਦੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਲੀ ਕਥਿਤ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁ-ਪਾਰਟੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਲ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਤਰਧਾਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਟਦਿਆਂ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਉੱਪਰ ਵੀ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਿਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਇਹ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਬਿਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਖਲੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਆਖਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਮਾੜੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਉਲਝ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਉਲਝਣ ਵੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੈ। ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਗਵਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੋਨਾਕੀ ਸਣੇ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ। ਉਂਜ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਦੇ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਮੈਂਬਰ ਐਮ.ਕੇ. ਪਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਸਲਾ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੰਜ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨੇੜਤਾ, ਦੁਚਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਕੁਝ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਮਿਲਗੋਭਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਵਗੌੜਾ, ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ, ਜੈਲਲਿਤਾ, ਮਾਇਆਵਤੀ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਬਿਖਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਬਦਲਵੇਂ ਹਾਲਤ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਪਕੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਗੱਠਜੋੜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹ-ਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਗ-ਜਾਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਗੱਠਜੋੜ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਠਜੋੜ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਠਾਹ ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਕਵੀ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ

ਨਜ਼ਰਬੰਦ 'ਸ਼ਰੀਫ' ਨੂੰ ਕਰੇ ਰਾਜਾ,
ਸੁਪਨਾ ਅਮਨ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਸਾਕਾਰ ਹੋਵੇ।
ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮਚੀ ਹਾਹਾਕਾਰ ਰਹਿੰਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ-ਕੁਰੱਪਟ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ।
ਵਾਅਦੇ ਲਾਰਿਆਂ ਨਾ.ਲ ਵਰਚਾਉਣ ਜਿੱਥੇ,
ਆਮ ਆਦਮੀਂ ਸਦਾ ਲਾਚਾਰ ਹੋਵੇ।
ਸੀਟਾਂ ਤੇਰਾਂ ਤੇ ਤੇਰਾਂ ਸੌ ਲਗੜ-ਬੱਗੇ,
ਵੋਟਰ ਸੋਚਦਾ ਸੋਚਦਾ ਖੁਆਰ ਹੋਵੇ।
ਭਲੇ-ਬੁਰੇ ਦੀ ਕਿੱਥੇ ਪਛਾਣ ਰਹਿੰਦੀ,
ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੋਵੇ।
ਉਦੋਂ ਕਾਵਿ-ਵਿਅੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਫੁਰਦੇ,
ਚੜ੍ਹਿਆ 'ਕਵੀ' ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬੁਖਾਰ ਹੋਵੇ।

ਭਲਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ?

ਬਾਣੀਆਵਾਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਕੇਸਾਧਾਰੀ, ਕੇਸ ਰਹਿਤ, ਪਗੜੀਧਾਰੀ, ਪਗੜੀ ਰਹਿਤ, ਗਾਤਰੇ ਵਾਲਾ, ਜਨੇਊ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਆੜ੍ਹਤ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੁੱਟਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਤਮਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਕ ਸੌ ਵੀਹ ਕਰੋੜ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਬਹੁਭਾਂਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਰੰਗੀ ਵੱਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ 541 ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮਈ 2009 ਦੇ ਅੱਧ ਤਾਈਂ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਨੇਕ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਅਤੇ ਝੱਖੜਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਪੰਜਾਬ ਅਜੇ ਵੀ

ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਜਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਇਥੇ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਭਾਰੂ ਹੋਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਹੋਵੇਗਾ, "ਨੀਚਾਂ, ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦਾ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਆਦਿ" ਸੇਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ "ਛੱਲਵਾਦੀਆਂ, ਲੁਟੇਰਿਆਂ, ਠੱਗਾਂ, ਜਾਬਰਾਂ, ਧੱਕੜਾਂ, ਕਾਤਲਾਂ ਅਤੇ ਚੌਧਰ ਦੇ ਭੁੱਖਿਆਂ" ਵਿਰੁਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿ ਸਾਫ ਰੱਖ ਸਕਣ। ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦਿਖ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਛਲਾਵਾਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਨੇਕ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਲਈ ਮਸੰਦਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੇ ਉਬਲਦੇ ਕੜਾਹਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜਿਆ ਸੀ।

ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਆਗੂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨੇ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਨਤਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੱਖਾਂ-ਕਰੋੜਾਂ ਅਤੇ ਅਰਬਾਂ ਖ਼ਰਬਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾ ਲਈ? ਸੁੱਖ ਰਹਿਣੇ ਬਣ ਕੇ ਅਤੇ ਐਸ਼ਪ੍ਰਸਤ ਜੀਵਨ ਭੋਗਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ "ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ" ਦਾ ਰੋਗ ਘੁਣ ਬਣ ਕੇ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਹਿਰੂ, ਇੰਦਰਾ, ਸੋਨੀਆ ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਤਾਈਂ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗੱਦੀਆਂ ਸਾਂਭਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਂ "ਮਿੱਟੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀ" ਦੀ ਥਾਂ "ਮਿੱਟੀ ਬੇਈਮਾਨ ਕੀ" ਤੇ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਰਾਮ ਰਾਏ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਗਾਂਧੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਭਗਤੀ ਛਲਾਵੇ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡੋ ਅਨੇਕ ਸਿੱਖ ਹਾਕਮ ਆਪ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲ਼ੋਂ ਲਾਹੁਣ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਦਫਨਾਉਣ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਚਰਚਿਤ ਸਿੱਖ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੀਆਂ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਚਰਚਾ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਜੇ ਕੇਵਲ ਉਪਰੋਕਤ ਅਸੂਲਾਂ ਵਲ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਜਮਾਤੀ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਵਰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਅਤੇ ਅੰਬੇਦਕਰਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖੀ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਰਕਸੀ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਸਮਰਥਕ "ਬਹੁਜਨੀ" ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਰੁਝ ਗਏ ਹਨ।

ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਪਰਖਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਖ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾ "ਪ੍ਰੋਲਤਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਦਲਿਤ' ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਕਲਿਆਣ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਬਾਣੀਆਵਾਦ ਦੀ ਪਈ ਛੱਟ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬਾਣੀਆਵਾਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਕੇਸਾਧਾਰੀ, ਕੇਸ ਰਹਿਤ, ਪਗੜੀਧਾਰੀ, ਪਗੜੀ ਰਹਿਤ, ਗਾਤਰੇ ਵਾਲਾ, ਜਨੇਊ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਆੜ੍ਹਤ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੁੱਟਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਤਮਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ/ਦਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵਧ ਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਗਵਰਨਰਾਂ, ਹਾਈਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਆਦਿ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਧਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਉਪਰ ਜੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਅਜੋਕੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਮੋੜਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇਗਾ ਨੇਕ ਤੇ ਸਿਰੜੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼।

ਕਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧਨ

-ਪੀ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ

ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੰਦੀ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਕਈ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੰਮ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਚਰਚਾ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ 'ਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੀਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੰਦੀ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਪੈਸਾ ਗਾਇਬ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਨ 'ਚ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ 'ਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੁਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪੈਸੇ, ਜੋ ਕਿ 7 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਲੱਗਭਗ ਹੈ, ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਰਮਨੀ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਭੇਦ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪੈਸੇ ਸਬੰਧੀ) ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਨੂੰ ਲੰਡਨ 'ਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਜੀ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜ਼ੋਰ ਫੜੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਯੂਰਪ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਇਲਾਕੇ ਲਿਚਟਿਨਸਟਿਨ, ਜਿਥੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਧੰਦਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, 'ਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਫ਼ਰਾਡ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ।

ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 510 ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਲਿਚਟਿਨਸਟਿਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕ ਐਲ.ਜੀ.ਟੀ. ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੈਸਾ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਦੋਂ ਉੱਭਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ। ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਯੂ.ਵੀ.ਐਸ. ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਲਗਭਗ 1800 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਰਕਮ 19 ਹਜ਼ਾਰ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਯੂ.ਵੀ.ਐਸ. ਬੈਂਕ ਅਮਰੀਕਾ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹੁਣ 78 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਗੁਪਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਰਕਮ 1.40 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਲ ਸਕਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ (ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ.) ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਕਦੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਪੱਖ ਵਲੋਂ ਹੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਠੱਪ ਪਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕੇਸ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਗੁਪਤ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਬਾਹਰ ਕਢਵਾਏ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ’ਤੇ ਭਾਰੀ ਲਾਲਫੀਤਾਸ਼ਾਹੀ

ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਏ.ਕੇ. ਐਂਟੋਨੀ ਨੇ ਇਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਲਫੀਤਾਸ਼ਾਹੀ ਵਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕੇ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਧਨ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਸਾਲ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਲਾਲਫੀਤਾਸ਼ਾਹੀ ਵਿਚ ਉਲਝ ਕੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਗੈਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਹੈਰਤਅੰਗੇਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਘੁਟਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੌਰ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੌਣ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇੰਨੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਹਾਲ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿਚ ਹਰਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ 1962 ਵਿਚ ਚੀਨ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵੀ ਚੱਖਣਾ ਪਿਆ। ਉਦੋਂ ਸਾਡੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀਆਂ ਬਰਫੀਲੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ‘ਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਤੀ ਵਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਲੜਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 1980 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਮੋਰਚਿਆਂ ‘ਤੇ ਜੰਗ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ। ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਸੰਸਦ, ਅਕਰਸ਼ਧਾਮ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ 26/11 ਵਰਗੇ ਕਈ ਗਲਤ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਰਗਰਮ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਹੁਤ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ।

26/11 ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨਿਰੀਖਣ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੈਟਰੋਲੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਖਰੀਦ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਚੇਤਾਵਨੀ 1993 ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਆਰ.ਡੀ.ਐਕਸ. ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਰਤਨਗਿਰੀ ਕੰਢੇ ‘ਤੇ ਉਤਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਉਸ ਸਾਲ ਮੁੰਬਈ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੰਢੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਰੀਨ ਪੁਲਿਸ ਇਕਾਈ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੈਟਰੋਲ ਕੀਸ਼ਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁੰਭਕਰਣ ਵਾਂਗ ਸੌਂਦੇ ਰਹੇ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਐਂਟੀ ਟੈਂਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਈ.ਬੀ.ਐਨ.-ਸੀ.ਐਨ.ਐਨ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਬੁਲੇਟ ਪਰੂਫ ਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਿੰਨੀ ਲੱਚਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਤੋਪਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰਗਿਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਪਾਕਿ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਾਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 22 ਸਾਲ ਤੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਸਕਵਾਡਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵੀ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ 126 ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 8 ਸਾਲ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਮਿਗ-21 ਵਰਗੇ ਦੂਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਹਾਜ਼ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੰਤ ਵਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸਾਡੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਗੁਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੇੜਿਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਜਹਾਜ਼ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਸਮਰੱਥਾ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਣਤੰਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਬਾਬੂਆਂ ਕਾਰਨ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਗਿੱਲ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਦ ਪੂਰਣ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਵਿਸ ਹੈਡਕਵਾਰਟਰ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜੀ, ਪਰ ਬੇਹੱਦ ਜਿੱਦੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਖਾਰਿਜ ਹੋ ਗਏ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ‘ਯੋਜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।’ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਕਸਮਿਕ ਸੰਚਾਲਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ‘ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।’

ਏ.ਕੇ. ਐਂਟੋਨੀ

ਕਾਰਗਿੱਲ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸਾਡੀ ਸੈਨਾ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਇਨੀ ਘਾਟ ਸੀ ਕਿ ਸੈਨਾ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਔਨ ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ‘ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁਝ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗੇ।’ 700 ਦਲੇਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗਾ। ਨਾ ਇਹ 1962 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਹ ਕੋਈ ਸੰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ‘ਗੋਰੀ’ ਅਤੇ ‘ਗਜਨਵੀ’ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1962 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਾਲਾਤ ਬੇਹੱਦ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨੋਂ ਫੌਜਾਂ (ਪਾਣੀ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਫੌਜਾਂ) ਨੂੰ ਸਮੁੱਚਿਤ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਬਲਕਿ ਛੇਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ, ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਭਰਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮਾਹੌਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦਾਅ ‘ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ 8 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਤੋਂ ਇਕ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਪੈਸੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਲਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਉਪਕਰਣ ਨਹੀਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਏ ਜਾਂਦੇ, ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ 14,000 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਛੇਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦਲੇਰ ਫੌਜੀ ਦੇਸ਼ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾਅ ‘ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਿਚਕਿਚਾਉਂਦੇ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਐਂਟੋਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੈਨਨ ਦੀ 1962 ਵਿਚ ਹੋਈ ਬਦਨਾਮੀ ਦੀ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਬਲ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਡਿਫੈਂਸ ‘ਬਲਿਊ ਰਿਬਨ’ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨੇ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੁਣ ‘ਬਾਬੂ ਲਾਬੀ’ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼

ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਖੇਡ ’ਤੇ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਸਾਇਆ

ਰਾਜਦੀਪ ਸਰਦੇਸਾਈ

ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਸਾਹਸ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2004 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਲੈ ਸਕਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦਾ ਦੌਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜ਼ਰਾ ਜਿਹੀ ਵੀ ਗੜਬੜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ‘ਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੌਰਾ ਵੀ ਭਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਸੌਰਵ ਗਾਂਗੁਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਿਰੀਜ਼ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪਰਤੀ। ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵਾਜਪਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਵਾਦ ਚੱਖਣਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੇ ਖਾਸ ਆਗੂ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, “ਇਹ ਇਕ ਜੁਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਕਤੱਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕ੍ਰਿਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਗਵਾਨ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਗੱਦਾਫੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਿਹੜੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੋਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੂਰੇ ਉਪ ਮਹਾਦੀਪ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਚਿਨ ਤੇਂਦੂਲਕਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੂੰਘੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਡੂੰਘਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਜੋੜ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਨੂੰ ਇਨੇ ਦੈਵੀ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਸੱਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਣ ‘ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਠੀਕ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਾਮਿਆਨਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਬੁੱਧ ਦਾ ਬੁੱਤ ਤੋੜਣ ਵਾਲੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਮੌਲਵੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਨੂੰ ‘ਗੈਰ-ਇਸਲਾਮਿਕ’ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਖੇਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੇਡ ਤਜ਼ਰਬੇ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਮੁੱਲ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹਨ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਜਾਂ ਕਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਡ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਬਲ ‘ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਦਰਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਓਲੰਪਿਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੁਰਭਾਗ ਨਾਲ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ 776 ਇਸਵੀ ਪੂਰਵ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਖੇਡ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰੰਗਭੇਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਡ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਠੰਡੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਤਮਕ ਵਾਧਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਡ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਗਾਜਾ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਕ ਇਸਰਾਈਲੀ ਟੈਨਿਸ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਦੁਬਈ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ ‘ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਿਚ ਪੱਟ ਸੁੱਟੀ ਸੀ।

> ***ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਏ.ਕੇ.-47 ਤੋਂ ਦਾਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਕੁਝ ਹੀ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਲਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਮ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖਤਰਨਾਕ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਚਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।***

ਹੁਣ ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸ਼ੁੱਭ ਖਤਰਾ ਖੇਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਖੇਡ ‘ਬੁਰਾਈ’ ਹੈ, ਮਹਿਜ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਦੌਰ ਦੀ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਅਹਿੰਸਕ ਜੋੜ ਵਾਲੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਵੰਡ ਵਾਲਾ ਸੰਦ ਹੈ। ਅੱਜ ਨਡਾਲ ਅਤੇ ਫੈਡਰਰ ਦਾ ਟੈਨਿਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਚੇਨੱਈ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਸ਼ਖ਼ਸ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗਮ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਦਰਸ਼ਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੰਸਾਰਿਕ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਪਾਪ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਥਲੀਟ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕ੍ਰਿਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਂਦੇ ਦੇਖਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡ ਦੇ ਰੋਮਾਂਸ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਦੌਰ ਦੀ ਕੌੜੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਏ.ਕੇ.-47 ਤੋਂ ਦਾਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਕੁਝ ਹੀ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਲਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਮ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖਤਰਨਾਕ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਚਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਾਹੌਰ-2009 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਊਨਿਖ 1972 ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫਲਸਤੀਨੀ ਸੰਗਠਨ ਬਲੈਕ ਸਤੰਬਰ ਨੇ 11 ਇਸਰਾਈਲੀ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਮਿਊਨਿਖ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹੱਤਪੂਰਣ ਵਖਰੇਂਵਾ ਹੈ। ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮਿਊਨਿਖ ਵਿਚ ਇਸਰਾਈਲੀ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਣਾ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਰਅਸਲ ਕੋਲੰਬੋ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਇੰਜ ਸੀ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ, ਕਦੀ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਖੇਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚੇਨੱਈ ਵਿਚ ਟੈਸਟ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ। ਮਹਿਜ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਕਾਰਵਾਂ ਲਈ ਧਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤਿਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਲੜਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਟ੍ਰੈਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸੁਨੀਲ ਗਵਾਸਕਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਾਲਿੰਗ ਕਰਦੇ ਦੇਖਣਾ ਬੜਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਭਵ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਿਖਤੁਮ

ਮਹਿਮਾਨ ਲੇਖ

ਕਿੱਸਾ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਕਾਲਮ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦਾ

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ

ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਲਈ ਸਥਾਈ ਕਾਲਮ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਲਿਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪਾਠਕ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਲਮ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਇਕ ਸਫਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਤੋਂ ਇਕ ਸਫਾ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਹੀ ਥਾਂ। ਕਈ ਪਾਠਕ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਚਾਟ ਉਤੇ ਹੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਇਕ ਇਕ ਲਫ਼ਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਾਂ ਤੇ ਲਫ਼ਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਜਾਂ ਜੇਰਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਖੈਰ, ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲਮ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਲਿਖਤੁਮ ਉਸੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਭਲੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਦੇ ਸਨ, ਤੇ ਚਿੱਠੀ 'ਚ ਆਪਣਾ 'ਹਾਲ-ਏ-ਦਿਲ' ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਹੋਣ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚੇਚਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਾਲਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਚੱਲੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਲਿਖ ਸਕਣ। ਉਹੋ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਥਾਈ ਕਾਲਮ ਜਿਵੇਂ ਵਿਸਾਰ ਹੀ ਬੈਠੇ। 'ਲਿਖਤੁਮ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਚਾਟ ਪੂਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪ ਕਲਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਆ ਸਕੀ ਕਿ ਉਪਰ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਦੇ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਲਮ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਅਸੀਂ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਹੀ ਮਹਿਮਾਨ ਲੇਖ ਗੁਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਛਾਪਿਆ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਯਤਨ ਇਉਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਛੁੱਟੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਡੰਗ ਟਪਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਛੁੱਟੀ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਲਾਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਇੱਧਰ-ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ 45 ਮਿੰਟ ਦਾ ਪੀਰੀਅਡ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਸ ਸਾਡਾ ਯਤਨ ਵੀ ਇੱਦਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਮਝ ਲਓ। ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਥਾਂ ਕਲਾਸ ਲੈ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਲਾ ਅਧਿਆਪਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਬਸ ਉਨਾ ਕੁ ਹੀ ਸਾਡਾ ਸਮਝ ਲਵੋ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਇਹ ਲਾਈਨਾਂ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ:

ਜੇ ਸਾਡੀ ਕੁੜੀ ਮੋਟਾ ਕੱਤੇ
ਪਤਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਓ

ਇਹ ਗੱਲ ਸ਼ਾਇਦ 2003 ਦੀ ਹੈ। ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 6-7 ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਖਬਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ। ਉਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਕੁ ਸਫਿਆ ਦਾ ਇਕ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ। ਲਿਖਾਈ ਇੰਨੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੀ ਛਪਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੱਬਿਆ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਲੇਖ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖ ਛਪਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਹੋਣਾ। ਖੁਸ਼ਖਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਨਵਾਂ ਲੇਖ ਝੱਟ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਵੀ ਇਕੋ ਸਾਹੇ ਲਿਆ। ਲੇਖ ਚੰਗਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਲੇਖ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖ ਉਸੇ ਹੀ ਹਫਤੇ ਛਾਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਫਤੇ ਦੂਜਾ ਲੇਖ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਛਪਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਲੇਖ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਛਪਣ ਲੱਗੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਛਪ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਖੁਦ ਦੱਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਹ ਲੋਕਲ ਬੱਸ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਰਾਬਰ ਵਾਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਵੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਿਆ, 'ਤੁਸੀਂ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੇਖ ਫਲਾਣੇ... ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ। ਲੇਖ ਵਧੀਆ ਸਨ। ਪਰ ਜੇ ਬੁਰਾ ਨਾ ਮਨਾਓ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਾਂ। ਲੇਖ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਪਵਾਇਆ ਕਰੋ।' ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਕਿਹੜੇ ਚੰਗੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ?' ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, 'ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼'।

ਬਸ ਇਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲੇਖ ਜੋ ਕਦੇ ਕਦੇ ਲਿਖਦੇ ਸਨ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪਣਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਈ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਮਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਫੋਨ ਵੀ ਆਏ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਲੇਖ ਬਿਨਾ ਨਾਗਾ ਹਰ ਹਫਤੇ ਲਿਖਣਾ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਕਾਲਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਆਪਣਾ ਇਹ ਸਥਾਈ ਲੇਖ ਜਾਂ ਕਾਲਮ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ 'ਚ ਛਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਛਪਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਗੇ।

ਖੁਦ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਸ ਇਥੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਫਰ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਕਾਲੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਲਮ ਦੀ ਵਧਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਲੇਖ ਭੇਜਣ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਕ ਸਮਕਾਲੀ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ- ਕੁਝ ਪਿਆਰ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਧਮਕੀਆਂ ਨਾਲ, ਪਰ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਉਤੇ ਅਟੱਲ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਕਾਲਮ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਲੈ ਕੇ। ਸੋ, ਇਹ ਹੈ ਲਿਖਤੁਮ ਦਾ ਸਫਰ।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਨੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਖਿਆ। ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਵਾਕਫੀਅਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਸਤਪੰਜਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਲਮ 'ਜਗਤ ਤਮਾਸ਼ਾ' ਦੇ ਲੇਖਕ ਮਰਹੂਮ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਕ ਲੇਖ ਵਿਚ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਜਗਤ ਤਮਾਸ਼ਾ' ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਢਪਾਲਪੁਰ, ਝਪਾਲਪੁਰ, ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ...ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸੇ ਹੀ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਵਾਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਖੈਰ ਇਹ ਬੀਤੇ ਦੀ ਇਕ ਗੱਲ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਆਦ ਤਾਂ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਚੰਗੇ ਮਾਹੌਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ ਹੰਢਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

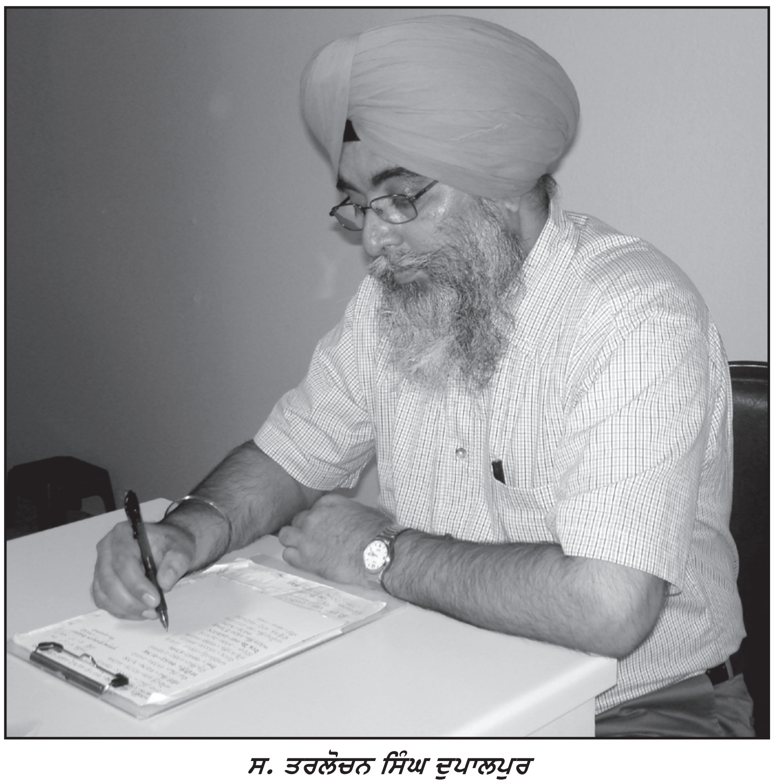

ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਜਦੋਂ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਨਿਰੰਤਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਕਰਨੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਹ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤ ਦੀ ਜੌਬ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਦਿਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੋਨ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰ ਫੋਨ ਦੇ ਆਂਸਰਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਫੋਨ ਘੁੰਮਾ ਦਿੰਦੇ।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਹੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੋਚਕ ਵੀ ਬਥੇਰੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਸੂਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ, ਅਸੂਲ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਖੌਤੀ ਕਲਚਰਲ ਮੇਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਅਕਸਰ ਕੰਜਰਲ ਮੇਲੇ ਕਹਿ ਕੇ ਭੰਡਦੇ ਹਨ, ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਵੀ, ਡੇਰੇਦਾਰ ਸਾਧ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵੀ, ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਦਲ ਤੇ ਮਰਹੂਮ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਵੱਧ ਕਰੀਬ ਸਨ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ 1999 ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਅਤੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਤਾਂ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਮਝੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, 'ਕਾਕਾ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਜੋਸ਼ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਹੋਸ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ ਅੱਗਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ।' ਸ. ਬਾਦਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਪਰ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਗੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਬਾਦਲਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਥਾਈਂ ਘੁੰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਾਲਾਸਰ ਫਾਰਮ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਬਾਲਾਸਰ ਫਾਰਮ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਤ ਬਰਾਤੇ ਚੁੱਪ ਚਪੀਤੇ ਖਿਸਕ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕੱਲੇ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੀ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ ਤੇ ਬਾਦਲ ਨੇ ਹੀ ਕਦੀ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਬਾਦਲ ਨੂੰ। ਬਾਲਾਸਰ ਫਾਰਮ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਆਉਣ 'ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚੇਚਾ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਫਿਰ ਬਾਦਲ ਦੇ ਖੇਮੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਲ਼ੇ ਤਾਂ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣਾ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਹੀ ਲੈ ਲਓ।

ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਲਿਖਤੁਮ' ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਸ. ਬਾਦਲ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਟਿਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦਾ ਖੇਹ-ਸਵਾਹ ਛਾਪੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੀ ਕੀ ਏ, ਸਿਵਾਏ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਤੋਂ। ਬਾਦਲ ਦੇ ਕੱਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਣ ਕੇ ਤੇ ਵਿਖਾਵੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਸਕੜੀਏਂ ਹੱਸੇ, 'ਵਾਕਈ'। ਉਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹਨ।

ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋਖੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, 'ਤੂੰ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਕਲਮ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਸਮਝੀ ਲਿਖੀ ਜਾਨੈਂ ਕਦੀ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਸੋਚੇ ਐ? ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਮੁੰਡਾ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਘਰੋਂ ਤੁਰਦਾ, ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਬੱਸ ਫੜ੍ਹਦਾ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਵਾਲੀ ਬੱਸ 'ਤੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਸੁਧਾਰ ਲੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰ ਲਈਂ।'

ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਸੁਣ ਕੇ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦਾ ਮਨ ਜਰਾ ਦੀ ਜਰਾ ਤ੍ਰਭਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਸੰਭਲ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਭਾਈ ਸਾਬ੍ਹ ਮੈਂ ਤੇ ਉਹੀ ਲਿਖਾਂਗਾ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੌਮ ਦੇ ਭਲੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਰਹੀ ਗੱਲ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁੰਡੇ ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਗਏ ਉਥੇ ਮੇਰਾ ਵੀ ਸਹੀ।' ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੋਨ ਕੱਟ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਕੋ ਡਰ ਮਾਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਸਿੰਘਣੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਨਾ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਜਲਦੀ ਡਰ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਸਿੰਘਣੀ ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਮੈਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵਾਰਸ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਵਾਰਸ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਇਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਛਵੀਆਂ ਤੇ ਟਕੂਇਆਂ ਉਤੇ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸੇ ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਤਿਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰਸ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਪਾਸ ਵੀ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅਗਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਚੋਂ ਛਵੀਆਂ-ਟਕੂਏ ਗਾਇਬ ਸਨ।

ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਮਨ-ਭਾਉਂਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਗਿਰਾਵਟਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਉਹ ਤਿੱਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉਤੇ ਆਏ ਢੱਡਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਖਿਲਾਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਫੀ ਤਿੱਖੀ ਕਲਮ ਚਲਾਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਧਮਕੀ ਫੋਨ ਆਏ ਹੀ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਪਾਸ ਵੀ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀਆਂ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਕ ਕਰਾਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਦੀ ਧਾਰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਨਾ ਵਾਰਸ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ।

ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਕਾਇਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰ ਰੋਮੀ ਘੜਾਮੇ ਵਾਲਾ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਮੁੜ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਵਿਚੋਂ ਦਰਿਆ ਬਣ ਕੇ ਵਹਿ ਤੁਰੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਸ਼ੀਹਣੀ ਵਾਂਗ ਵੰਗਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ- ਲੋਹਾ-ਖੇੜਾ ਦੀ ਲੋਹ-ਕੁੜੀ।

ਜਿਵੇਂ ਸਕੂਲ ਵਿਚ 45 ਮਿੰਟ ਪਿਛੋਂ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਲਿਖਤੁਮ ਵਾਸਤੇ ਮਿਥੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਵਾਸਤੇ ਇੰਨੇ ਕੁ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਫਿਰ ਸਹੀ।

ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨਾਂ ਦਾ ਭਰਮ

-ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹਿਣਾ

ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਤੀਰਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਮਹਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਤਾਂ-ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਰੋਵਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਾਨਤਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਰਥਾਂ ਉਪਰ ਨਹਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਧੋਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਸਗੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਤਾਂ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ :

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਣ ਜਾਉ ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ॥
ਤੀਰਥਿ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰੁ ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹੈ॥

ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸਰੋਵਰ ਬਣਾਏ ਨੇ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਤਨ ਦੀ ਮੈਲ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਨਹਾਉਣ ਲੱਗੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਤਪਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਮੁਕਤਸਰ ਮਾਘੀ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ। ਜਦਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਨਾਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਹਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਚਿ ਨ ਲਾਗੈ ਮੈਲੁ ਕਿਆ ਮਲੁ ਧੋਈਐ॥' ਸੱਚਾ ਮਨੁੱਖ ਤੀਰਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਮੱਸਿਆ ਤੇ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵੀ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੇ ਕੇਵਲ 'ਗਿਆਨ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ' ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਵਾਲਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਕਈ ਵੀਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਇਸ ਤੁਕ ਦੇ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਈਐ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕਾਈ॥'

ਇਸ ਤੁਕ ਦੇ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਬਾਬੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਰੋਵਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥ 'ਮਨ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ' ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ , 'ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਨ ਉਤਰਸਿ ਮੈਲੁ॥' ਇਸ ਤੁਕ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਨਹਾਉਣ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀ।

ਨਿਆਗਰਾ 'ਚ ਡਿੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਦਰਦੀਲੇ ਅਨੁਭਵ ਬਿਆਨੇ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ : ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ 30 ਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਧੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਮੌਤ ਨੂੰ ਝਕਾਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਅਨੁਭਵ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਤੱਥ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ 2 ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਬਚ ਸਕੇ ਹਨ। ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਨੇੜੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਵਰਕਰ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਆਗਰਾ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰਨੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਮਰੱਥ ਤਰੀਕਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ,ਖ਼ੁਦਕਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਿਆਗਰਾ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਬਚਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਦਭੁਤ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਜੰਮਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ 45 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਜਿਊਂਦਾ ਵੀ ਰਹਿ ਸਕਿਆ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਔਂਟਾਰੀਓ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਘਟਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਬਰਸਾਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗਾਲਾਗਰ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਨਾਲ ਬਣੀ ਦੀਵਾਰ ਉੱਪਰ ਲਟਕਦੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਨਿਆਗਰਾ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨਿਆਗਰਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਹਿ 'ਤੇ ਢੱਕ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਫਰਸ਼ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੀ ਬਚ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਝਕਾਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਔਸਤਨ 37 ਮਿਲੀਅਨ ਗੈਲਨ ਪਾਣੀ ਹਰ ਮਿੰਟ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਟ ਬਫਲੋ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਰਿਸਰਚ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਦੇ ਡੇਵਿਡ ਪੈਂਡਰਗਾਸਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਏਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਤੱਕ ਧੱਕ ਲਿਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀਆਂ ਵੀ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾ. ਪੈਂਡਰਗਾਸਟ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਏਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਮੇਟਣੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਾਹ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤਕਰੀਬਨ 55 ਮੀਟਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਦਿਨ ਤੱਕ ਰੁਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੀ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਟੌਡ ਬਰਨਿੰਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਡੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦੁਆਲੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਵਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਵਲ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਥਾਂ ਲੰਮੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਡੋਬ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 0 ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉੱਪਰ ਸੀ।

ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਘਟਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ, ਪੈਰਾਂ, ਕੰਨਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘਟਣ ਲੱਗੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ, ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀ।

ਜਿਉਂ ਹੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਡਿੱਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਡਾ. ਪੈਂਡਰਗਾਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਏਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਨਿਆਈ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਘਚੱਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰ ਸਤਹਿ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿਚਲੀ ਹਵਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੈਰਦਾ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਹੁਣ ਸੋਚਣ ਸਮਝਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਵੀ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਉੱਪਰ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕ੍ਰਿਕ ਜੌਨਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬਚਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਪਸਲੀਆਂ ਅਤੇ ਰਗੜੀ ਪਿੱਠ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਬਰਫ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ।

ਪਾਣੀ ਏਨਾ ਤੇਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਧੜ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਕ੍ਰਿਕ ਜੌਨਜ਼ ਨੂੰ 2260 ਡਾਲਰ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਸਟੰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 1960 ਵਿਚ ਲਾਈਫ ਜੈਕੇਟ ਪਾਏ ਹੋਏ ਇਕ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਰੌਜਰ ਵੁੱਡਵਰਡ ਇਕ ਕਿਸ਼ਤੀ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਆਗਰਾ ਫਾਲ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਬਚਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੀਰਾ ਸ਼ੰਕਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਾਜਦੂਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੀਰਾ ਸ਼ੰਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਾਜਦੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਦੂਤ ਹੈ।

ਰੋਨੇਨ ਸੇਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮੀਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਜਦੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਰੀਨਾਮ ਵਿਚ ਰਾਜਦੂਤ ਕੇ.ਜੇ.ਐਸ. ਸੋਢੀ ਨੂੰ ਬਾਰਬਡੋਸ ਵਿਚ ਉਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Golden State Realty
Real Estate and Loans
Under One Roof
Reo-Bankowned Properties
From Sanjose to Sacramento
Call Master of Winners in Multiple Offers
Call Direct 510-304-9292
Refinance Now
30 Yr Fixed Rates
Are Getting Better!!!
Refinance Now At
Low Cost
Call Sukhi Gill
@ 510-207-9067

Jaswinder Gill
M.Sc(PAU)
CA DRE# 00966763
Broker/Owner/Notary
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ 7500 ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ 'ਚ ਮੋੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਾਲ 2008 ਦਾ ਟੈਕਸ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਰੀਐਲਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।
ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰੋ।

SINGH PINLESS COMMUNICATION
SINGH
PINLESS COMMUNICATION
www.singhpinless.com
(ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੀ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ)
ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
2.5¢ PER MINUTE
ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਸਤੀ ਫੋਨ ਕੰਪਨੀ
NO
Hidden Charges
Connection Fee
Montly Fee
Other Charges
ਸੈਲ ਫੋਨ, ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਫੋਨ ਤੱਕ ਵੀ ਐਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ
2.5¢ PER MINUTE

$100 ਵਿਚ 66 ਘੰਟੇ 40 ਮਿੰਟ
ਗੱਲ ਕਰੋ
ਅਤੇ
ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ 75 ਘੰਟੇ (4500 ਮਿੰਟ)ਤੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927
Designed By: CG -661-703-8795

ਲਾਲੂ ਤੇ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ 40 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ 3 ਛੱਡੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਲੰਘੀ 17 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਸਾਂਝੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ 40 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 25 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ 12 'ਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ। ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਜਲਦੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਯੂ. ਪੀ. ਏ. ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਸਚਾਈ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤਾਕਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਲਮੀਕੀ ਨਗਰ, ਮੋਤੀਹਾਰੀ, ਸ਼ਿਵਹਰ, ਸੀਤਾਮੜ੍ਹੀ, ਦਰਭੰਗਾ, ਝੰਜਾਰਪੁਰ, ਉਜੀਆਪੁਰ, ਵੈਸ਼ਾਲੀ, ਮਾਧੋਪੁਰਾ, ਕਿਸ਼ਨਗੰਜ, ਸਿਵਾਨ, ਛਪਰਾ, ਜਮੂਈ, ਮੁਗਰ, ਗਯਾ, ਜਹਾਨਾਬਾਦ, ਬਕਸਰ, ਕਾਰਾਕਾਟ ਅਤੇ ਖਗਰੀਆ ਤੋਂ ਅਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕਰੇਗਾ ਜਦਕਿ ਹਾਜੀਪੁਰ, ਸਮਸਤੀਪੁਰ, ਨਵਾਦਾ, ਆਰਾ, ਮੁਜ਼ੱਫ਼ਰਪੁਰ, ਬੇਗੂਸਰਾਏ, ਨਾਲੰਦਾ, ਕਟਿਹਾਰ, ਪੂਰਣੀਆ, ਅਰਰੀਆ ਅਤੇ ਬੱਤੀਆ ਤੋਂ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਿੰਦੇ ਨੇ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ, ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਵਰਕਰ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਨ। ਅਸੀ ਤਾਂ 11 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਬੈਠੇ ਸੀ।

ਬਾਦਲ ਦੀਆਂ ਔਰਬਿਟ ਬੱਸਾਂ ਨੇ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਚੂਸੀ

ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ : ਦਰਜਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਘੇਸਲ ਵੱਟੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲੱਗਦੈ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਾ ਦਿਖਾਏਗੀ।15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੋਤੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਤੀ ਨੇ ਯੂ.ਟੀ. ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ. ਸ. ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ) ਇਸ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਚੱਲੀਆਂ ਔਰਬਿਟ ਬੱਸਾਂ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਬਠਿੰਡਾ ਤੱਕ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਾਈਮ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਈਆਂ।

ਸਿਤਮਜ਼ਰੀਫੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੱਸਾਂ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਬੱਸਾਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਪੱਛਮੀ ਲੰਡਨ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗ ਲਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪਛਮੀ ਲੰਡਨ ਦੇ ਈਸਟ ਐਂਡ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹਾਰਲੇਅ ਗਰੂਵ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਚ ਅੱਗ ਲਗਣ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਧਾਰਮਕ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਤਾਜ਼ਾ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦੀ ਕਾਰਾ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਟਾਂ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਲੰਗਰ ਪਿਛੋਂ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਚ ਅੱਗ ਭੜਕ ਉਠੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਊਢੀ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਥੰਮ੍ਹ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2:10 ਵਜੇ 999 'ਤੇ ਫ਼ੋਨ ਕਰ ਕੇ ਫ਼ਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਦਸਤੇ ਨੇ ਫ਼ੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ।

ਜਿਉਂ ਹੀ ਈਸਟ ਲੰਡਨ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਰਲੇਅ ਗਰੂਵ ਵਲ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤ ਲਈਆਂ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰੀ ਉਦਾਸੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਮੰਜ਼ਲਾ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਅਮਲਾ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਮਾਰਤ ਅੰਦਰ ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਸੀ, ਉਹ ਸੱਭ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਣਇੰਦਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਾਦਲ ਸਰਗਰਮ?

ਪਟਿਆਲਾ : ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੋ ਪਰ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਕੁੜਮ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅੰਦਰਖ਼ਾਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਗਰਮ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸ. ਬਾਦਲ ਆਪਣੇ ਕੱਟੜ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਕੂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ।

ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੀਟ ਲਈ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਉਪਰ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਗਾ ਦਿਤੇ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਵੋਟ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਸੀਟ ਕਾਂਗਰਸ ਹੱਥੋਂ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦਿਵਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮੈਚ ਖੇਡਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪੱਤਰ ਦਿਵਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ 'ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ" ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਟਕਸਾਲ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਵਖਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਲੈਟਰ ਪੈਡ 'ਤੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਮੁਚੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਪਿਛੇ ਜੋ ਅੰਦਰਲੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੁੰਮਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰੀਏ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 1920 ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨਾਲ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

ਹੁਣ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਤਕ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਨਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਕੁੜਮ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਸਫ਼ਾਇਆ ਹੋ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

M.K. Nijjar DDS
Ruchi Nijjar DDS

Laser Dentistry
No shots, No Drill, No Pain.
Family Dentistry
Cosmetic Dentistry

Esthetic Crowns, Bridges & Dentures Teeth Whitening * Oral Surgery Root Canal Treatments
Treatments & Prevention of Gum Diseases New Patients & Children Welcome

510-794-7058
WWW.DRNIJJAR.COM
(Across From Washigton Hospital & Bart)
1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

ਸਾਬਕਾ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਉਲੰਪੀਅਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਰਡ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਹਾਕੀ ਦੀ ਰੂਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਮ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ-ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਆਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਆਸਾਂ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਅਥਲੈਟਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਸ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਹੀਆ, ਸਿੱਖ ਸਪੋਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ (ਹਾਈ ਜੰਪਰ), ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਨਸਰਾਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਰਵਾਲ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ, ਰੋਜ਼ਵੈਲ ਐਂਟੀਲੋਪ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਟੌਮ ਵਾਲੀਆ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

ਕਲਗੀਧਰ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਲਾਇਆ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ: ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਨ ਸਿੱਖ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਨਾਰਥ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਜ਼ਵਿਲ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 50 ਤੋਂ 55 ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਇਕ ਅਫਰੀਕਨ ਮੂਲ ਦੀ ਬਾਰਬਰਾ ਨਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਉਚੇਚਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ।

ਇਹ ਕੈਂਪ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਦਮ ਸਦਕਾ ਅਤੇ ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪਰਖ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ 48 ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਭਾਲ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਗਏ। ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਕੈਂਪ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਭਾਈ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ। ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ, ਸੈਕਟਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ ਵਲੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਤੇ ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ 13 ਮਾਰਚ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮੀਂ 5 ਵਜੇ ਦੀਵਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁੱਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲੇ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਟਰੇਸੀ, ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੋਕੇ ਕਵੀਸ਼ਰ, ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੇਰਠ ਕਥਾ ਵਾਚਕ, ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਕਥਾ, ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਆਤਮ ਰਸ ਮਾਣਿਆ, ਉਥੇ ਬਾਹਰ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

Now There`s Even More To Love!

Choose DISH Network and...
♥ Love getting lots of movies
♥ Love a FREE HD DVR Receiver Upgrade
♥ Love getting FREE Activation*
♥ Love getting $50 Credit*
♥ Love FREE Standard Professional Installation
♥ Love saving over $450! Ask how!
*with commitment

HBO HD & starz HD FREE FOR 3 MONTHS*

Pkgs start at $24.99 mo

cinemax for 12 months for a Penny

Ask about DishDVR Advantage and save even more.

14.99 ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮਾਣੋ

dish NETWORK AUTHORIZED RETAILER

Get it $ 24.99 per month only

Just buy a set of two internet phones and talk to your loved ones for unlimited time for free"

"You can even see your loved ones while talking to them, when you buy a Video phone with inbuilt camera"

Southbay Dish 1-800-971-1484

Programming offers: requires participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After free period, customer must call to downgrade or then-current price will apply. HBO and Starz: Customer receives a credit for each of the first 3 months. Cinemax offer: Requires qualifying programming and AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed from the account. Digital Home Advantage: Requires 24-month qualifying programming purchase, Social Security Number, valid major credit card and credit approval. If qualifying service is terminated prior to end of 24-month period, a cancellation fee equal to the lesser of $240 or $10 per cancelled month of service will apply. Equipment must be returned to DISH Network upon termination of qualifying service. Limit 4 tuners per account. Monthly package price includes an equipment rental fee of $5.00 or $7.00 for first receiver, based on selected model. A monthly equipment rental fee of $5.00 or $7.00 will be charged for each receiver beyond the first, based on selected model. A $5.00/mo. additional outlet programming access fee applies for each dual-tuner receiver; fee will be waived monthly for each such receiver continuously connected to Customer's phone line. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a $7.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Offer ends 1/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local channels packages by satellite are only available to customerswho reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free of any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO®, HBO HDSM, Cinemax® and Cinemax HDSM are service marks of Home Box Office, Inc. Starz and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC.

ਚਾਂਦ ਨੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਦਿਤਾ ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਲਾਕ, ਕਾਜੀਆਂ 'ਚ ਭੰਬਲਭੂਸਾ

ਮੋਹਾਲੀ : ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਲੰਘੀ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਲੈ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ਼ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿ ਰਹੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ਼ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਾਂਦ ਨੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਮ. ਐਸ. ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਚਾਂਦ ਵਿਰੁਧ ਮੁੜ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 48 ਸੀ ਸਥਿਤ ਅਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ ਉਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਉਨ੍ਹਾਂ (ਚਾਂਦ) ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ ਲਗਭਗ 9.15 ਵਜੇ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ 'ਤਲਾਕ' ਲਫ਼ਜ਼ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਜਿਸ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਆਇਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।'' ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਂਦ ਨੇ ਇਕ ਐਸ. ਐਮ. ਐਸ. ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਐਸ. ਐਮ. ਐਸ. ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਆਈ ਹੈਵ ਡਾਇਵੋਰਸ ਯੂ, ਮੇਅਰ ਐਂਡ ਮੇਂਟੀਨੈਂਸ ਵਿਲ ਵੀ ਸੈਂਡ ਯੂ ਵੈਰੀ ਸ਼ੋਰਟਲੀ''।

ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਂਦ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ, ''ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿਰੁਧ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬੋਲ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਚੁੱਪ ਹਾਂ। ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਡੀ ਉਤੇ ਕਰਾਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵੀ ਕਰਾਸ ਲਗਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।''

ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਇੰਕਸ਼ਾਫ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਸੀਮਾ ਬਿਸ਼ਨੋਈ (ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ) ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਖ਼ੁਦ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕ ਵਿਖਾਵੇ ਖ਼ਾਤਰ ਹੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਕਾਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ (ਚਾਂਦ) ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਕੁਲਦੀਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਹੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਠੁਕਰਾ ਦਿਤੀ। ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਵੀ ਚਾਂਦ ਹੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਿਕਾਹ ਬਾਰੇ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਂਦ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ (43) ਉਰਫ਼ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ 'ਤਲਾਕ' ਆਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਤਲਾਕ ਉਸ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਪਤਨੀ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਸਲਾਮੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾਰੁਲ ਉਲੂਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਲਾਕ ਮੁਸਲਿਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਫ਼ਤਵਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮੁਫ਼ਤੀ ਅਹਿਸਾਨ ਕਾਸਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਸ਼ਰੀਅਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਤਲਾਕ ਆਖਿਆ ਜਾਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਧੀਨ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਇੱਦਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ''ਜੇ ਚਾਂਦ ਮੁੜ ਹਿੰਦੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 'ਤਲਾਕ' ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ।''

ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ (37) ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰਚਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਵੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਚਾਂਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹਨ।

ਮਗਰੋਂ ਚਾਂਦ-ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਚਾਂਦ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਨੇ ਮੁਹਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਚਾਂਦ ਵਿਰੁਧ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਬਦਨਾਮੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਪੱਧਰ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ

ਕੋਪਨਹੇਗਨ : ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਜਲ ਪੱਧਰ ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੋਪਨਹੇਗਨ ਵਿਚ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ 2100 ਤੱਕ ਜਲ ਪੱਧਰ ਇਕ ਮੀਟਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਬਰਫ ਪਿਘਲਣ ਨਾਲ ਜਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਅਬਾਦੀ ਦਾ 10 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਟੀ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਸੀ ਨੇ 2002 ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਵਿਚ 59 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤਕ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੋਂਵਰਡ ਸਟੇਫਨ ਨੇ ਗ੍ਰੀਨਲੈਂਡ ਵਿਚ ਘਟ ਰਹੀ ਬਰਫ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲ ਪੱਧਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਲੱਗਭੱਗ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਨੇ ਜੋ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡੇਵਿਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਜਲ ਪੱਧਰ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ।

ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀਆਂ ਪੰਜੇ ਘਿਓ 'ਚ, ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰ ਜਨਾਬ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਖ਼ਤਰਾ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਨਾਬ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਚਾਰਟਰ ਆਫ਼ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਨੂੰ ਅਮਲ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਨਾਬ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਇਸ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਨਵਾਜ਼ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਰੋਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਵਕੀਲਾਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਜਨਾਬ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਆਫ਼ੀ ਵੀ ਮੰਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਸਟਿਸ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਤਰਕ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਸਟਿਸ ਡੋਗਰ ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਾਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਮਰੀਕਾ ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦੇ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਗਿਲਾਨੀ ਵਲੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਘਰ ਮੂਹਰੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸਮਰਥਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਢੋਲ-ਨਗਾਰੇ ਵਜਾ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 9 ਮਾਰਚ 2007 'ਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਮੁਸ਼ੱਰਫ਼ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਡਟਵੀਂ ਲੜਾਈ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਰੁਣ-ਰਾਜਨਾਥ ਕਲੇਸ਼ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਹੋਰ ਮੰਦੇ ਰੁਖ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਉੱਤਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਉਧਰ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਖੇਮੇ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮ 'ਚ ਅਸਾਮ ਗਣਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਧੜਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਦਖਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਦੇ ਧੜੇ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਦਾ ਰੁਖ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਵਧ ਰਹੇ ਗੁੰਡੇ-ਮਵਾਲੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜੇਤਲੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੇ ਧੜੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਵਿਰੁਧ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਧੜੇ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਲਈ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੀ ਪਲ 'ਚ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਜੇਤਲੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜੇਤਲੀ ਵਰਗਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨੇਤਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ 'ਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸਚਾਈ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਕੈਂਪ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਮੁਰਲੀ ਮਨੋਹਰ ਜੋਸ਼ੀ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਅੱਬਾਸ ਨਕਵੀ ਤੇ ਰਾਮ ਲਾਲ ਆਦਿ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਸ਼ੋਰੀ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟ ਨੂੰ ਪਰਦੇ ਹੇਠ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ 'ਚ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਭਾਵੇਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟ ਤਿੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੌਲਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਜਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਠਜੋੜਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਧ ਸੀਟਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਪਾ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ। ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਗੁਆ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਦ੍ਰਮੁਕ ਅਤੇ ਅੰਨਾ ਦ੍ਰਮੁਕ ਨਾਲ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਗਠਜੋੜ ਕੀਤੇ ਤੇ ਉਥੇ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਗੁਆ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. 'ਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਗੁਆ ਲਈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 9 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬੰਗਲੌਰ ਨੇੜੇ ਇਕ ਕਸਬੇ ਤੁਮਕੁਰ 'ਚ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਵਲੋਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਉਕਤ ਦੋਹਾਂ ਗਠਜੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ, ਪਰ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਗਠਜੋੜਾਂ ਦੀ ਕਾਟੇ ਖੇਡ ਨੂੰ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਚੋਣਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਲੱਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲਾ ਸਿਆਸੀ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਿਰਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਹ ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਗਠਜੋੜ ਵਲ ਝੁਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੋਰਚਾ ਤੀਜਾ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲ ਤਦ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੋਹਾਂ ਗਠਜੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਵਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਇਕਮੁੱਠ ਰਹੇਗਾ।

ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ '84 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਫਿਲਮ ਦਿਖਾਈ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਰਾਡਸ਼ਾਹ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ '1984 ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਹਿਰ' ਤਹਿਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵਿਖਾਈ। ਇਸ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਹਣੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ ਪਰ 84 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਮਲਬਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਉਹ ਹਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਦ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੌਰਾਨ ਬੀਤਿਆ, ਕਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅੱਗ ਨਾਲ ਜਲ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਵਿਚ ਸੁਟਿਆ ਗਿਆ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ 17 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਾਮਪੁਰ ਅਤੇ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ''84' ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਹਿਰ'' ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਦੀ ਫਿਲਮ ਮੁੜ ਚਰਚਾ ਵਿਚ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬਣ ਐਮ.ਪੀ. ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਛੋਟੇ ਬਜਟ ਦੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ

ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ

ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਨੇ ਛੇੜੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਤੋਂ ਵਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

'ਕਿਉਂ ਕਿਸ ਲੀਏ' ਨਾਂ ਹੇਠ ਬਣੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੇ ਲਾਗਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈਮਿਲਟਨ ਦੇ ਇਕ ਵਪਾਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਚੀਕੂ ਸੀਹਰਾ ਵਲੋਂ 2003 'ਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਡਾ. ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਦੇ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਇਕ ਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ, 2004 ਵਿਚ ਵੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ।

35 ਸਾਲਾ ਲਿਬਰਲ ਐਮ.ਪੀ. ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨ ਤੋੜੇ ਮਰੋੜੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਧੜ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਟਿਮੋਥੀ ਪੀਨੋਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ 'ਚ ਨੋਟਿਸ ਭਿਜਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ 'ਚ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪੋਸਟਰ, ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਉਸ (ਡਾ. ਢੱਲਾ) ਦੀ ਹੱਤਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸੀਹਰਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਂਥਨੀ ਪਾਵੇਲ ਨੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਵੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੱਕ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਉਧਰ ਸੀਹਰਾ ਨੇ ਇਹ ਕਾਗਜ਼ ਕਿਸੇ ਅੱਗ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਚ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪਤਲਾ ਅਤੇ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਢੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੇਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰਾਂ 'ਚ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਾਏ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਚਰਚਾ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਖੂਬ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿਤਰਕ ਇਸ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਸ਼ਰ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਦਾਗੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਕੱਢਣ ਦੀ ਤਾਕ 'ਚ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਜੰਮੀ ਜਾਈ ਡਾ. ਰੂਬੀ ਢੱਲਾ ਜੋ 1993 'ਚ ਮਿਸ ਇੰਡੀਆ ਕੈਨੇਡਾ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਦੂਜੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਈ ਸੀ, ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਇਰੋਪਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਚਰਚਿਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੈ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਸੰਨ ਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਛਪੀ ਇਸ ਖਬਰ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਟਲੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੀ ਲੁੱਟਣ ਲੱਗੇ

ਰੋਮ (ਇਟਲੀ) : ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਨਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ 10-10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇਟਲੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਸਬੰਧੀ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਟਲੀ ਜਿਥੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਧੜਾਧੜ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਵਿਚ ਬਿਨਾ ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਨਾਲ ਇਟਲੀ 'ਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਇਟਲੀ ਵਲ ਹੈ। ਇਥੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਰਮ ਹੈ।

ਜੇ ਕਦੇ ਪੁਲਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜਦੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੈ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਭ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇਟਲੀ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਇਟਲੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੰਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੇਪਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਰ ਢਕਣ ਲਈ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪੜ ਵੇਲਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੱਚੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਪੋ (ਮੁਖੀ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਕਾਪੋ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਜ ਇਟਲੀ ਭਰ 'ਚ ਕੱਚੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥੀਂ ਲੁੱਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਕਮਰੇ, ਰਸੋਈ ਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 500 ਯੂਰੋ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਪੋ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਜੇਬ ਖਰਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ 'ਚ 10-10 ਬੰਦੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ 100-100 ਯੂਰੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਯੂਰੋ ਵਸੂਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਟਲੀ ਭਰ 'ਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਦ ਹੰਢਾਅ ਰਹੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਜ ਯੂਰਪ 'ਚ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰੂਸੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਾਇਮ

ਮਾਸਕੋ : ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਮਿਤਰੀ ਮੈਦਵੇਦੇਵ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਫੈਲੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਇਸ ਅਲਾਮਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਮੈਦਵੇਦੇਵ ਨੇ ਚੈਨਲ ਵਨ ਟੀ.ਵੀ. ਨਾਲ ਇਕ ਖਾਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਔਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਉੱਦਮ ਤੇ ਹੌਂਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਠਿਨਾਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ, ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹਾਂ।" ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰੇ ਤਕ ਅੱਪੜਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤਕ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕੀਂ ਹਰ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਇਸ ਦਾ ਚਲਨ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਇਕ ਬਿੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮੈਦਵੇਦੇਵ ਨੇ ਆਖਿਆ ਰੂਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਵਸੀਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਣੇ ਸਾਰੇ ਜਨ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਬੀਵੀ-ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨੀ ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੰਦੇ ਭਾਗੀਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਚੁਣੇ ਗਏ, ਜੋ ਜਥੇਬੰਦ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਲਹਿਰ 'ਚੋਂ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੱਬੇਵਿਆਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਹੱਥ ਰੰਗੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਘੁਸਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਦਵੇਦੇਵ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਜ਼ਿਰੀਨੋਵਸਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਧੇ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਪੈਣਗੇ।"

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੰਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗ਼ਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ | ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ | ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ
ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ | ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ | ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)
MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS
25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.
Contact : Dr. Shweat Oberoi E-mail : shweat077@yahoo.com
Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

Thandi Insurance Brokerage

Truck Insurance Specialist:
LIC#OBO9151
Auto liability, physical damage, motor truck cargo, general liability and worker's comp.

Coverage for:
Long and local haul owner operators, dump trucks, sand/gravel, seasonal vegetable, delivery, catering and ice cream trucks. DUI, new/young drivers accepted.

Quick Filing:
Personal auto, medical and homeowners insurance. SR22, MCP-65, BMC91-X, Form-E, UIIA.

Business Policies:
Gas stations, repair shops, mini marts, stores, restaurants, and warehouses.

We proudly represent

RRG

ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

For a Free insurance Quote Please Call :
1-800-917-2639
3090 Independence drive Suite # 246 Livermore CA 94551

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ ਜਾਰੀ, ਫੌਜ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਜਾਣੋਂ ਬਚਿਆ

-ਵੇਦਪ੍ਰਤਾਪ ਵੈਦਿਕ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਇਕ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਇਫਤਿਖਾਰ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਫ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਪਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਮਤਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸਫ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਇਹ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਨੇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮਾਹਿਰ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫੌਜ ਜਲਦੀ ਹੀ ਤਖ਼ਤਾ ਪਲਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਨਵਾਜ ਸ਼ਰੀਫ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਨੇਕ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਚੱਲੇ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਿੱਤ ਸਮਝਿਆ। ਸ਼ਰੀਫ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ 'ਲੌਂਗ ਮਾਰਚ' ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣ ਗਿਆ।

ਉਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਕਈ ਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਾਰੇ ਵਕੀਲ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇੰਨੀ ਜ਼ਰਬਰਦਸਤ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਤੋਂ ਵੀ ਪਤਲੀ ਹੋ ਗਈ।

ਆਰਮੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਨਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਕਿਆਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਗੋਡੇ ਟੇਕਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਿਲਾਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੰਬਰ ਇਕ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੰਬਰ ਦੋ 'ਤੇ ਖਿਸਕ ਗਏ।

ਚੌਧਰੀ ਇਫਤਿਖਾਰ

ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ

ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ

ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੁਣ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗਿਲਾਨੀ ਵਿਚਾਲੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਚੱਲ ਪੈਣ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਿਚ ਹੁਣ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 17ਵੀਂ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਦਾ ਇਹ ਆਕਸਮਿਕ ਬੋਨਸ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਏਗੀ।

ਖ਼ਬਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਲ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭਿੜ ਜਾਣ ਤਾਂ ਫੌਜ ਦੀ ਪੌਂ-ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਫੌਜ ਫਿਰ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਨੇਤਾ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੇ। ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤਾਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਵਿਚਾਲੇ ਭੇੜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਖਟਾਈ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੜ ਮਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਦਲਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਗੱਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੋਈ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਚੀਨ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮੁਹਰ ਲਗਾਈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਨਹੀਂ, ਕਠਪੁਤਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸੁਖਦ ਅੰਤ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਫਤਿਖਾਰ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 60 ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜੱਜ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਕੱਢਣ ਵਿਚ ਨਾ ਜੁੱਟ ਜਾਣ। ਚੌਧਰੀ ਚਾਹੁੰਣ ਤਾਂ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਲਾਨ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਫੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਲਹਿਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਦੂਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣਗੇ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਰੀਫ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਮੁਕਤ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਗੇ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣਗੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਛੂਹਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਵੀ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨੇਤਾ ਫੌਜ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਵਿਕਲਪ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਦਲ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਇੰਨੇ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਤਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਸਦ ਭੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਠੱਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਦਲ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਗਠਜੋੜ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਨ ਸਿਰਫ ਉਹ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਡਗਮਗਾਈ ਹੋਈ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਚੱਕਰ ਨੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਵਿਚ ਚਾਰ ਚੰਦ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਪਰ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇਤਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਪਿਆ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਅਸਰ

ਅਟਾਰੀ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਮੱਚੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਵਾਹਘਾ ਬਾਰਡਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਾਸਿਓਂ ਟਮਾਟਰ, ਪਿਆਜ਼, ਮੱਕੀ ਆਦਿ ਦੇ ਟਰੱਕ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਝੰਡਾ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਵੇਖਣ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਨਾਮਾਤਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਸਟਮ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਰਤ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਟਰੱਕ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ138 ਟਰੱਕ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਏ ਸਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਸਟੋਰਿੰਗ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਰ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਗੈਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਹੀਕਲ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪਈਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਸਾਜੀ ਮੋਹਨ ਗਰੋਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਕੀਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਹੈਰੋਇਨ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਫਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਜੀ ਮੋਹਨ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਬਿਊਰੋ ਯਾਨੀ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ. ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਊਰੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਦੋ ਲੋਕ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਨ। ਉਧਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨਾਮ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਖਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਤੈਨਾਤ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਦੇਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਮੋਹਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤਸਕਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਖ਼ੁਦ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੋਹਨ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੈਡਰ ਦੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਰੋਕੂ ਦਸਤੇ (ਏ.ਟੀ.ਐਸ.) ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏ.ਟੀ.ਐਸ. ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਹੈਰੋਇਨ ਵੇਚਦੇ ਫੜਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਕੋਲ 12 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੋਹਨ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਕੋਚੀ ਵਿਚ ਪਰਵਰਤਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਉਪ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੀ। 2006-08 ਤੱਕ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ. ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਨ ਨੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਆਪਣੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ 30 ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੁੰਬਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 30 ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਾਲਾ 401 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ ਲੰਘੀ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਿਵਸ਼ੰਕਰ ਮੈਨਨ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਹਿਦ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ 10 ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਆਕਾਵਾਂ ਨਾਲ ਫੋਨ ਗੱਲਬਾਤ, ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਗੋਲੀ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਢਿੱਲ ਮੱਠ 'ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ।

ਸ੍ਰੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੇਗਾ।

ਘਰਾਂ ਦੀ ਰੀਮਾਡਲਿੰਗ

- ਗਰੇਨਾਈਟ ਕਾਊਂਟਰ ਟੌਪਸ
- ਕਿਚਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਕੈਬਨਿਟਾਂ
- ਕਲੋਜ਼ਿਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਟਾਇਲ ਪੇਟੀ ਬੈੱਡ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
- ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਲਾਉਣ ਲਈ

ਕਾਲ ਕਰੋ:
ਗੁਰਜੰਟ ਸੇਖੋਂ
916-275-5520
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
916-600-5934

G. A. Construction
(Insured and Bonded Lic# 921300)

ਰਾਜਨਾਥ-ਜੇਤਲੀ ਵਿਵਾਦ ਤਿੱਖਾ, ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਮੰਝਧਾਰ ਵਿਚ

ਭਾਜਪਾ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ-ਅਡਵਾਨੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਘਟਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਵਪਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਕੌਮੀ ਕਾਰਜਕਰਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੱਤਭੇਦ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਦਫਤਰ 11 ਅਸ਼ੋਕ ਰੋਡ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਪਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਵਰਗੇ ਆਗੂ ਵੀ ਮਿੱਤਲ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ

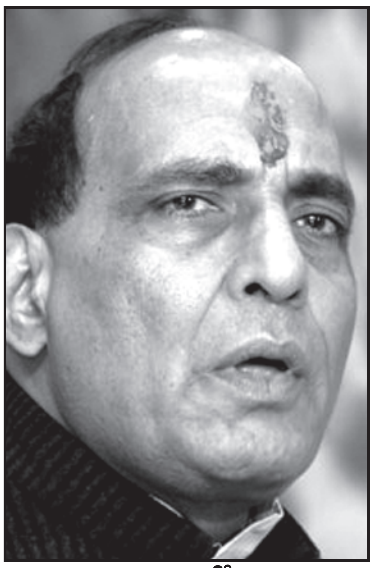
ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ

ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਤੇ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 36 ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਮੌਕੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਵਲੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਿਗਲ ਵਜਾ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤਣਾਅ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨੇ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਸਬੰਧੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾਈ ਆਗੂ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਉਤਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਹੋ ਰਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਮੁਨਾਸਬ ਨਾ ਸਮਝਿਆ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਤਲੀ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਜੇ ਅੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਨੀਤੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਮਿੱਤਲ ਦੀ

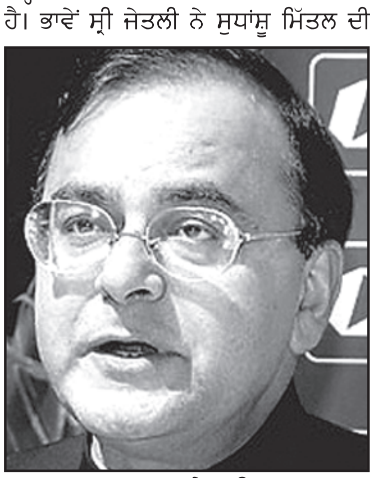
ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ

ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਕਈ ਕੈਂਪ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਰਲੀ ਮਨੋਹਰ ਜੋਸ਼ੀ, ਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਅਬਾਸ ਨਕਵੀ ਤੇ ਰਾਮ ਲਾਲ ਆਦਿ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਤੇ ਅਰੁਣ ਸ਼ੋਰੀ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵੀ ਤਕਰਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲੀ। ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਜੇਤਲੀ ਦਰਮਿਆਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਕਰਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਬੇਚੈਨੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵੈਂਕਈਆ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਹੋਣਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਐਨ ਡੀ ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਭਗਵਾ ਦਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ- ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਧਰ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਿੱਤਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਸੋਧ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਵਿਆਹੁਤਾ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਸੋਧ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸੰਬੰਧ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਕੰਢੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਤ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟੁੱਟੇ ਸਬੰਧ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਆਰ. ਲਕਸ਼ਮਣ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਲੰਡਨ : ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਚੋਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ 26 ਸਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਅਵਤਾਰ ਤੂਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਤਾਨੀਆ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਜਦੋਂ ਭੁੱਖੇ-ਭਾਣੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸੌਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਔਰਤ ਦਾ ਪਰਸ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਪੁਤਿਨ ਦੀ 24 ਸਾਲਾ ਪੋਸਟਰ ਗਰਲ

ਮਾਸਕੋ : ਜਿਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੁੜੀਆਂ ਮਾਡਲਿੰਗ, ਫਿਲਮਾਂ, ਟੀ.ਵੀ. ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਪਨ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਰੂਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮਾਰੀਆ ਸੇਰਗੇਇਵਾ ਨੇ 24 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਤਿਨ ਉਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵਲ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਆਲੋਚਕ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਪੋਸਟਰ ਗਰਲ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਯੰਗ ਗਾਰਡਸ ਬੈਂਡ ਦੀ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਮਾਰੀਆ ਵਿਚ ਗਜ਼ਬ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਲਾਂ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਮਾਰਗ੍ਰੇਟ ਥ੍ਰੈਚਰ ਅਤੇ ਵਿੰਸਟਨ ਚਰਚਿਲ ਉਸ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਥੈਚਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿੰਦਾਂ ਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਸਕਾਂਗੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਚਰਚਿਲ ਅਤੇ ਥੈਚਰ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਬਣੇ ਸਨ।' ਮਾਰੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਮਿਤਰੀ ਮੈਦਵੇਦੇਵ ਹੀ ਰੂਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Homeopathic Systems for Health Treatment
When you are tired of all treatments for any disease at any age
Try homeopathic, systems of treatment
ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸ਼ੂਗਰ, ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਂਸੇ, ਵਜਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ
You can get all Homeopathic, Ayurvedic, Biochemic medicines at economical prices.
www.homeomedicine.net
Consultant/Practitioner
GURDIP SINGH SANDHU
DHMS, Hons, BAMS, MDEH, 30 Years experience
Working as per ACT.SB-577 State of CA.
CALL: TOLL FREE: 877-OK-HOMEO
(877-654-6636) OFFICE: 408-729-6691
E-mail: Homeomedicine@yahoo.com

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ !
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ:
License plates
IFTA *Fuel tax return
DOT, ICC-MMC
Single state registration services
*New Mexico & Kentucky permit

Rajinder Singh
ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਰਕ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਚ ਮੂਵ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ
Now in Strockton, the Hub of the Trucking Industry
Financing Available For Buying Trucks

Cell: (510) 557-6988
Ph: 209-982-9996,
Fax: 209-982-9997
13465 Basalt Ct, Lathrop CA 95330

G.M. Lawrence Insurance Brokerage
License# 0D79587
ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਪਿਛਲੇ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ
ਜੀ ਐਮ ਲਾਰੈਂਸ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਉਂ?
LIABILITY
GENERAL LIABILITY
PHYSICAL DAMAGE
CARGO
BONDS
*ਕੋਈ ਬਰੋਕਰ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ *ਝਟਪਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ *ਮਾਸਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਹਨ
New Ventures Are Welcome
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ
SPECIALIZES IN BOTH LOCAL & LONG HAUL
-Flexible down payments
-Excellent customer service
-Committed to each individual client's needs
-Experienced, knowledgeable & professional staff
Ph: 209-474-2771
Fax: 209-474-0215
7746 Lorraine Ave.#214
Stockton CA-95210

ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ

-ਬੀ.ਕੇ. ਚੰਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਆਪਣੇ ਸਰਗਰਮ ਸੂਬਾ ਹੋਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਸਰਗਰਮੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹੈ। ਜੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਟਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਇਨੈਲੋ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਰੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਫੀ ਸਖ਼ਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਬੇਟੇ ਕੁਲਦੀਪ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੋਹਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਰਾਬਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਉਸ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਬਸਪਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਂਝ ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਦਾ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਇਨੈਲੋ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਨਤਕ ਰੈਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਲਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਰੈਲੀਆਂ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ। (ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ 'ਚ।) ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਸੂਬੇ 'ਚ ਅਕਸਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੌਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਮ.ਪੀ. ਬੇਟਾ ਦੀਪੇਂਦਰ ਹੁੱਡਾ, ਜੋ ਰੋਹਤਕ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਟਾਲਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਜੇ ਚੌਟਾਲਾ ਅਤੇ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਨੇ ਵੀ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਟਾਲਾ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਇਨੈਲੋ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਹਿਤ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਹੋਰਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨੈਲੋ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ, ਜੋ 2004 'ਚ ਗਠਜੋੜ ਤੋੜ ਕੇ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਮੁੜ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ 1999 'ਚ ਉਦੋਂ ਆਪਸ 'ਚ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨਾਲੋਂ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਲਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਉਦੋਂ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਚੌਟਾਲਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਚੌਟਾਲਾ ਵਲੋਂ ਸੰਨ 2000 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ, ਜਿਸ 'ਚ ਇਨੈਲੋ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਗੜਦੇ ਗਏ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਚੁਣ ਲਏ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ 2004 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ 2005 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਲੜੀਆਂ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਨੈਲੋ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ 9 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਮਿਲੀਆਂ। (ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 90 ਮੈਂਬਰੀ ਸੀ।) ਉਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਸਿਰਫ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਇਕ ਸੀਟ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਬੇਸ਼ੱਕ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ 10 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਚ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਉੱਭਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਵਰਗ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੌਟਾਲਾ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ।

ਬੀਜੂ ਦਲ ਤੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ

ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ, ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 31 ਸਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਚੋਣ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਚੋਣ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇਗਾ।

ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਘਾਟ ਸਬੰਧੀ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੈਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ। ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸਲ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਹੋਂਦ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਪਾੜੇ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਨਵੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਸਬੰਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਨਰਮ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਤਾੜੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਥਾਂ ਸਨਅਤੀ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਪੂਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ 'ਚ ਸੋਧ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਧਾ-ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਪਾਸ ਕਰਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸਟਾਕ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ 'ਚ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ, ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ, ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰੋਕਣਾ, ਮੰਦੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਧਾਰ, ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਏ ਆਈ ਏ ਡੀ ਐਮ ਕੇ, ਬੀ ਜੇ ਡੀ, ਜੇ ਡੀ (ਐਸ), ਟੀ ਡੀ ਪੀ, ਟੀ ਆਰ ਐਸ ਅਤੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ ਮੁੜ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਸਾਂਸਦ ਜੈ ਪਾਂਡਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਤ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਏ ਬੀ ਬਰਧਨ, ਜਨਤਾ ਦਲ (ਐਸ) ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇਵਗੌੜਾ, ਟੀ ਡੀ ਪੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਐਮ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ, ਟੀ ਆਰ ਐਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਰਾਓ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਅਤੇ ਦੇਵੇਗੌੜਾ

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਏ ਬੀ ਬਰਧਨ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਬਾਰੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਰਧਨ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਬੀਤੀ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਤੁਮਕੁਰ ਵਿਖੇ 9 ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਬਦਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦਲ ਸੈਕੂਲਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਐਚ ਡੀ ਦੇਵਗੌੜਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ਼ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕਾਮਰੇਡ ਕਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਫਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ਼ਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੋਰਚਾ ਪੀੜਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਲੜੇਗਾ।

ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇਤਾ ਏ ਬੀ ਬਰਧਨ, ਤੇਲਗੂ ਦੇਸ਼ਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਐਨ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਅਤੇ ਜੇ ਡੀ ਐਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਚ ਡੀ ਦੇਵਗੌੜਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਦਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 13 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਵਗੌੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਮੋਰਚਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 1996 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਬਦਲ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਗਠਨ ਸਾਰੀਆਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ਼ ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਤਾਲਿਬਾਨ

ਲੰਡਨ : ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਮਨ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੈ। ਲੰਘੀ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਨੇਤਾ ਮੁੱਲਾ ਉਮਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਉਮਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਬਦੁੱਲਾ ਅਨਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। 'ਸੰਡੇ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਲਾ ਉਮਰ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।'' ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਸਰਗਨਾ ਲਾਦੇਨ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਨਸ ਪਹਿਲਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਨਸ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ।'

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੁਆਰਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸੈਨਾ ਭੇਜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਰ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸੈਨਿਕ ਭੇਜਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।

NirpalKaur.com
ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ
A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD
ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ
VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM
HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਆਧਾਰਤ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਵਧਿਆ

-ਸੁਧੀਂਦਰ ਕੁਲਕਰਣੀ

ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਲੜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਹਰੇਕ ਸੂਬੇ 'ਚ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਮੰਚ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ 2009 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਇਆਵਤੀ

ਹਰੇਕ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ? ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਹਲਕੇ 'ਚ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵੋਟਰ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ 'ਏ' ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣਗੇ ਜਾਂ 'ਬੀ' ਨੂੰ?

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ

ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਵੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਕਟਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਚੋਣ ਹਲਕੇ 'ਚ ਜਾਟ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਲਕੇ 'ਚ ਗੁੱਜਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਵੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਪਾ ਦਾ ਜਨ-ਆਧਾਰ ਯਾਦਵ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਬਸਪਾ ਦਾ ਜਾਟਵ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤਾਂ 'ਚ ਜਨ-ਆਧਾਰ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਚ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਬਿਹਾਰ, ਜੋ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹੈ, ਵਿਚ ਹੁਣ ਅਤਿਅੰਤ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਦੇਖ ਲਓ, ਆਂਧਰਾ 'ਚ ਤੇਲਗੂਦੇਸਮ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਪਰਜਾ ਰਾਜਯਮ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੱਮਾ, ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਕੱਪੂ ਜਾਤਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਦੇਵੇਗੌੜਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦਾ ਵੋਕਾਲਿੰਗਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮੁੱਖ ਜਾਤ ਲਿੰਗਾਇਤ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਜਾਤ-ਪਾਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

ਗੋਰੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ 200 ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁੱਟੀ

ਲੰਡਨ : ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦਾ ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਨ ਵੋਰਬਿਆਜ ਹੁਣ ਤਕ 200 ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅੱਜਕਲ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜਗਤ ਵਿਚ ਇਸ ਖਬਰ ਨਾਲ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਜਾਨ 51 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਕੱਲੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮਿੱਠੀਆਂ-ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕ ਰੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੱਲਾਂ-ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪਿਆਸ ਲੱਗਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਮਾਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚਲੋ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕ ਪੀਂਦੇ ਹਾਂ। ਔਰਤ ਇਸਨੂੰ ਪੀਣ ਪਿਛੋਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

ਜਾਨ ਬਲਿਊ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦਾ ਹੀਰੋ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜਕਲ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਹਵਾ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅੰਜ਼ਾਮ ਦੇ ਦਿੰਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਮੋਟਰਗੱਡੀ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

Toll Free No. (866) 933-3038

*ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਸਤੀਆਂ ਤੇ ਬੇਜੋੜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। *ਵਾਜਬ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ। *ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਪੰਜਾਬੀ/ਇੰਗਲਿਸ਼ ਟਰੇਨਰ। *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਲੱਭਣ 'ਚ ਮਦਦ। *ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ। *ਦਸ ਸਪੀਡ ਅਤੇ ਤੇਰਾਂ ਸਪੀਡ ਨਿਊ ਮਾਡਲ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਟੇਰਨਿੰਗ। *ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Call: Kashmir Singh

916-564-3455

4585 Pell Dr. Secramento CA, 95838

ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਖਿਸਕ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਲ

-ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ੰਕਰ

ਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਆਸੀ ਦਲ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡ ਕੇ ਖ਼ੁਦ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਖਿਚੜੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤਾ ਲਈ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣਗੀਆਂ? ਹੁਣ 2009 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੀਆਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਦਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਰ 1996 ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਹਮਾਇਤ ਦੇਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਖਿਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਉਂ ਸੁੰਗੜਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਛੋਟੇ ਦਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਸਕਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਤਾ 'ਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਹੁਣ ਨਾਲ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਕਿ ਆਖਰ ਉਹ ਕਿਉਂ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਖ਼ੁਦ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਦੋਵਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਲਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਸਨ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਕਈ ਵੰਡਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ-ਓ, ਕਾਂਗਰਸ-ਐਮ., ਕਾਂਗਰਸ-ਯੂ, ਤਾਮਿਲ ਮਨੀਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਦਿ ਦਲ ਬਣੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ (ਰਾਕਾਂ ਪਾ) ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਬਣੀ।

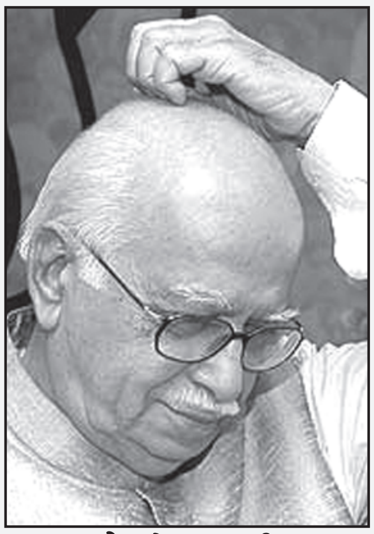
ਐਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ

1984 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਚੋਣ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਬੈਠੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਤੇ ਸਫਾਰੀ ਸੂਟ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਸਾਦਗੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਰੋਲੈਕਸ ਘੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਬ੍ਰਾਂਡਿਡ ਧੁੱਪ ਵਾਲੇ ਚਸ਼ਮੇ ਪਹਿਨਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ 2004 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਗਿਆ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਕਤੀ-ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜੁਆਬਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਗੱਠਜੋੜ 'ਚ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਕ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਗੱਡੀ ਖਿੱਚਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ। ਹੁਣ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਲਾਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੌਮੀ ਗੱਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੱਠਜੋੜਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਸੀਟਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਪਾ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਆਏ ਦਿਨ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਹੁਣ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਦ੍ਰਮੁਕ ਅਤੇ ਅੰਨਾ ਦ੍ਰਮੁਕ ਨਾਲ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਗੱਠਜੋੜ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹੀ ਗੁਆ ਬੈਠੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1996 'ਚ ਇਸ ਨੇ ਬਸਪਾ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਠਜੋੜ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਉਥੇ ਪਨਪ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਉਥੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜੇਗੀ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਇਹ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਤਾਕਤ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਉਂਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਤਨ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਕ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਜਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲੋਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ

ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ

ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਅਤੁੱਲਿਆ ਘੋਸ਼, ਬੀ.ਸੀ. ਰਾਏ, ਸੰਜੀਵਾ ਰੈਡੀ, ਕਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਵਾਈ.ਬੀ. ਚੌਹਾਨ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਖੇਤਰੀ ਨੇਤਾ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਗਣਿਤ ਦਾ ਭਾਰੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਹਿੰਦੀ-ਭਾਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਈ। ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 2004 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਾਲੀ ਰਾਜਗ 'ਚ 24 ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲ ਸਨ, ਉਥੇ 2009 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਦਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੱਤਾ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛਾਂਹ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2004 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜਨਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦੀ 'ਇੰਡੀਆ ਸ਼ਾਈਨਿੰਗ ਮੁਹਿੰਮ' ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਰਾਜਗ ਦੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। 2009 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਰੱਖ ਸਕਣ 'ਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰੀ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਬੀਜਦ) ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਲਏ। ਬੀਜਦ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਰਾਜਗ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ। ਰਾਜਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲ ਹੁਣ ਉਸ ਪਾਸੇ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ 'ਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 2009 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਤ੍ਰਿਸ਼ੰਕੂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੀ ਆਵੇਗੀ।

ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਥੰਮ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ

ਲੰਡਨ : ਘਰ ਦੇ ਆਹਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਵਾਂ, ਪਿਉਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 40 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤਾਂ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਹਫਤੇ 'ਚ ਔਸਤਨ 74 ਘੰਟੇ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਉਜਰਤ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ 32812 ਪੌਂਡ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਮਰਦ ਹਫਤੇ 'ਚ 53 ਘੰਟੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ 23296 ਪੌਂਡ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਬੀਮਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੀਗਲ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਵਲੋਂ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ 33 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫਤਾ ਤੇ ਮਰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫਤਾ 21.5 ਘੰਟੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਬੱਚੇ ਸਾਂਭਦੀਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਹਫਤਾ 82 ਘੰਟੇ ਨੌਕਰੀ ਜਿੰਨਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਔਰਤਾਂ ਹਫਤੇ 'ਚ 55 ਘੰਟੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਬਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੀਗਲ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਦੇ ਐਲਨ ਫਰਗੂਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮਾਵਾਂ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ ਡਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਬਚਿਆ ਰਹੇ, ਠੀਕ-ਠਾਕ ਚਲਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਏਨੇ ਪੈਂਡੇ ਝਾਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਰਫ 53 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਿਰਫ 26 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਬੀਮਾ ਕਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਆਈ ਟੀ ਵਿਜ਼ਨ ਜਾਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਲੰਘੀ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਗ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਐਮ.ਪੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੇਵਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵਾਅਦਾਨੁਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ 800 ਨੰਬਰ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਐਮ.ਪੀਜ਼ ਨਾਲ 24 ਘੰਟੇ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖ ਸਕਣਗੇ। ਅਡਵਾਨੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ 30 ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:

* ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ।
* ਇਕ ਕਰੋੜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵਿਆਜ ਰਹਿਤ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਲੈਪਟਾਪ।
* 3 ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ।
* ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਹੂਲਤ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ।
* ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਿੱਖਿਆ।
* ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 40 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 100 ਕਰੋੜ ਕਰਨਾ।
* ਸਭ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਨਕਦੀ ਰਹਿਤ ਭਰਤੀ।
* ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਈ-ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਗ੍ਰਾਮ ਯੋਜਨਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।
* ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਕਰੋੜ 20 ਲੱਖ ਆਈ.ਟੀ. ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਗ ਸਰਕਾਰ ਸੂਚਨਾ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪਹਿਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਅਧਿਆਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਲੁਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਹਰ ਆਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਈ-ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਾਧਨ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਲੈਪਟਾਪ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਕਰੋੜ ਲੈਪਟਾਪ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਰਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੋਦੀ ਮੇਰੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ-ਅਡਵਾਨੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ' ਨਹੀਂ ਹਨ।

'ਆਊਟ ਲੁੱਕ ਮੈਗਜ਼ੀਨ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਅਡਵਾਨੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਕੱਦ ਦੇ ਮੋਦੀ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ''ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਦਕਿ ਸਾਡੇ ਕਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।'' ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਮੋਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਮੇਰੇ ਬਾਅਦ ਕਿਉਂ? ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੇਤਾ ਹਨ।'' 82 ਸਾਲਾ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਯੁਵਾ ਕਾਰਡ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਂ ਯੁਵਾ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋ, ਉਮਰ ਕੋਈ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।''

ਮੁਖਤਾਰਾਂ ਮਾਈ ਨੇ ਆਖਿਰ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਵਿਆਹ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਮੁਖਤਾਰਾਂ ਮਾਈ ਨੇ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ।

43 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਮਾਈ ਨੇ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਸਾਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾਸਿਰ ਅਬਾਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਮਾਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ ਗੁੱਜਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਕਾਹ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਤੋਈ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰੇਹਾਨ ਰਸੂਲ ਨੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਨਿਊਜ਼' ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਮੁਖਤਾਰ ਮਾਈ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨਾਸਿਰ ਅੱਬਾਸ ਮਹੋਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ।''

ਅੱਬਾਸ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਮੁਖਤਾਰ ਨੇ ਅੱਬਾਸ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਰੁਖਸਾਨਾ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਬਾਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਰੁਖਸਾਨਾ ਦੇ ਪੇਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅੱਬਾਸ ਨੇ ਰੁਖਸਾਨਾ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਭੇਜ ਦੇਣਗੇ।

ਮੁਖਤਾਰ ਮਾਈ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੀਰਵਾਲਾ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਸਿਊਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸੰਨ 2002 ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਸ ਦੇ 12 ਸਾਲਾ ਭਰਾ ਅਬਦੁਲ ਸ਼ਕੂਰ ਉੱਤੇ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਤਾਲੁਕਾਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਮੁਖਤਾਰ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ।

ਅਣਖ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਧੋਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ੁਲਮ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਪੀ ਜਾਂਦੀਆਂ

ਮੁਖਤਾਰਾਂ ਮਾਈ

ਹਨ ਪਰ ਮੁਖਤਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਮੁਖਤਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਉਤਪਾਦਨ ਮੰਤਰੀ ਅਬਦੁਲਕਯੂਮ ਜਤੋਈ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਸਤੋਈ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਈ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੁਆਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਢਿੱਲਮੱਠ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ

ਗੱਲੀਂ-ਬਾਤੀਂ

ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ
ਫੋਨ: 925-752-8025

ਕਈ ਆਪ ਘੁਰਾੜੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਜਾਗਦਿਆਂ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ' ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਬਣਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਵੀ। ਯਾਨਿ ਕਿ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਦੋ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਲ ਦੋ ਤੀਰ ਦਾਗੇ ਗਏ। ਖੈਰ! ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ਼ਾਇਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੀੜ ਹਨ। ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤ-ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਜਾਂ ਸ਼ੰਕਰ-ਜੈਕਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੇਡ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਖੇਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤੇ ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁਲਾਰੇ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਅਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰੇ ਨਹੀਂ। ਕਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰੱਬ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸੇਵਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। 'ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਵਾਨੀ ਹੈ ਸਾਡੀ' ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਲੱਮਡਾਗ ਨੇ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਲਹਿਰਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਲਾ ਰੱਖਾ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਂ ਮੁੱਖਬੰਦ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੀਤੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਸਨਅਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਇਸ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸੁਰ-ਲੈਅ-ਤਾਲ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗੰਗਾ ਵਗੀ ਕਿ ਪੂਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸੁਰੀਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਮਾਰ ਝੱਲਣੀ ਪਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤ ਹੀ ਸਨ।

ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਉਕਤ ਰੂਪ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਨਾਟਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਇਸੇ ਲਈ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ। ਜਦੋਂ ਨਾਟਕਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। ਸੰਵਾਦ ਵਾਰਤਿਕ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਉਨਤੀ ਕਰਦੇ ਗਏ, ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਦੌਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਗੀਤ ਕਲਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਉਚਪਾਏ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਨਿਊ ਥੀਏਟਰਜ਼' ਨੇ ਮੱਧਮ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਲਾਤਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਫਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਗੀਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਵਰਗੀ ਸ਼ਕੀਲ ਬਦਾਯੂਨੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਰਜ਼ ਲਖਨਵੀ, ਕੰਵਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦੀ, ਜੋਸ਼ ਮਲੀਹਾਬਾਦੀ, ਹਿਆਤ ਅਮਰੋਹੀ ਤੇ ਕੈਫ ਇਰਫਾਕੀ ਵਰਗੇ ਗੀਤਕਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਾਇਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਉਚਕੋਟੀ ਦੇ ਗੀਤ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਕੀਲ ਬਦਾਯੂਨੀ ਨੇ ਨੌਸ਼ਾਦ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਕੀਲ ਤੇ ਨੌਸ਼ਾਦ ਹੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। 'ਰਤਨ' ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਾਇਲਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਪਾਰਖੂ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਕੀਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ਕੀਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਤੇ ਸ਼ਕੀਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ। ਸ਼ਕੀਲ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣਵੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਹਸਰਤ ਜੈਪੁਰੀ, ਮਜਰੂਹ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ, ਰਾਜਾ ਮਹਿੰਦੀ ਅਲੀ ਖਾਂ, ਕੈਫੀ ਆਜ਼ਮੀ, ਸ਼ੈਲਿੰਦਰ, ਐਚ.ਐਸ. ਬਿਹਾਰੀ, ਤੇ ਨਕਸ਼ ਜਾਇਲਪੁਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵੇਂ ਆਨੰਦ ਬਖਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੁਕਬੰਦੀ ਵਾਲੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਵੀ 'ਲੈਲਾ ਮਜਨੂੰ' ਤੇ 'ਕਭੀ ਕਭੀ' ਵਿਚ ਸਾਹਿਰ, 'ਆਂਧੀ ਮੌਸਮ' ਵਿਚ ਗੁਲਜ਼ਾਰ, 'ਪਾਕੀਜ਼ਾ', 'ਹਮ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ' ਵਿਚ ਸ਼ੰਕਰ ਹੁਸੈਨ ਤੇ 'ਪ੍ਰੇਮ ਮੁਹੱਬਤ' ਵਿਚ ਨਿਸਾਰ ਅਖ਼ਤਰ ਦੇ ਗੀਤ ਕਾਫੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਹੋਏ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸ ਗਏ।

ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਪਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਨ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿੰਦਕ ਸਨ। 1952 ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਡਾਕਟਰ ਬੀ.ਵੀ. ਕੇਸਕਰ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਨੂੰ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਗੀਤ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ। ਹੋਇਆ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਇਕਦਮ ਵੱਜਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਕੇਸਕਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ 'ਸ਼ਾਰਟਵੇਵ' ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਣੇ ਪਏ ਸਗੋਂ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਪੰਜਾਹਵਿਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚ ਮੌਲਿਕਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੰਨਾ ਜੁੜਿਆ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੌਸ਼ਾਦ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਗੁਲਾਮ ਹੈਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਧੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਸੰਵਾਰਿਆ, ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗ ਹੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਗਿਆ। ਲੇਕਿਨ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਕਿ ਆਰਕੈਸਟਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਮਾਇਕਰੋਫੋਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਧੁੰਨ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੀਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਧ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਸੁਰੱਈਆ, ਨੂਰਜਹਾਂ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਬੇਗਮ, ਕੇ.ਐਲ. ਸਹਿਗਲ, ਪੰਕਜ ਮਲਿਕ, ਐਸ.ਡੀ. ਬਾਤਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਪਣਾ ਜਾਦੂ ਖਿਲਾਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਮੰਨਾ ਡੇ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਤੇ ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਦਾ ਆਗਮਨ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਲਈ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿਖਰ ਸੀ। ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਕਾਰਨ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸੂਖਮਤਾ ਆਈ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਨੇ 'ਸ਼ਹਿਨਾਈ' ਵਿਚ ਹਲਕੀ-ਫੁਲਕੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪੱਛਮੀ ਧੁੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਕੰਧਾੜੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਵੇਂ ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਗੀਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕ ਏਨੇ ਦੀਵਾਨੇ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਦਿਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੀਰੋ-ਹੀਰੋਇਨ ਵਾਂਗ ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਸੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਰੁਮਾਂਸਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬ੍ਰਿਹਾ ਤੇ ਵਿਯੋਗ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬਣਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੰਜ-ਛੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜਾ 'ਬਲਾਸਟ' ਕੀਤਾ ਉਹ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਮਰਦ ਗਾਇਕਾਂ 'ਚ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਈਦ ਦਾ ਨਵਾਂ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਉਹ ਚੜ੍ਹਾ ਸਕਣਾ ਫਿਰ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਛੇਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤ-ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ, ਆਰ.ਡੀ. ਬਰਮਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤ-ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੇ ਸ਼ੰਕਰ-ਜੈਕਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਬਰਮਨ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਸ਼ੰਕਰ-ਜੈਕਿਸ਼ਨ ਨੇ 'ਜੰਗਲੀ' ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਬਿਨਾ ਫਿਲਮਾਂ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਬਲਕਿ ਚੌਧਰੀ ਤੇ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਦਲ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਦੌਰ ਕਲਾ ਨਾਲੋਂ ਪੈਸੇ ਵਲ ਵਧ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਸੰਗੀਤ ਦਰਮਿਆਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਤੇ 'ਜ਼ੰਜੀਰ' ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਿਆਂ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਪੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅੱਠਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਿਆਂ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬੇ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਵੜ ਗਿਆ। ਧੁੰਨਾਂ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ ਲਾਊਡ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਾਜੀ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਮੁਗਲ-ਏ-ਆਜ਼ਮ', 'ਦੋ ਆਂਖੇ ਬਾਰਾਂ ਹਾਥ', 'ਗੁਮਰਾਹ', 'ਬਰਸਾਤ', 'ਗਾਈਡ' ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਅੱਜ ਵੀ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ 'ਚੋਂ ਖਿਸਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਜਿਸ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਸ ਵਾਰਿਸ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪੈੜ ਖਿੱਚੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਉੱਖੜ ਗਏ ਹਨ।

ਜੇ ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਫਿਲਮੀ ਸੰਗੀਤ 'ਤੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 'ਹਾਂ-ਹੂੰ' ਜਾਂ ਚੀਖ ਚਿਹਾੜੇ ਵਾਲੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਈ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮੌਲਿਕ ਆਵਾਜ਼ ਉਸੇ ਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਤਲਿਤ ਮਹਿਮੂਦ ਤੇ ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਗਏ। 'ਮੁਹੱਬਤ ਕੀ ਝੂਠੀ ਕਹਾਨੀ ਪੇ ਰੋਏ...' ਜਾਂ 'ਧੜਕਤੇ ਦਿਲ ਕਾ ਸਲਾਮ ਲੇ ਲੋ...' ਗੀਤ ਲਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਅਗਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਤੱਕ ਚਲਾਈ ਰੱਖਣਗੇ। 'ਰਾਤ ਕੋ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਬੋਲੇ ਮੇਰੇ ਕੰਗਨਾ...' ਨਾਲ ਆਸ਼ਾ ਭੌਂਸਲੇ ਨੇ ਕਲਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੋਤ ਲੈ ਲਈ। 'ਲਾਗਾ ਚੁਨਰੀ ਮੇਂ ਦਾਗ...' ਨਾਲ ਮੰਨਾ ਡੇ ਦੀ ਬਾਤ ਪੈਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪੁਰਾਣਿਆਂ ਸੁਰਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਇਸ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਤਮਾਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਨਵੀਆਂ ਸੁਰਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਵਾਂਗ 'ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ' ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਸੁਰ-ਗਿਆਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਸੋਜ਼ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੇਂਜ ਉੱਚੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚ 'ਫਲੈਟਨੈਸ' ਨਹੀਂ। ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਤੁਕਬੰਦੀ ਤੇ ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ 'ਚੂਹਾ ਦੌੜ' ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ ਵਰਨਾ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਿਤਿਸ਼ ਮੁਕੇਸ਼ ਕਿਤੇ ਦੇ ਕਿਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ। ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸੁਰ ਤਾਲ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਕੈਮਰਾ ਟੈਕਨੀਕ ਵਿਚ ਆਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਰਨ ਦਰਸ਼ਕ 'ਵਿਜ਼ੂਅਲ' ਵਲ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਮ.ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਤਰਕ 'ਤੇ ਪਲ ਪਲ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਐਂਗਲਾਂ ਤੋਂ ਅਭਿਨੇਤਾ-ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮੁਕ ਅਦਾਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣ ਰਿਧਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੀਤ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਗੰਗਾ ਮੈਲੀ ਹੋ ਗਈ' ਵਾਂਗ ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਭਰੀ ਹੈ ਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਇਸ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਕਾਵਿ-ਮੰਚ

ਸਾਉਣੀ ਦਾ ਗੀਤ

ਪੱਕ ਗਈਆਂ ਮੱਕੀਆਂ ਤੇ ਝੋਨਾ ਪੱਕਿਆ
ਜੱਟ ਦੀਆਂ ਬੁੱਲ੍ਹੀਆਂ 'ਤੇ ਹਾਸਾ ਨੱਚਿਆ
ਜੱਟੀ ਨਾਲ ਬਹਿ ਕੇ ਕਰਦਾ ਵਿਚਾਰ ਜੀ।
ਐਤਕੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸਾਡੀ ਸਮੇਂ ਮਾਰ ਜੀ।

ਪੈਲੀ ਗਹਿਣੇ ਪਈ ਜੋ, ਉਹ ਵੀ ਛੁਡਾਉਣੀ ਏ।
ਭੱਜਿਆ ਲਵੇਰਾ, ਕੋਈ ਮੱਝ ਵੀ ਲਿਆਉਣੀ ਏ।
ਲਵੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗੇਤਾ ਹੀ ਬੁਢਾਪਾ ਆ ਗਿਆ।
ਜੱਟ ਦੀਆਂ ਬੁੱਲ੍ਹੀਆਂ 'ਤੇ ਹਾਸਾ ਛਾ ਗਿਆ।

ਜੱਟੀ ਹੋਈ ਖੁਸ਼, ਨਾਲੇ ਮਾਰੇ ਕੱਛਾਂ ਜੀ।
ਸੁਣ ਲੈ ਉਮੰਗ ਮੇਰੀ, ਸੱਚੀ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਜੀ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੇਕੇ ਜਾਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਦੇ ਗੁਰਗਾਬੀ ਵੇ।
ਲਹਿੰਗਾ ਵੀ ਲਿਆ ਦੇ, ਦੁਪੱਟਾ ਵੀ ਉਨਾਬੀ ਵੇ।

ਕਾਂਟੇ ਬਣਵਾ ਦੇ, ਨਾਲੇ ਵੰਗਾਂ ਘੜ੍ਹਵਾ ਦੇ ਵੇ।
ਝੱਗੇ ਚੁੰਨੀ ਖੜਨੇ ਮੈਂ, ਉਹ ਵੀ ਬਣਵਾ ਦੇ ਵੇ।
ਇਹਦੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਟੌਹਰ ਬਣਨਾ।
ਮੈਂ ਵੀ ਖਾਲੀ ਜਾ ਕੇ ਨਹੀ ਲੰਡੌਰ ਬਣਨਾ।

'ਬੂਆ...' ਸ਼ਰਾਬੀ ਦੀ ਹਾਕਰ।

ਵੇਖ ਰਾਮਾ ਇਥੇ ਆਉਣੋਂ ਨਹੀਂ ਉ ਹੱਟਦਾ।
ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਚੋੜ੍ਹ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਬਕਦਾ।
ਆ ਵੇਖਾਂ ਰਾਮਿਆਂ ਉਏ ਤੈਨੂੰ ਭਲਵਾਨ ਨੂੰ।
ਮਾਰ ਕੇ ਸੋਟਾ ਪਾਰ ਕਰਾਂ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ।
ਇਕ ਹੱਥ ਟਕੂਆ ਗੰਡਾਸਾ ਆ ਗਿਆ।
ਜੱਟ ਦਿਆਂ ਬੁੱਲਾਂ ਤੇ ਸੰਨਾਟਾ ਛਾ ਗਿਆ।

'ਚਲੇ ਜਾਹ ਓ ਰਾਮੇ ਜੇਕਰ ਜਾਨ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ।
ਘੁੱਟ ਕੁ ਪੀ ਕੇ ਨਹੀ ਮਸਤੀ ਖਿੰਡਾਈ ਦੀ।'
'ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹੜਾ ਏਂ ਤੂੰ ਸਾਲਾ ਲਗਦਾ।
ਤੈਨੂੰ ਐਵੇਂ ਦਾਲ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਲਗਦਾ।
ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਪੀਤੀ ਮੈਂ ਨਾ ਡਾਕਾ ਮਾਰਿਆ।
ਤੂੰ ਕਾਹਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ।'

ਚੁੱਕ ਕੇ ਗੰਡਾਸਾ ਜੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਾਰ ਜੀ।
ਰਾਮੇ ਨੂੰ ਪੁਚਾਇਆ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਾਰ ਸੀ।
ਚਿੱਤ ਹੋਇਆ ਉਥੇ ਨਾ ਸੀ ਪਾਣੀ ਮੰਗਿਆ।
ਜੇਲ੍ਹ ਵਾਲਾ ਸੀਨ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੋਂ ਲੰਘਿਆ।
ਰੰਗ ਵਿਚ ਭੰਗ ਪਈ ਲੁੱਟ ਗੀ ਕਮਾਈ ਸੀ।

ਰਾਮੇ ਵਾਲੀ ਹੋਣੀ ਕਿੱਥੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਈ ਸੀ।
ਹੋਏ ਲੋਕ 'ਕੱਠੇ ਜੱਟੀ ਪਾਵੇ ਕੀਰਨੇ।

ਪੁੱਟ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨੇ, ਵੇਖੋ ਮੇਰੇ ਵੀਰਨੇ।
ਇਕ ਰੰਡੀ ਹੋਈ ਦੂਜਾ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਏਗਾ।
ਪਹਿਲੀ ਕੀ ਛੁਡਾਉਣੀ ਹੋਰ ਗਹਿਣੇ ਪਾਏਗਾ।
ਨਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਾ ਰਾਮਾ, ਚਾਂਗਰਾਂ ਨਾ ਮਾਰਦਾ।

ਨਾ ਆਪ ਮਰਦਾ, ਨਾ ਘਰ ਦੋ ਉਜਾੜਦਾ।
ਨਸ਼ਿਆ ਦਾ ਭੋਗ ਨਿਰਾ ਘਰ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੈ।
ਛੱਡ ਦਿਉ ਪੀਣੀ, ਇਹ ਕੰਮ ਮਾੜਾ ਹੈ।
ਸੱਚੀ ਗੱਲ 'ਪੰਨੂ' ਦੀ, ਨਾ ਝੂਠ ਮਾਸਾ ਜੀ।
ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਸੇ ਦਾ ਮੜਾਸਾ ਜੀ।

-ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੋਅ

ਮੈਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੋਅ, ਵੇ ਲੋਕਾ!
ਮੈਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੋਅ।
ਘਰ-ਘਰ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਦਾ ਛੱਟਾ,
ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂ ਹੋਅ।

ਬੀਜ ਪਿਆਰ ਦੇ ਬੋਣੇ ਚਾਹਾਂ,
ਪੁੱਟ ਨਫਰਤ ਦੀ ਧੋਲ਼ੀ।
ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ,
ਅੱਜ ਤੀਕਰ ਹੈ ਰੋਲ਼ੀ।
ਫਿਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚ ਘੁਲ ਜਾਏ ਰੱਬਾ!
ਅਮਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋ।

ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਇਕ ਬਗੀਚੀ,
ਦੁਨੀਆਂ ਬਣ ਜਾਏ ਸਾਰੀ।
ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੋਡੀ ਕਰੀਏ,
ਪੁੱਟ ਦੇਈਏ ਕੰਗਿਆਰੀ।
ਦਵੈਤ, ਈਰਖਾ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ,
ਤੇ ਪਾਪ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਜੋ।

ਰਾਗ ਮਲ੍ਹਾਰ ਤੇ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ,
ਅਲਾਪਣ ਜਿਥੇ ਪੌਣਾਂ।
ਪੰਛੀ ਗਾਵਣ ਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ,
ਨਾ ਕੋਈ ਰੋਣਾ-ਧੋਣਾ।
ਉਸ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਇਕ ਆਲ੍ਹਣਾ,
ਪਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂ ਹੋਅ।

-ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ

ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਥੀ ਸੁਖਦੇਵ ਨੌਘਰੇ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਤੱਕ

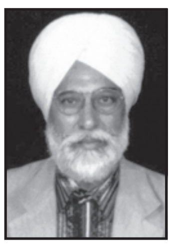

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ

23 ਮਾਰਚ 1931 ਈ. ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਅਹਿਮ, ਸ਼ਾਨਾਮੱਤਾ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬੰਦ-ਖਲਾਸੀ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਰਜਾਤੰਤਰ ਆਰਮੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੂਰਮੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜੈ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ, ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਊ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੱਸਦਿਆਂ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰੱਸੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ।

ਤੇਗੋਂ ਕੇ ਸਾਏ ਮੇਂ ਪਲ ਕੇ ਜਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ
ਇਕ ਖੇਲ ਜਾਨਤੇ ਹੈ ਫਾਂਸੀ ਪੇ ਝੂਲ ਜਾਨਾ

ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵੱਸਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੇ ਦਰੁਸਤ ਰਾਏ, ਮਿਥਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਅਟੁੱਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਗ੍ਰਾਫ ਉਪਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਘੋਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਭਾਗ ਦਾ ਸੁੱਖ ਵੀ ਭੋਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਹਿਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਜੋੜਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭੁਲੇਖਾ ਖੜਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਤਾਂ 'ਤੇ ਹਾਰ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੜ੍ਹੀ 'ਤੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਣ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਲ ਬਣੀ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚਲਦੀ ਰਹੇ।

ਕੁਝ ਕੁ ਕੱਚ-ਘਰੜ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਕਲਮ ਘਸੀਟ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆ ਉਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਭਗਤ ਤੇ ਉਸਦੇ ਟੌਡੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕਦਰ-ਘਟਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਕੀਂ ਪਲਾਹੀਂ ਹੱਥ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿਚ ਕੁੱਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਸੰਗਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਗਰੀਬ, ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨਾਂ ਤਬਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਮੰਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਰਾਹ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਗਰੀਬੀ, ਮੰਦਹਾਲੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੀਹੇ ਤੁਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ, ਲੇਖ, ਕਿਤਾਬਚੇ ਆਦਿ ਵੇਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ ਉਹ ਜਾਨ ਵਾਰ ਗਏ, ਵਾਚਣ ਤੇ ਘੋਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸੁਖਦੇਵ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਮਈ, 1907 ਈ. ਨੂੰ ਮਹੱਲਾ ਨੌਂ ਘਰੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਰਾਮ ਲਾਲ ਥਾਪਰ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਰਲੀ ਦੇਈ ਦੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਥੰਮ੍ਹ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ। 1910 ਈ. ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਾਇਆ ਚਿੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਲਾਡ ਚਾਅ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਫਾਸੀ ਲੱਗਣ ਤਕ ਅਸੀਮ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਸਨ। ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਚਿੰਤ ਰਾਮ ਲਾਇਲਪੁਰ ਲੈ ਗਏ। ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਹਾਈ ਲਾਇਲਪੁਰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1919 ਈ. ਜਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਸਾਕਾ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਪੂਰੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰ ਸਵੇਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ, ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਸਲਾਮੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਤੋਂ ਮਾਰ ਖਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪੁਲਸੀ ਮਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਸਲਾਮੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀਰਾਂਗਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਸੀ। 1922 ਈ. ਵਿਚ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ। ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ, ਜੋ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਘੋਲ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜਵਾਦ ਤੇ ਸੰਸਾਰ

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੈ ਚੰਦਰ ਵਿਦਿਆ ਅਲੰਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਈ।

1924 ਈ. ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੀ.ਏ. ਅਤੇ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਰ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਣ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ ਕਿ 'ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਹਬ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਮਝੇਗਾ।' ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਮਿੱਥੇ ਗਏ- (1) ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪਬਲਿਕ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ। (2) ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਰੁਧ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਬਾਲਣੀ। (3) ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨਾ।

1926 ਈ. ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਗਵਤੀ ਚਰਨ, ਧਨਵੰਤਰੀ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਰਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਵੀ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਬ੍ਰੈਡਲਾ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕਾਕੋਰੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਵੇਸਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਪਤਚਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ, ''ਲਾਹੌਰ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੀ ਸਾਖ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਵਰਕਰ ਲੱਭਣ ਦਾ ਇਕ ਯਤਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਗੁਪਤ ਵਰਗ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।''

ਸੁਖਦੇਵ 'ਬਰਾਦਰਨ' ਨਾਉਂ ਦੀ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਸਾਡੇ ਐਕਸ਼ਨ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਾਲ ਲੈ ਸਕੀਏ। ਉਹ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ''ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਔਖਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤੇ ਉਪਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇ।'' ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਅਸੈਂਬਲੀ ਬੰਬ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਸੈਲਾਬ ਉਮੜ ਆਇਆ।

ਸੁਖਦੇਵ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਵਰਮਾ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਕੋਟਲਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿਚ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 8, 9 ਸਤੰਬਰ 1928 ਨੂੰ ਹੋਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰੀਪਬਲਿਕ ਆਰਮੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੱਠ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਨ। ਕਮਾਂਡਰ-ਇਨ-ਚੀਫ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਸਨ। ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ- ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ, ਕਲਕੱਤਾ, ਸਹਾਰਨਪੁਰ, ਲਾਹੌਰ, ਆਗਰਾ ਬੰਬ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ, ਕਾਕੋਰੀ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਨਾ, ਪਾਰਟੀ ਫੰਡ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ। ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ- ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰਿਪਬਲਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ। ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ। 'ਹਮ ਸਵਰਾਜ ਕਿਉਂ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ', 'ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਗੱਲਾਂ', 'ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੌਲਤ', 'ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਕਿਸਾਨ', 'ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਾਪ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਨਸਾਨ' ਅਤੇ 'ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਕੀ ਕਰਤੂਤੇਂ' ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿਤਾਬਚੇ ਛਾਪੇ ਗਏ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੇਤਾ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਜਥੇਬੰਦਕ, ਇਕ ਇਕ ਇੱਟ ਰੱਖ ਕੇ ਇਮਾਰਤ ਖੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਸਾਰਾ ਹੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਿਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਖਦੇਵ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ''ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਬਾਮੁਕੱਦਮਾ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ, ਲਾਹੌਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਸੁਖਦੇਵ ਬਗੈਰਾ ਮੁਲਜ਼ਿਮਾਨ।''

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਮੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਖ਼ਤੀ ਦਾ ਦੌਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੋਮ ਸੈਕਟਰੀ ਸਰ ਵਿਲਸਨ ਜਾਨਸਨ ਹਿੰਗਸ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ, ''ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ, ਅਕਸਰ ਇਸਾਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਵਲਾਅ ਹੈ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਲ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਲੰਕਾਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਸੂਤੀ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸੂਤੀ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਹਿਤ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੇਠ ਰੱਖਾਂਗੇ।''

ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ? ''ਨੌਜਵਾਨੋ, ਉਠੋ! ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ।''

ਲੰਡਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹਿਤ ਸਰ ਜੌਹਨ ਸਾਈਮਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ, ਜਿਸ ਦੇ 7 ਅੰਗਰੇਜ਼ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਭਰਮਣ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰਵਰੀ 1928 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਆਣ ਉਤਰਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਅਧੀਨ 30 ਅਕਤੂਬਰ 1928 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਡ ਮਾਰਚ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲਾਹੌਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ 200 ਗਜ਼ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਜੇ.ਏ. ਸਕਾਟ ਨੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ, ਮੌਲਾਣਾ ਜਾਫਰ ਅਲੀ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। 30 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ''ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਅਫਸਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਗਰ ਨੌਜਵਾਨ ਤਬਕਾ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।''

17 ਨਵੰਬਰ, 1928 ਈ. ਨੂੰ ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਰਮੀ ਨੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ।

17 ਦਸੰਬਰ 1928 ਦਾ ਦਿਨ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦਫਤਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੌਟ ਸਮਝਿਆ। ਉਹ ਤਾਂ ਜੇ.ਪੀ. ਸਾਂਡਰਸ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸੁਪਰਨਟੈਂਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ ਸੀ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਗੋਲੀ ਦਾਗੀ, ਜੋ ਸਾਂਡਰਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਹੌਲਦਾਰ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀ ਗੋਲੀ ਨੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਰਮੀ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਬੂਲਦਿਆਂ ਇਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ।

''ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨੇ ਜਾਂਦੇ ਲੀਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਹੱਥੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ। ਸਾਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਹੈਵਾਨੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਅੰਗ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਮੰਤਵ ਇਨਕਲਾਬ ਵਾਸਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਹੱਥੋਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ।'' ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਰੂਪੋਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦਾ ਚੱਕਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲੱਗਾ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮੇ, ਕਿਰਤੀਆਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਦਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਰਮੀ ਨੇ ਆਗਰੇ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਜੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਗਦਰੀ ਵੈਲੀਅਟ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ''ਬਹਿਰੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ'' ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੀ.ਕੇ. ਦੱਤ ਤੇ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁਖਦੇਵ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕਲਿਆਂ ਮਿਲਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਮਿੱਤਰ ਮਿਹਣੋ-

(ਖੱਬੇ) ਸਰਕਾਰੀ ਬੇਰੁਖੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮੁਹੱਲਾ ਨੌਘਰਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੁਖਦੇਵ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਅਤੇ (ਸੱਜੇ) ਸ਼ਹੀਦ ਸੁਖਦੇਵ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਲੋਂ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਕੰਮ।

ਜੀਉਂਦੇ ਭਗਵਾਨ

ਓ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੰਦਿਓ
ਪੂਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਵਾਰ ਗਏ ਜੋ,
ਪਿਆਰੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਸਰੂਆਂ ਵਰਗੇ, ਸੋਨੇ ਵਰਗੇ,
ਹੀਰੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਵਾਂ ਦੇ
ਚਾਅ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ,
ਰੋਂਦੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ
ਬੁੱਢੇ ਬਾਪੂ ਖੜੇ ਉਡੀਕਣ,
ਗੱਭਰੂ ਪੁੱਤ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਓ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ...।

ਕਈ ਨਾਰਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੇ,
ਹਾਲੇ ਰੂਪ ਨਰੋਏ ਨੇ
ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਗਾਨੇ
ਚਾਅ ਨਾ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਨੇ
ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਲਕੋਈ ਬੈਠੀਆਂ
ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਅਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਓ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ...।

ਕਿਹਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ,
ਹਰ ਕੋਈ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜੀਵਨ ਲਈ,
ਬੰਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਏ
ਜੀਉਣਾ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜੀਉਣਾ,
ਰੋਕੇ ਜੋ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਓ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ...।

ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ,
ਮੌਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗੀ ਏ
ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਕੇ,
ਗੋਰੀ ਚਮੜੀ ਰੰਗੀ ਏ
ਨਵੀਂ, ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੰਗਣ ਚਾੜ੍ਹੀ,
ਪੂਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਵਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਓ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ...।

ਜੀਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਮਰਦ ਦਾ
ਕਿਸੇ ਲਈ ਜੋ ਮਰਦਾ ਏ
ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੀ ਖਾਤਰ,
ਜੀਵਨ ਅਰਪਨ ਕਰਦਾ ਏ
''ਨੂਰਪੁਰੀ'' ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਬੀਬਾ,
ਝੂਠੀਆਂ ਹੋਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਓ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ...।

-ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਮਿਹਣੀ ਵੀ ਹੋਏ। ਸੁਖਦੇਵ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖੁਦ ਲਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਰਮੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕਚਹਿਰੀ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਮਿਤਰ ਦੇ ਵਿਛੜ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਹੇਰਵਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਸੁਜਾ ਲਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਛੜ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਝੂਟਾ ਵੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਵੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੀ ਪੀਣਾ ਹੈ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੰਬ ਸੁਟਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈ ਲਈ। ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੀ.ਕੇ. ਦੱਤ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਮਨਕਾਰੀ ਬਿਲਾਂ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ 'ਤੇ 61-61 ਵੋਟਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਠਲ ਭਾਈ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵੋਟ ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਸ ਹੋਣੋ ਰਹਿ ਗਏ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਮਿਸਟਰ ਸੁਸਟਰ ਬਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜਾ ਹੋਇਆ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੱਤ ਨੇ ਦੋ ਬੰਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟੇ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜੇ- ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਸਾਮਰਾਜ ਮੁਰਦਾਬਾਦ, ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਕਿਰਤੀਓ ਇਕ ਹੋ ਜਾਓ। ਕੁਝ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟੇ ਗਏ, ਜਿੰਨਾਂ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਨੂੰ ''ਦੀ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼'' ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੇ ਇਨ ਬਿਨ ਛਾਪ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਜੈਂਟ ਟੈਰੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1929 ਦੀ ਸਵੇਰ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸੁਖਦੇਵ, ਪੰਡਤ ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਲਾਲ ਤੇ ਗੋਪਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਲਿਆ।

12 ਜੂਨ, 1929 ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਬੰਬ ਕਾਂਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੀ.ਕੇ. ਦੱਤ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 10 ਜੁਲਾਈ 1929 ਨੂੰ ਜੇਲ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 24 ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਕੇਸ ''ਸੁਖਦੇਵ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ'' ਸੀ। 13 ਨਵੰਬਰ 1929 ਜਤਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸਨਿਆਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ। ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ 2 ਫਰਵਰੀ 1931 ਨੂੰ ''ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਖਰੜਾ'' ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ''ਮਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਆਵਾਜ਼ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਗਮ।'' ''ਫਾਂਸੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਾਉਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖਤ'' ਸੁਖਦੇਵ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨ, ਪਰਪਕ ਰਾਜਸੀ ਸੂਝ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਜੰਗ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਚੋਣ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਥਾਂ ਗੋਲੀ, ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਨਾਂ ਚਿੱਠੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਝ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ।

7 ਅਕਤੂਬਰ, 1930 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਖਦੇਵ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਜਗੁਰੂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੈਦ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੜਤਾਲਾਂ, ਜਲਸੇ ਜਲੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਕਲਕੱਤੇ ਇਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਝੜਪ ਵਿਚ 141 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, 560 ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ, 341 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਕਰਾਚੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਮਾਗਮ, ਜੋ ਗਾਂਧੀ ਇਰਵਨ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਰਾਚੀ ਸੈਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਾਯੂਸੀ ਪਾ ਛੱਡੀ। ਡਾ. ਪਟਾਬੀ ਸੀਤਾਰਮੱਈਆ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ, ''ਇਹ ਕੋਈ ਵਧਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਨਾ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ।'' ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਤਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ 23 ਮਾਰਚ 7 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ਵਕਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਅਸਰ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਕੌਮੀ ਝੰਡਾ ਉਚਾ ਹੋ, ਸਾਮਰਾਜ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਊ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਬੈਰਕਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਮੋੜਵਾਂ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਠੀਕ 7 ਵਜੇ ਜੱਲਾਦ ਨੇ ਸਭ ਠੀਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ। ਤਿੰਨੇ ਸੂਰਮੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰ ਗਏ।

ਦੋਸਤੋ ਜੇ ਮਰ ਗਏ ਤਾਂ ਗ਼ਮ ਨਹੀਂ,
ਦਾਸਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕਦੇ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ
ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਹਥਿਆਰ ਸਾਰੇ ਵਰਤਣੇ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਮਾਤ ਪਰ ਖਾਣੀ ਨਹੀਂ।
ਕਾਫਲੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਭਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ,
ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਪਰ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ।
(ਜਗਤਾਰ)

ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਕੰਧ ਪਾੜ ਕੇ ਤਿੰਨਾਂ ਜੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ, ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਅੱਧ ਸੜੀਆਂ ਕਰਕੇ ਦਰਿਆ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਈ. ਤੋਂ ਸਵਤੰਤਰ ਭਾਰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕਥਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਹੱਥੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਾਈ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਆਓ ਇਸ ਨਿਰੰਤਰ-ਯੁਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਏ।

ਲੁਧਿਆਣੇ ਉਚੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦੋਂ ਕੀ ਚਿਤਾਓਂ ਪਰ
ਲਗੇਂਗੇ ਹਰ ਬਰਸ ਮੇਲੇ
ਵਤਨ ਪੇ ਮਿਟਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕਾ
ਯਹੀ ਏਕ ਬਾਕੀ ਨਿਸ਼ਾਂ ਹੋਗਾ।

ਪਰ ਜਦ ਲੁਧਿਆਣੇ ਨੌਂ ਘਰੇ ਵਿਚ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਫੁੱਟੇ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਜੱਦੀ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਾਯੂਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ੇਅਰ ਠੀਕ ਢੁਕਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ:

ਬਰ ਮਜ਼ਾਰੇ ਮਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੇ ਚਿਰਾਗੇ ਨੇ ਗੁਲੇ
ਨੇ ਮਰੇ ਪਰਵਾਨਾ ਸੋਜ਼ਦ ਨੇ ਸਦਾਏ ਬੁਲ ਬੁਲੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਘੋੜੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਇਕ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਇਕ ਟਾਂਗੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਘੋੜੀ ਗਾਈ, ਉਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦਾ ਹਾਂ:

ਆਵੋ ਨੀ ਭੈਣੋਂ ਰਲ ਗਾਵੀਏ ਘੋੜੀਆਂ,
ਜੰਞ ਤੇ ਹੋਈ ਏ ਤਿਆਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਮੌਤ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਰਨਾਵਣ ਚੱਲਿਆ,
ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਰਦਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤੇ ਵਾਲਾ ਖਾਰਾ ਬਣਾ ਕੇ,
ਬੈਠਾ ਤੂੰ ਚੌਕੜੀ ਮਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਹੰਝੂਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਭਰ ਨਹਾਵੇ ਘੜੋਲੀ,
ਲਹੂ ਦੀ ਰੱਤੀ ਮੌਲੀ ਧਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਟੋਪੀ ਵਾਲਾ ਮੁਕਟ ਬਣਾਕੇ,
ਸਿਹਰਾ ਤੂੰ ਬੱਧਾ ਝਾਲਦਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਜੰਡੀ ਤੇ ਵੱਢੀ ਲਾਤੇ ਜੋਰ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ,
ਸਬਰ ਦੀ ਮਾਰ ਤਲਵਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਰਾਜਗੁਰ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਰਬਾਲੇ,
ਚੜਿਆ ਤੇ ਦੂੰ ਹੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਵਾਗ-ਫੜਾਈ ਤੈਥੋਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਲੈਣੀ,
ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਰਖਿਆ ਉਧਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੇਰਾ ਬਣਿਆ ਵੇ ਸਾਂਢੂ,
ਢੁੱਕੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕੋ ਵਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਪੈਂਤੀ ਕਰੋੜ ਤੇਰੇ ਜਾਂਞੀ ਵੇ ਲਾੜਿਆ,
ਕਈ ਪੈਦਲ ਤੇ ਕਈ ਸਵਾਰ ਵੇ ਹਾਂ।
ਕਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਪਾ ਕੇ ਜੰਞ ਜੁ ਤੁਰ ਪਈ,
'ਡਾਇਰ' ਵੀ ਹੋਇਆ ਤਿਆਰ ਵੇ ਹਾਂ।

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਕੌੜ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁੜ ਜੇ ਨੂੰਹਾਂ ਲੜੇ,
ਸ਼ਾਹਵੇਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਧਰੀ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।
ਛਾਲੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਭਰ ਜਾਣ ਫਿਰ ਜੇ ਕਦੇ,
ਮੁਆਫ ਮੈਨੂੰ ਕਰੀ ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਦਿਲ 'ਚ ਭਾਂਬੜ ਮਚਣਗੇ ਤਾਂ ਗ਼ਮ ਨਾ ਕਰੀਂ
ਸਿਰ 'ਚ ਲਾਵੇ ਫਟਣਗੇ ਤਾਂ ਗ਼ਮ ਨਾ ਕਰੀਂ
ਪੈਰ ਛਾਲੇ ਫਿਸਣਗੇ ਤਾਂ ਗ਼ਮ ਨਾ ਕਰੀਂ
ਕੋਈ ਗ਼ਮ ਨਾ ਕਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਚੰਦ ਤਾਰੇ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਣਗੇ ਲਹਿਣਗੇ
ਦੀਪ, ਜੁਗਨੂੰ ਸਦਾ ਚਮਕਦੇ ਰਹਿਣਗੇ
ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਪਲ ਹਨੇਰਾ ਜੇ ਛਾਏ ਕਦੇ
ਹੌਂਸਲਾ ਨਾ ਹਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਸਰਦ ਮੌਸਮ ਯਕੀਨਨ ਬਦਲ ਜਾਏਗਾ
ਸੂਹਾ ਸੂਰਜ ਬਰੂਹਾਂ 'ਤੇ ਚਲ ਆਏਗਾ
ਧੁੰਦ-ਕੋਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੇ ਜੋ ਬਿਰਖ ਬਾਗ
ਮੌਲਣਗੇ ਸਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਤੰਦ ਮੋਹ ਦੀ ਜੇ ਉਲਝੇ ਤਾਂ ਸੁਲਝਾ ਲਵੀਂ
ਜੇ ਨਾ ਸੁਲਝੇ ਤਾਂ ਤਾਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾ ਲਵੀਂ
ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਲਝਣ 'ਚ ਐਵੇਂ ਨਾ ਉਲਝਾ ਲਵੀਂ
ਦਿਲ 'ਤੇ ਪੱਥਰ ਧਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਤਾਰਾ ਅੰਬਰ 'ਚ ਜਦ ਕੋਈ ਟੁੱਟਿਆ ਕਰੂ
ਤੇਲ ਬਿਨ ਦੀਪ ਜਦ ਕੋਈ ਬੁਝਿਆ ਕਰੂ
ਦਿਲ ਦੇ ਸਾਗਰ 'ਚ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦਾ ਤੰਦੂਆ ਤਰੂ
ਤੂੰ ਨਾ ਹਉਕੇ ਭਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਸੁਣ ਐ ਮਾਝੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨਾ ਜਦ ਤਕ ਲਹੇ
ਮੋੜੀਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨਾ ਜਿੱਧਰ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਕਹੇ
ਹੜ੍ਹ ਹੈ ਜਦ ਤੀਕ ਖੁਦ ਚੱਪੂ ਲਾਵਾਂਗਾ ਮੈਂ
ਤੂੰ ਵੀ ਏਹੋ ਕਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਦੁਸ਼ਮਣੋਂ ਨਾਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਮੇਰਾ ਫਨਾਹ
ਦੋਸਤੋ ਮੁਆਫ ਕਰਨੇ ਨਾ ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹ
ਗਰਦਸ਼ੋ ਛੱਡ ਜਾਣਾ ਨਾ ਪਿੱਛਾ ਮੇਰਾ
ਬਹਿ ਨਾ ਜਾਣਾ ਘਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

ਮੇਰੇ ਮੱਖਣ ਤਾਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਬੜਾ ਰੋਣਗੇ
ਬੋਲ ਨਾ ਸਕਣਗੇ ਐਨਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣਗੇ
ਉਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ 'ਕੁਹਾੜ' ਨੇ ਜੋ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ
ਸਭ ਹੱਸ ਕੇ ਜਰੀਂ, ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ।

–ਮੱਖਣ ਕੁਹਾੜ

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਡਾਕ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਉਭਰੇ ਮਤਭੇਦ

ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਅਕਸਰ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪਰਪੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਏਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਰਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ। ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਲੰਗਰ ਲਈ ਕੁਰਸੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਕੁਰਸੀਆਂ-ਮੇਜ ਵੀ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬਹਿ ਕੇ ਵੀ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ ਹਨ।

ਇੰਜ ਹੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘੇ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ। ਮਾਸ ਖਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਖਾਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਰਾਵਾਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਸ ਦੇ ਉੱਕਾ ਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਮਾਸ ਖਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਉਠਦੀ ਹੈ। ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੀਨ ਦੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਪਾਉਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਨ ਦੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਯੋਗਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ। ਯੋਗੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੁੰਡਲੀ ਯੋਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੇਂਡ ਕੀਤੇ ਯੋਗਾ ਟੀਚਰ ਹਰ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਸ ਰੂਪ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੋਗ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

–ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੰਗ
ਲੋਡਾਈ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ।

ਕੁਰਬਾਨੀ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪੂਰਨੇ ਪਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਚੱਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸ ਦਾ ਮਰਨ ਨੂੰ ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਨ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਬੜੀ ਔਖੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਸਭ ਨੇ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਧਰਮ ਤੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਇਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ, ਪਤਲੇ ਤੇ ਮਾੜਕੂ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਦੀ। ਗੱਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ 1984 'ਚ ਇੰਦਰਾ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਢਾਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕੀਂ ਨਿਹੰਗ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ (ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਵੀ ਨਗਰ ਕਾਲੋਨੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਸ਼ਟ ਮੰਡਲੀ ਜਦੋਂ ਏਥੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਬਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਵਾਂ ਖਿਲਾਰ ਕੇ ਡਟ ਗਿਆ। ਦੁਸ਼ਟ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, 'ਬਾਵਾ ਏਕ ਤਰਫ ਹੋ ਜਾਓ, ਹਮਨੇ ਤੁਮਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ, ਸਿਰਫ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਕੋ ਹੀ ਜਲਾਨਾ ਹੈ।'

ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਮੇਰੇ ਜੀਤੇ ਜੀ ਤੁਮ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤੇ।'

ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਆਖਿਆ, 'ਅਰੇ ਬਾਵਾ ਹਟ ਜਾ, ਤੁਮਕੋ ਹਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹੇਂਗੇ। ਹਮਨੇ ਤੋ ਸਿਰਫ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਕੋ ਆਗ ਲਗਾਨੀ ਹੈ।'

ਬਾਬੇ ਦਾ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹੋ ਜਵਾਬ ਸੀ।

ਦੁਸ਼ਟ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, 'ਬਾਵਾ ਏਕ ਤਰਫ ਹਟ ਜਾ ਵਰਨਾ ਤੁਮ ਕੋ ਭੀ ਜਲਾ ਦੇਂਗੇ।'

ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਭਾਇਆ ਪਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਸਣੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਭਾਅ ਗਿਆ।

–ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ,
ਫਰੀਮਾਂਟ

TRUCK STOP FOR LEASE/SALE

ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ Highway-75 ਉਤੇ ਸਥਿਤ

ਬਹੁਤ ਹੀ Busy Highway, ਜਿਥੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਅੰਦਰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹਨ

ਚੰਗੀ ਖਾਸੀ ਆਮਦਨ

Store, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, Bear & Wine, ਮਕੈਨਿਕਸ਼ਾਪ, ਟਾਇਰਸ਼ਾਪ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 903-819-3063

ਕਹਾਣੀ

ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ, ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆਂ ਸੋਲ਼ਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਲ਼ਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਕ ਦੀ ਉਮਰ ਇਕ ਸਾਲ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ, ਜਦ ਉਹ ਇਥੋਂ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਉਂ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਅਨੋਭੜ ਦੇਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਸੀ। ਸਨ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੰਮੇ ਜਾਏ।

ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਉੱਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਿਆ ਹੋਇਆ। ਕੀ ਸੂਝ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਉਹ ਇਥੋਂ ਆਏ ਸਨ? ਬੱਸ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਨਮ ਹੀ ਇਕ ਇਥੇ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਰ੍ਹਾ-ਵਰ੍ਹਾ, ਦੋ-ਦੋ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਬਾਲ ਤਾਂ ਉਹ ਸਨ ਹੀ ਕੁੱਲ। ਕੀ ਲਗਾਉ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨਾਲ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਗਾਉ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਸੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਿਰਛਾਂ-ਬੂਟਿਆਂ ਨਾਲ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ, ਘਰ ਵਿਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੈਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਬੋਲਣ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਦਾਦੇ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਫਜ਼ ਮੱਲੋ-ਮੱਲੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਬੋ-ਲਹਿਜ਼ੇ ਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਮੇਜ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਟੇਬਲ ਆਖ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਬੁੱਕ ਆਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਪੈ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਬੂਹਾ, ਬਾਰੀ ਤਾਂ ਉੱਕਾ ਹੀ ਉਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਡੋਰ ਅਤੇ ਵਿੰਡੋ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਵਿੰਡੋ ਵੀ ਫੇਰ ਵਿੰਡੋ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ''ਵਿੰਡਾ'' ਹੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਯੈੱਸ? ਯੈੱਸ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ''ਯਾਅ'' ਹੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਉਹ ਬੜੀ ਸੁਹਣੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਉਹ ਇਉਂ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖ-ਸੁੱਖ ਹੋ ਬੋਲਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਬੀ.ਏ.ਬੀ.ਐਡ. ਪਾਸ ਸੀ ਤੇ ਏਧਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟੀਚਰ ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ। ਹੇਠਲੀ ਮੱਧ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਜੰਮ-ਪਲ। ਮੋਗੇ ਵਲ ਸੀ ਪਿੰਡ ਉਹਦਾ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਉਹ ਏਥੋਂ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਹ ਉਥੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਆਪ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਜਿਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਰਤੀ ਹੋਣ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਇਕੱਲੇ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਇਥੋਂ ਜਾ ਕੇ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਨ; ਤਾਂ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਕੁਝ ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਕੀ ਮੱਹਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੰਦਾ ਉੱਕਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਠੀਕ ਹੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਰਾਮਾਇਣ, ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਦੇ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਵਗਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਦੋ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਰਾ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਬਣਿਆ- 1947 ਵਿਚ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਰੇਸ਼ਮੀ ਰੁਮਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬੜੀ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਪਾਲਕੀ ਵਿਚ। ਸੰਡੇ ਨੂੰ ਉਹ ਡੈਡ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ:

''ਡੈਡ, ਇਹ ਚਾਈਲਡ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸੀ?''

''ਹਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਨ। ਚਾਈਲਡ ਨਾ ਕਹੋ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੋ। ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹੋ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਅੱਠਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਨ। ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕਰੋ ਬੇਟਾ, ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕਰੋ।'' ਉਹਨੇ ਆਪ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, ''ਇਉਂ ਕਰੋ ਨਮਸ਼ਕਾਰ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਓਪਰਿਆਂ ਜਿਹਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਾਂਗ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੀ.ਵੀ. ਲਈ ਸੀਰੀਅਲ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੈਸੇਟਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵੀ ਪੁੱਜ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਨੇ ਵੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕੈਸੇਟਾਂ ਟੀ.ਵੀ. ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਹੁਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰਚੀਆਂ ਮਿਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਖ਼ੂਨ ਵਿਚ ਰਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਮਾਇਣ ਵਿਚ ਹਨੂਮਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਨਰ ਸੈਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਅਦਭੁਤ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨੂਮਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ:

''ਡੈਡ, ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਪੂਛਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਨੇ?''

''ਨਹੀਂ।'' ਉਹਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ।

''ਫੇਰ ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਗਏ?''

''ਇਹ ਗੱਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਇਹ ਘੜੀ ਹੋਈ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੂਬਹੂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ।''

''ਫੇਰ ਇਹ ਘੜੀ ਕਿਉਂ ਗਈ ਹੈ, ਝੂਠ?''

''ਇਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘੜੀ ਹੋਈ ਮਨੋਕਲਪਤ। ਇਹਨੂੰ ਮਿਥਿਹਾਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਾਈਥਾਲੋਜੀ। ਇਹ ਹਰ ਕੌਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਸਰ ਦੀ, ਯੂਨਾਨ ਦੀ, ਚੀਨ ਦੀ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੂਹ ਹੈ।''

''ਅੱਛਾ, ਇਹ ਰੂਹ ਹੈ।'' ਅਤੇ ਉਹ ਹੱਸ ਪਏ।

ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚੇ ਇਥੇ ਹੀ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਵਰ੍ਹੇ ਲੰਘ ਗਏ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਫੇਰ ਤਾਂ ਇਹ ਉੱਕਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜਾਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ-ਆਪਣੀ ਮਾਤਰ-ਭੂਮੀ ਨੂੰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇਖਣ, ਮੋਗਾ ਦੇਖਣ, ਤਾਜ ਦੇਖਣ, ਪਿੰਡ ਦੇਖਣ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਉੱਕਾ ਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅੱਧ-ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਹੇ ਇੰਡੀਆ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰੀਂ ਥਾਈਂ ਸੈਰ ਕਰਾਉਂਦਾ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇਕ ਵੈਨ ਸੀ ਜੋ ਆਪ ਡਰਾਈਵ ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਟੈਕਸੀ ਵਜੋਂ ਵਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ, ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵੀ ਵੈਨ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਫ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖ਼ਰਚ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਪਰੋਖੋ ਸੀ। ਇਉਂ ਸਾਲਮ ਕੀਤੀ ਵੈਨ ਸਸਤੀ ਵੀ ਸੀ, ਸੁਖਦਾਇਕ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਗੱਡੀ ਹੋਵੇ।

ਪੰਜ ਸਨ ਉਹ ਵੈਨ ਵਿਚ। ਤਿੰਨ ਆਪ ਹੀ ਸਨ-ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਇਕ ਉਹ ਆਪ-ਇਕ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨੇ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਵਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਗਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਅੱਜ ਰਾਤ ਦਿੱਲੀ ਹੀ ਇਕ ਦੋਸਤ ਕੋਲ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ਜੋ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਫ਼ਤਾ ਅੰਤ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮ ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਜੂਹਾਂ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਂਜ ਹੀ ਜਾ ਵੱਜਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਘਰ ਫੋਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹੀਓ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਐਸ.ਟੀ.ਡੀ. ਤੋਂ ਕਿਤੋਂ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਐਮ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮਦਰਾਸ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਦੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਵਲ ਰਿੰਗ ਘੁਮਾਈ। ਉਹਦਾ ਇਕ ਜਿਗਰੀ ਦੋਸਤ ਰੋਹਿਣੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸੀ ਤੇ ਬੜਾ ਹੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦੋਸਤ ਘਰ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜ ਜਣੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ। ਵੈਨ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਾਰਾ ਵਿਸਤਾਰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਕ ਡਰਾਈਵਰ, ਇਕ ਉਹ ਆਪ। ਘੰਟੇ-ਸਵਾ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਆ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਦੋਸਤ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ਾਮੀ ਪੰਜ ਕੁ ਵਜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਅੱਜ ਪੁੱਜਾ ਸੀ। ਚਲੋ, ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਮਹਿਫ਼ਲ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ।

ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਸੋਫਿਆਂ ਉੱਤੇ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਬਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਸਫ਼ਰ ਨਾਲ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਨ, ਪਰ ਮੁੰਡੇ ਦੋਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੁਰਝਾਏ ਜਿਹੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹੀ ਥਾਵੇਂ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਬੈਠੇ ਉਹ ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੰਧਾਂ ਵਲ ਜਾਂ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਬਿੱਟ-ਬਿੱਟ ਤੱਕ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੱਭ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ।

ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੇ ਚਾਹ ਪੁੱਛੀ। ਚਾਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਚਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਤੇ ਪੀ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੌਫ਼ੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਕੌਫ਼ੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਨੌਂ-ਸਵਾ ਨੌਂ ਸਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰਾਤ ਦੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕੌਫੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਸ, ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਸੀ, ਸੋ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਬਾਹਰ ਦੀ ਵਿਸਕੀ ਆਈ ਪਈ ਸੀ। ਆਪ ਤਾਂ ਪੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ, ਆਏ-ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸੋ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਕੱਚ ਦੇ ਗਿਲਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸਕੀ ਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬੋਤਲ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਅੰਡੇ ਬਣ ਕੇ ਆ ਗਏ। ਸਲਾਦ ਦੀ ਪਲੇਟ ਅਤੇ ਸੇਬ ਵੀ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਚਨ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਆਏ ਹਨ। ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਦਾਲ਼-ਸਬਜ਼ੀ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਡਿਸ਼, ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਫਲ਼-ਫਰੂਟ।

ਪਰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਠੀਕ ਹੈ, ਸਿਆਲ ਸੀ, ਤ੍ਰੇਹ ਦੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਭ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਕੱਚ ਦੇ ਗਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਵੀ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਥੋਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੁਣੇ ਸੋਡਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਥਮਜ਼ ਅੱਪ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪੀਣਾ ਨਹੀਂ। ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਸੀ। ਆਖਿਰ ਇਹ ਪੀਂਦੇ ਕੀ ਸਨ ਫੇਰ?

''ਕਾਕਾ! ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਪੀ ਲਓ।'' ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲੇ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਆਖਿਆ। ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਬੋਲੇ ਨਹੀਂ। ਬੱਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਨਾਂਹ ਆਖਣ ਲਈ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ''ਕਾਕਾ'' ਲਫਜ਼ ਦੀ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੇ ਲਫਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀਂ ਪਏ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਖੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਵਰਗੀ ਮਿੱਠਤ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

''ਨਹੀਂ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਨਾਂਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ। ਏਨਾ ਚੰਗਾ, ਚਾਹ ਤੇ ਕੌਫ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਖ਼ੈਰ, ਕੌਫੀ ਤਾਂ ਸਮਝ ਸਕਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਫਜ਼ ਹੀ ਸੀ।

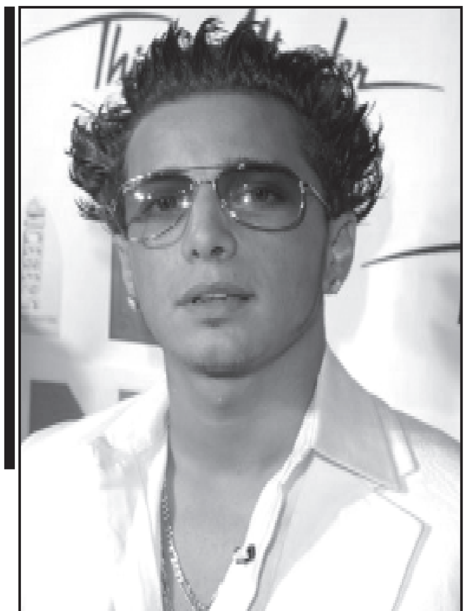

ਤਾਂ ਵੀ, ਉਹ ਖਾਣਗੇ ਕੀ? ਆਖ਼ਿਰ ਕੁਝ ਤਾਂ ਖਾਣਗੇ ਹੀ? ਤਦੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਡਿਆਂ ਦੇ ਇਕ-ਇਕ ਸੈਂਡਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਗੇ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਸੇਬ ਖਾ ਲੈਣਗੇ। ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀਣਗੇ। ਕੀ ਪੀਣਗੇ? ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਸੀ ਇਹ ਮੁੰਡੇ ਸਨ ਕਿ ਇਕ ਪਹੇਲੀ। ਆਖ਼ਿਰ ਕੁਝ ਤਾਂ ਪੀਣਗੇ ਹੀ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਬੈਠਣ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਬੱਧੇ-ਰੁੱਧੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਉਥੇ ਸਭ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਅੱਕ-ਥੱਕ ਜਿਹੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਣੀਂਦਰੀਆਂ ਤੇ ਥੱਕੀਆਂ-ਥੱਕੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲ ਡੋਰੇ ਦਿਸ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਬਾਸੀਆਂ ਵੀ ਘੜੀ-ਮੁੜੀ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਿਸਕੀ ਉਹ ਪੀਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਟੀਨ-ਏਜਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਪਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀਅਰ ਵੀ ਪੀਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਂਜ ਵੀ ਹੁਣ ਬੀਅਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਨੇੜੇ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਤੇ, ਵਰਜਿਤ ਏਰੀਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਖ਼ੈਰ, ਜੇ ਮਿਲ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੀਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬੀਅਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਹੀ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਮੁਆਫ਼ਿਕ ਸੀ। ਸਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਉਹ ਇਥੇ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਸੀ। ਵਸ ਚੱਲਦਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਏਥੇ ਸਾਹ ਵੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਕਤਾਹਟ ਦੇਖ, ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੈੱਡ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉੱਪਰ। ਇਹ ਉੱਪਰ ਰੈਸਟ ਕਰਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਡਵਿਚ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਏਥੇ ਬੋਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਾਕਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪੀ ਲਵੋ। ਸਾਡੇ ਫਿਲਟਰਡ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਫਿਲਟਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਾਡੇ। ਫਿਲਟਰਡ ਪਾਣੀ ਆਖਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲਿਆ। ਰੱਜ-ਰੱਜ ਕੇ ਪੀ ਲਿਆ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਂਜ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੈਂਡਵਿਚ ਵੀ ਅੰਡਿਆਂ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ-ਦੋ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਖਾਧੇ।

ਮੁੰਡੇ ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵਨ ਸਨ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਜੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜਰਸੀਆਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਰੰਗ ਗੋਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਣਕਵੰਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਨ, ਪਰ ਉਂਜ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਨ। ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵਨ ਬਾਪ ਵੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਾ-ਸੂਰਾ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਸਕੀ ਪੀਂਦੇ ਤੇ ਦੇਰ ਤੱਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਫੇਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼, ਇੰਡੀਆ?''

''ਬੱਸ, ਕਹਿੰਦੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਕਹਿੰਦੇ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਢੰਗ-ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਦੇ ਗੱਡਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੂਹਰੇ, ਕਦੇ ਮੱਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅੱਗੇ। ਕੱਚੀ ਥਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਉੱਚੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।''

''ਤਾਜ ਮਹਲ ਦੇਖਿਆ?''

''ਹਾਂ, ਉਹ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ।''

''ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਦੇਖ ਕੇ?''

''ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਚੰਗਾ ਹੈ।''

''ਬੱਸ, ਕੇਵਲ ਚੰਗਾ ਹੀ?''

''ਬੱਸ, ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ।''

''ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ?''

''ਹਾਂ, ਉਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ।''

''ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ?''

''ਬੱਸ, ਇਹੋ ਠੀਕ ਹੈ। ਬੋਲਦੇ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹਨ।''

''ਯਾਰ ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਏਸ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜੂਬੇ ਹਨ। ਇਕ ਚੰਨ, ਇਕ ਸੂਰਜ।''

''ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਕਹਿੰਦੇ ਨਾਈਸ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਹਨ।''

ਉਹਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ। ਬਾਕੀ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾ ਪਏ ਕੁਝ।

''ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਸੀ?''

''ਫਾਲੋ ਹੀ ਇਹ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ। ਏਨੇ ਜੋਗੇ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਸ ਗਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤ ਭੂਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਜਾਨਣ। ਪਰ.....ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਏ ਸਾਂ, ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਦਿੱਲੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜੇ ਸਾਂ। ਜਹਾਜ਼ ਲੈਂਡ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ 'ਆ ਗਈ ਮੇਰੀ ਮਾਤ੍ਰ-ਭੂਮੀ, ਮਾਤ੍ਰ-ਭੂਮੀ ਨਮਸ਼ਕਾਰ' ਦੇ ਲਫਜ਼ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਚੁੱਪ ਸਨ। ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਲੱਥੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾ ਕੇ ਮੱਥੇ ਨਾਲ ਛੁਹਾਇਆ ਤੇ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਆਖਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਚੁੱਪ ਦੇ ਚੁੱਪ ਸਨ। ਫੀਲਿੰਗ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਇਉਂ ਦੇਖਣ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਪੱਥਰ-ਯੁੱਗ ਦਾ ਪਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵਾਂ।''

''ਅਸਲ ਵਿਚ, ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ,'' ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, ''ਇਹ ਇਥੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਫੈਮੀਲੀਅਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਜੰਮੇ ਹਨ। ਜੰਮ ਕੋਈ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਕਿੱਥੇ ਬੀਤਿਆ, ਕਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਬੀਤਿਆ, ਉਸ ਮਾਹੌਲ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੋਹ-ਪਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਕਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਮੁੰਡੇ ਭਾਰਤੀ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ, ਇਹ ਵਿਚ-ਵਚਾਲਾ ਜਿਹਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਧੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਓਪਰੇ ਹੋ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਹੀ ਫੇਰ ਕਦੇ ਜਾ ਕੇ ਨਸਲਾਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।''

''ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਇਥੇ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।''

''ਉਹ ਯੂਰਪ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਨਾ। ਫਰਾਂਸੀਸ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਨੇ ਨਕਸ਼ਾ ਵਾਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮਾਡਰਨ ਲੇਅ-ਆਊਟ

ਕਿਤਾਬ ਚਰਚਾ

ਦੋ ਚਿਰਾਗ, ਦੋ ਰੰਗ:ਸਿਰਦਾਰ ਤੇ ਪੰਚਨਦ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ, "ਬਾਬਾਣੀਆ ਕਹਾਣੀਆ ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਰੇਨਿ"। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ, ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਤੱਥ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਅਣਗੌਲਿਆ ਹੀ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੌਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਹਰਿਦਰਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਲੋਂ, ਸ. ਜੈਤੇਗ ਸਿੰਘ ਅਨੰਤ ਨੇ ਇਕ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧ, ਜੌਹਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ, ਬੇਜੋੜ ਹੀਰੇ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਪੰਚਨਦ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਪਰਿਣਾਮ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਤਰਤੀਬ, ਸਕੀਮ, ਛਪਾਈ, ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਸ. ਜੈਤੇਗ ਸਿੰਘ ਅਨੰਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਸਮਰੱਥਾ, ਸ਼ੌਕ, ਸਿਰੜ, ਸਿਦਕ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀਆਂ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਨ।

ਪੁਸਤਕ ਸਿਰਦਾਰ ਦਾ ਸਰਵਰਕ, ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੱਡੀ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਨਾ, ਦੁੱਧ ਚਿੱਟੀ ਦਸਤਾਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾਹੜਾ, ਮਸਤਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਾ, ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਿਰਜਕ ਹੈ। ਉਤੇ ਚਿਟੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਉਕਰਿਆ ਸਿਰਦਾਰ ਕੇਵਲ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀਆਂ ਉਜਲ, ਆਜ਼ਾਦ, ਅਪਕੜ ਪਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਵੀ ਹੈ।

ਸਿਰਦਾਰ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਘਾੜਤ ਅਤੇ ਬਨਾਵਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਉ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਤੇ ਜੁਦਾਗਾਨਾ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਫੋਟੋਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੋਟੋਆਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਕੇਵਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ

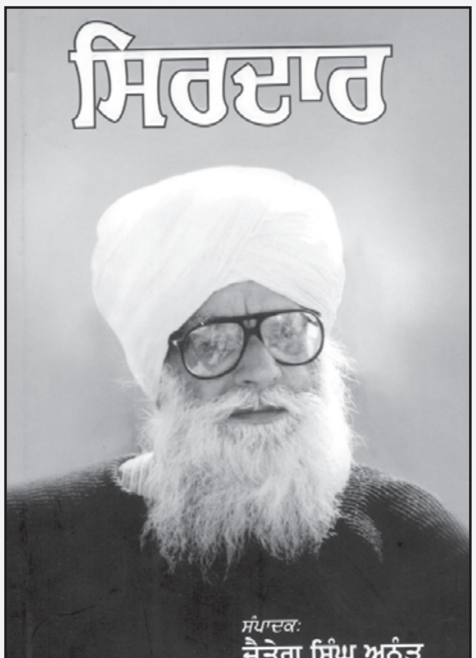

ਪਿਛੋਕੜ, ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ, ਅਹਿਮ ਵਾਕਿਆਤ, ਉਚ ਹਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਘਨਿਸ਼ਟਤਾ ਦੀਆਂ ਜਾਮਨ ਵੀ ਹਨ।

ਸੰਦੇਸ਼, ਆਦਿ ਕਥਨ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਨਯਵਰ, ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਅਤੇ ਮਾਇਆਨਾਜ਼ ਹਸਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ ਇਕੱਤੀ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਖਿਆ ਇਕੱਤੀ ਸਿੱਖ ਲੋਰ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਭ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਤੀ ਰਾਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਾਗਾਤਮਿਕ, ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸਮਾਦੀ ਆਗਾਜ਼ ਦਾ ਸ਼ੁਭ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਜੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੈ।

ਦੂਸਰੀ ਪੁਸਤਕ ਹੈ ਪੰਚਨਦ। ਇਸ ਦਾ ਸਰਵਰਕ ਬੜੇ ਹੀ ਮਨਮੋਹਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਪਏ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਪਰਤੌ ਦਿਲਕਸ਼ ਨਜ਼ਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੀਲੇ, ਚਿੱਟੇ, ਹਰੇ, ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਦਰਮਿਆਨ, ਪੀਲੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਭੂਗੋਲ ਉਤੇ, ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿਚ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਜਾਂ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਵਿਚ ਉਕਰੇ ਪੰਚਨਦ ਦਾ ਉਭਾਰ ਅਨੇਕ ਸੂਖਮ ਸੈਨਤਾਂ ਸਮੋਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਨਦ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚ ਜੀਵਨ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਰਹੱਸ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਭੂਗੋਲ ਨੂੰ ਇਕ ਰੌਸ਼ਨ ਦਾਇਰੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਆਵਰਣ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤਕ ਜਾਂ ਸੂਚਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਠਾਰਾਂ ਨਿਬੰਧ ਹਨ। ਜੇ ਇਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਅੰਤਕਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋੜ ਇੱਕੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਲੋਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਵੀਹ ਵਿਸਵੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਇੱਕੀ ਵਿਸਵੇ ਹੈ। ਸੰਖਿਆ ਇੱਕੀ ਇਕੱਤੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁੱਭ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਿਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਅਨੰਤਤਾ ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਇਤਿਹਾਸ, ਫਲਸਫ਼ਾ, ਰੂਹਾਨੀਅਤ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਮਾਮ ਗਿਆਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪੱਧਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਗਹਿਰਾਈ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਦੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਸਤਕ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੇ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ ਪਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦਰਮਿਆਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਕ, ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਹਨ। ਪੰਚਨਦ ਪੁਸਤਕ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸਮਾਜੀ ਕਲੇਸ਼ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਅਧੀਨ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਤਨ ਅੰਤਰ ਸਮਾਜੀ ਤ੍ਰੇੜਾਂ ਨੂੰ ਮੇਟਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਕਲਯੁਗ ਕੇ ਜਹਾਜ਼, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਚਨਦ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਤਰ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਮਿਲ ਹੈ।

ਹਰਿਦਰਸ਼ਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸ. ਜੈਤੇਗ ਸਿੰਘ ਅਨੰਤ ਨੇ ਅਣਥੱਕ ਅਤੇ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨਾ ਸਦਕਾ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਸਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਪੰਚਨਦ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਦੋ ਕਿਰਤਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਾਯਾਬ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦੇ, ਦੋ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਸੰਗਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਏ ਹਨ; ਦੋ ਦੀਪ, ਦੋ ਚਿਰਾਗ ਬਾਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਬਸੰਤ ਦੀ ਰੁਤੇ, ਫੱਗਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ, ਹੋਲੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਰੰਗ ਬਰਸਾਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ, ਆਉ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ੈਰਮਕਦਮ ਜਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰੀਏ, ਖ਼ੁਸ਼ਾਮਦੀਦ ਕਹੀਏ, ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖੀਏ।

-ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼

ਹੈ। ਆਪੋ ਹੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਆਦਤ ਜਿਹੀ ਪੈ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਵੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਔਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿੱਥੇ ਤਾਂ ਫਲੱਸ਼ ਟੱਟੀਆਂ, ਕਿੱਥੇ ਬਾਹਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਬੁੱਢੀ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਕੋਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਏ। ਮਾਈ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਟੱਟੀ ਨਾ ਆਵੇ। ਅਖੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਟੱਟੀ? ਟੱਟੀ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਈਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੀ, ਚਲੋ ਜੀ, ਚੱਲੀਏ ਪਿੰਡ।'' ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪਿੰਡ ਮੁੜ ਆਈ।

ਟੱਟੀ ਹੀ ਨਾ ਉਤਰੇ ਉਹਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ, ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਆਰੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਕਦੇ, ਅੱਜ ਇਹ ਹੈ ਹੀ ਆਰੀਆਂ ਦਾ। ਮੁਗਲ ਆਏ, ਪਠਾਣ ਆਏ, ਏਥੋਂ ਦੇ ਹੀ ਹੋ ਗਏ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਸੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਉਂਜ ਵੀ ਸਾਰੀ ਇਕ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਭਿਆਚਾਰ ਆਪੋ ਵਿਚ ਕਰੰਗੜੀਆਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਘਰ ਕਾਲੀਆਂ, ਕਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੇਮਾਂ।''

''ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ....''

ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਢੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਨ। ਸੌਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਕੋਲ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰਗਿਰੀ ਰੱਖੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨੂੰ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਸੌਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਐਡਜਸਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਕੋਠੀ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦਿਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਠੀ ਵਾਲੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਛੇ ਬੰਦੇ ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਾਂਭਣੇ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲਈ। ਭਾਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਨੂੰਹ ਦੋਵੇਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਥਾਵੇਂ ਸਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਉਹ ਤਿੰਨ ਇਥੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ, ਉਹਦੀ ਪਤਨੀ, ਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਨੌਂ ਜੀਅ ਅੱਜ ਇਸ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਸੌਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਨੌਆਂ ਨੇ ਹੀ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ। ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ਉੱਠੇ। ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਉੱਤੋਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ 'ਚ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਸੋਫਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਟਾਇਲਟ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਉੱਤੇ ਵੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਕੰਮੋਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਫਾਰਿਗ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਟਾਇਲਟ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬੈਠਵੀਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਸੀ। ਚਲੋ, ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਚਲਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ। ਬਾਪ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹੀ ਸਨ ਸਮੱਸਿਆ। ਹੇਠਾਂ ਵੀ ਜੋ ਟਾਇਲਟ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਹੀ ਸੀ।

ਬਾਹਰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਪੈਂਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੀ ਸਾਫ਼ ਕਣੀ।

''ਹਾਂ ਬਈ, ਨੌਜਵਾਨੋਂ, ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇਖੋ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਏਨੀ ਸੁਹਣੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ। ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਤਾਂ ਉੱਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ''ਨਾ ਹੀ ਏਨੇ ਸੁਹਣੇ ਬੱਦਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਾਲੇ ਘਟ ਘਨਘੋਰ ਬੱਦਲ।''

ਮੁੰਡੇ ਸਿਰਫ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਬਿਟਰ-ਬਿਟਰ ਤੱਕਦੇ ਰਹੇ। ਮੂੰਹੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲੇ ਨਹੀਂ।

''ਇਹ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹਨ। ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵੀ ਬੜੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ। ਪੀਲੀ-ਪੀਲੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਧੁੱਪ। ਪੀਲੀ ਨਹੀਂ, ਬਸੰਤੀ ਧੁੱਪ।''

ਮੁੰਡੇ ਫੇਰ ਵੀ ਚੁੱਪ ਸਨ। ਬੱਸ, ਉਹ ਤੱਕਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਾਲੀ-ਖਾਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ।

''ਇਹ ਬਸੰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲੋਹੜੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਬਸੰਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਂਜ ਇਹ ਸਾਰੀ ਹੁਣੇ ਤੋਂ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।''

''ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁੰਦਰਤਾਈਆਂ ਦਾ। ਇਹੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੈ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬੋਲਿਆ, ''ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਚਲੋ ਡੈਡ, ਵਾਪਸ ਚਲੋ।''

''ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਵਰਗਾ ਸੂਰਜ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਕਿਤੇ ਚੰਦਰਮਾ। ਦੇਖੇ ਹਨ ਇਹ ਚੰਨ ਸੂਰਜ?''

ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੇਠਾਂ-ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ।

''ਸਾਡੀ ਚੰਨ-ਚਾਨਣੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਚਿੱਟੀ ਚੰਨ ਦੀ ਚਾਨਣੀ।''

ਮੁੰਡੇ ਕੇਵਲ ਤੱਕਦੇ ਰਹੇ।

''ਸਾਡੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਦਾ ਵੀ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ। ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ। ਜਿਵੇਂ ਕਾਲੀ ਮਖ਼ਮਲ ਵਿਚ ਸਿਤਾਰੇ ਜੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।'' ਫੇਰ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ''ਸਾਡਾ ਪਿੱਪਲ, ਸਾਡਾ ਮੋਰ। ਪਿੱਪਲ ਕੌਮੀ ਬਿਰਛ ਹੈ, ਮੋਰ ਸਾਡਾ ਕੌਮੀ ਪੰਛੀ।''

ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਵੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਖਾਲੀ ਸਨ।

''ਸੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਨਾਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ ਬਈ, ਨੌਜਵਾਨੋ, ਕੀ ਹਨ ਨਾਂ ਤੁਹਾਡੇ।''

''ਇਕ ਦਾ ਨਾਂ ਹਰਿੰਦਰ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਦਾ ਗੁਰਿੰਦਰ,'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਪ ਬੋਲਿਆ, ''ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਹੈਰੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਗੈਰੀ ਹੈ।''

''ਚਲੋ, ਬਹੁਤ ਠੀਕ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਨਾਂ ਹਨ।''

ਮੁੰਡੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ ਸਨ।

ਵੀਹ, ਬਾਈ ਜਾਂ ਪੱਚੀ ਦਿਨ ਉਹ ਇਥੇ ਹੋਣਗੇ। ਆਖ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਸੀਟਾਂ ਬੁੱਕ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਚਮਕ ਜਿਹੀ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੰਝੂ ਛਲਕ ਆਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰੇ ਚਮਕ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਲ ਉੱਡਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਹੱਡੀਂ ਚੀਸਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਜਿਹੜੇ ਬਣ ਗਏ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਵਰਗੇ...

-ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਮਰ

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸੱਚੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸਿਰ ਵੱਢਵੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਰ ਵਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਸਤੀਆਂ ਪਲਕ-ਝਲਕ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੰਮੀਆਂ ਦੋਸਤੀਆਂ ਤਪੱਸਿਆ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਗੂੜ੍ਹੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਤਿਆਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਜੜ ਸਵਾਰਥ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਟਿਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੋਸਤੀ ਵਾਸਤੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥਤਾ ਦੇ ਨਖ਼ਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਸ਼ਾ, ਇਸ਼ਟ, ਉਪਾਸ਼ ਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਨਿਭਦੀ ਹੈ। ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇੰਜ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨਾਲੋਂ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿਚ ਘਟੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਚੰਗੇ ਮਿੱਤਰੀ ਸਬੰਧ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਦੋ ਵਿਰੋਧਾਤਮਕ ਲਿੰਗਾਂ (ਔਰਤ, ਮਰਦ) ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਕਾਮ ਚੇਸ਼ਟਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਲ੍ਹੜਪੁਣੇ ਦੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਫਰ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਯਾਦ ਆ ਕੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਰਸ਼ਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਲ੍ਹੜਪੁਣੇ ਵਿਚ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ ਲੱਗੀਆਂ, ਸਿਰੇ ਵਿਰਲੀਆਂ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੜੱਕ ਕਰਕੇ ਟੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਹਿਰਵਾ ਦੇਹ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਵੀ ਖਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਐਵੇਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ''ਅੱਗ ਬਾਲਕੇ ਧੂੰਏ ਦੇ ਪੱਜ ਰੋਵਾਂ ਤੇ ਯਾਦ ਆਵੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ....।''

ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਨੇ ਦੋਸਤ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸਤ ਸ਼ਬਦ ਦੋ+ਸਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਧੀ ਨਿਸ਼ੇਦ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਜਦ ਦੋ ਸੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਸ ਸੱਜਣ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਖਰਾ ਉਤਰਦਾ ਹੋਵੇ? ਪਰ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੋ ਸੱਚੇ ਮਿੱਤਰ ਉਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਮਿੱਤਰਤਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਚ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਲੰਮੀ ਦੋਸਤੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਗਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਤਰਤਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਤਸਵੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿੱਜ ਤਰਕ ਦੀ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਪੰਛੀ ਪਿੰਜਰੇ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਵਿਗਸਦਾ ਹੈ, ਮੌਲਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਪੰਛੀ ਵੀ ਤਰਕ ਤੇ ਸਵਾਰਥ ਦੇ ਪਿੰਜਰੇ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਉੱਡਦਾ ਸੋਂਹਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਮਿੱਤਰਤਾ ਪਾਉਣ ਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਜੋਗਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਬਗੀਚੀ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਫੁੱਲ ਖਿੜਣੇ ਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਖਦਾਈ ਉਹ ਪਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਛਾਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਰ ਹੱਥੀਂ ਤੋਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਦਾ ਲਈ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀ ਅੰਤਰ ਵੇਦਨਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਨ ਪਦਾਰਥਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਚ ਖਾਧੇ ਘਾਟੇ ਸਮਾਂ ਪੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੱਥੀਂ ਸਹੇੜੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡੂੰਘੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਬ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਜੀਣ ਨੂੰ ਧ੍ਰਿਗ ਸੋਚਦੀ ਹੈ, ''ਜਿਸ ਪਿਆਰੇ ਸਿਉ ਨੇਹੁ, ਤਿਸ ਆਗੈ ਮਰ ਚਲੀਐ, ਧ੍ਰਿਗ ਮਾਰਗੁ ਸੰਸਾਰ ਤਾਕੈ ਪਾਛੈ ਜੀਵਣਾ..।'' ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਚੱਲਣ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਮੋਇਆ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦਾ ਜਿਗਰਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਵਲ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਕਾਫਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜਦ ਕੋਈ ਕੱਲਾ-ਕਾਰਾ ਬੰਦਾ ਬਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਹਾਲਤ ਡਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜੀ ਕੂੰਜ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਕਵੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਭੱਠੀ ਵਾਲੀਏ ਚੰਬੇ ਦੀਏ ਡਾਲੀਏ ਨੀ,
ਪੀੜਾਂ ਦਾ ਪਰਾਗਾ ਭੁੰਨ ਦੇ
ਤੈਨੂੰ ਦਿਆਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਭਾੜਾ ਨੀ...।
ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਕਰ
ਮੈਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਬੜੀ ਦੂਰ ਨੀ
ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਹਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਤੁਰ ਗਿਆ ਪੂਰ ਨੀ,
ਉਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸੁਣੀਂਦਾ ਰਾਹ ਮਾੜਾ
ਨੀ ਪੀੜਾਂ ਦਾ ਪਰਾਗਾ ਭੁੰਨ ਦੇ..।

ਰੱਬ ਕਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਯਾਰ ਕਦੇ ਨਾ ਵਿਛੜੇ...।

23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ

ਸਾਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਅਸਲੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਇਕ ਉਸਦੇ ਬਚਪਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਡਰਾਮਾ ਕਲੱਬ ਦੀ ਗਰੁੱਪ ਫੋਟੋ, ਜਿਸ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਗ ਵਾਲੀ ਇਕੱਲੇ ਦੀ ਜੋ ਫੋਟੋ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਸਲ 'ਚ ਉਹ ਇਸੇ ਗਰੁੱਪ ਫੋਟੋ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਹੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਫੋਟੋਆਂ ਜਨਤਾ 'ਚ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਤੀਜੀ ਫੋਟੋ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਇਕ ਹਵਾਲਾਤ ਦੇ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਨੰਗੇ ਸਿਰ

ਬੈਠੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਤਸਵੀਰ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟੋਪ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵੈਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਵੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਫੋਟੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1929 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਗੇਟ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਰਾਮਨਾਥ ਕੋਲੋਂ ਖਿਚਵਾਈ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਟ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਵਲੋਂ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿਚਣ ਲਈ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈਟ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੈਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਈ ਸੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਅ ਅਤੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਖਿਚਵਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਕੈਮਰੇ ਵਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੈਟ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਵੈਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਨੇ ਟੋਪ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਿਆ। ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਕੈਮਰੇ ਵਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸੰਗਾਊ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਆਪਾਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਖਿੱਚੀ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉਸਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ ਤੇ ਬੜੀ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਾਣ ਦੀ ਬੁਣੀ ਚੌਕੜੇ ਦੀ ਢਿੱਲੀ ਜਿਹੀ ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਸਿਰ ਤੇ ਪੈਰ ਨੰਗੇ ਹਨ। ਜੁੱਤੀ ਪਰੇ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਗਲੇ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਕਾਲਰਾਂ ਵਾਲਾ ਕਮੀਜ਼ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੱਜੇ ਮੋਢੇ ਤੋਂ ਪਾਟਿਆ ਹੈ। ਖੱਬੇ ਹੱਥ 'ਚ ਹੱਥਕੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਗਲ ਖੱਬੇ ਗੋਡੇ ਅਤੇ ਪੱਟ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੰਜੇ ਦੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਹਵਾਲਾਤੀ ਦਰੀ 'ਚ ਸੁੱਚਜਤਾ ਨਾਲ ਲਪੇਟ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਬਿਸਤਰਾ ਹੈ। ਮੰਜੀ ਦੀਆਂ ਚੂਲਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਵੇ ਥੋੜੇ ਥੋੜੇ ਟੇਡੇ ਹਨ। ਮੰਜੀ ਕਾਫੀ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਵਾਣ ਦੀਆਂ ਰਸੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਪਿਛੇ ਪੱਕੀਆਂ ਇਟਾਂ ਦੀ ਕੰਧ ਹੈ ਜੋ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੂੜੇ ਦੀ ਸੇਧ ਤੱਕ ਟਿਪ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਦਰਖਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕ ਵੇਲ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਸੁੱਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਦਿਨ ਦੇ 12 ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਦਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਜੇ ਦੀ ਛਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਿੱਧੀ ਹੇਠਾਂ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦਰਖਤ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਬੈਂਤ ਦੀ ਬੁਣੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੁਰਸੀ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕ ਸਰਦਾਰ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਚਿੱਟੀ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਸਲਵਾਰ, ਚਿੱਟੀ ਕਮੀਜ਼ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੀਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਨ-ਪਾਲਿਸ਼ ਬੂਟ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਵਾਲਾ ਸਰਦਾਰ ਪਿੰਡ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂਆਂ ਦਾ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਸੀ। ਇਹ ਫੋਟੋ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਸਦੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ 'ਚ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੇ ਉਪਲਬੱਧ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਗਸਤ 1922 ਤੋਂ ਫਰਵਰੀ 1923 ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ 1927 'ਚ ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੁਲੀ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਕਰਕੇ ਇਸੇ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਹਵਾਲਾ 'ਚ ਕੈਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਇਸੇ ਦਰਖਤ ਹੇਠ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਸਾਫ ਦਿੱਸਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਫੋਟੋ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਾਰਚਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਜੇ ਇੰਨਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਉਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਸਾਂਡਰਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਬੰਬ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਈ।

ਭਾਈ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ 1930 'ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਕੀਲ ਰਘੂਨਾਥ ਸਹਾਏ ਦੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਵਕੀਲ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਬਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਂਡਰਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ 'ਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਫਰੋਲਾ ਫਰਾਲੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਫਾਈਲ 'ਚ ਲੱਗੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਬੱਚੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ 'ਤੇ ਸੀ ਸੋ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਉਸ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ ਪਜਾਮੇ ਦੇ ਨੇਫੇ 'ਚ ਟੁੰਗ ਲਈ ਅਤੇ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਉਹ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਾਈਲ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ 500 ਸਫਿਆਂ ਦੀ 'ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ' ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਲਿਖੀ, ਜੋ 1986 'ਚ ਛਪੀ।

1950 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਦਮਪੁਰ ਬੱਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ। ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਭਾਈ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੇ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਜਦੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ। ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜੇ ਵੀ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇ।

ਕੁਝ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਇਕ ਜਿੱਥੇ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਣ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਨਾਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖੀ ਰੀਝਾਂ ਅਤੇ ਹਸਰਤਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਧਾਰਣ ਵਰਤਾਰੇ ਅਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਜੀਵੇ ਸਾਧਾਰਣ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਯਕੀਨ ਨਾ ਬੱਝੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਹ ਨਾਇਕ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਮ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਲਹੂ ਮਾਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹੀ ਸਨ। ਸੋ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ 'ਚ ਕੁੱਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਮਾਤੀ, ਖਾਸ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦਾ ਸਾਥੀ ਯਸ਼ਪਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਯਸ਼ਪਾਲ ਵੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਰਮੀ (ਐਚ. ਐਸ. ਆਰ. ਏ.) ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਵਰਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਸ਼ਪਾਲ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੋਸਟਲ ਜੇਲ੍ਹ ਲਾਹੌਰ 'ਚੋਂ ਭਜਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ 1929 'ਚ ਵਾਇਸ ਰਾਏ ਲੌਰਡ ਇਰਵਿਨ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਇਆ ਸੀ। ਯਸ਼ਪਾਲ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਆਖਰੀ ਭਾਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ।

ਗੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਵਤੀ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਯਸ਼ਪਾਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਨਾਲ ਫੇਰੇ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹੱਥਕੜੀ ਬਿਨਾਂ ਜੇਲੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੋ, ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਣ

'ਤੇ ਰਸਮਾਂ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਸ਼ਪਾਲ ਆਪਣੀ ਬੈਰਕ 'ਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਵਤੀ ਕਰਾਚੀ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈ।

ਯਸ਼ਪਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਕ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਤੇ ਹਸਮੁੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਉਹ ਮਖੌਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਖੌਲ ਝੱਲਦਾ ਹੱਸ ਕੇ ਸੀ। ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਸ਼ਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਦਾ ਠਣਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ, ਉਹ ਉਨਾ ਬਣ ਠਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਪੱਗ ਨਿੱਕੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਕੰਨਾਂ 'ਤੇ ਟੌਰੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਖੱਦਰ ਦਾ ਬੇਮੇਚ ਅਤੇ ਮੈਲਾ ਕਮੀਜ਼ ਪਹਿਨਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਆਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਜਾਮੇ ਹੀ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਲੁੰਗੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਲਜ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉੱਭਰੇ ਹੋਏ ਭਰਵੱਟੇ, ਨਿੱਕੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲ ਚਿਹਰੇ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਮਾਤੀ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੱਡੂ ਵਿਚ ਚਿਪਕਾਏ ਬਦਾਮਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੱਦ ਲੰਬਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਬੋਤਾ ਕਹਿਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਖੌਲ ਕਰਨ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਸ਼ਪਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇਖਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਸੀ, ਪਰ ਨਾਲ

ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ

ਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਵੀ। ਹਰ ਵੇਲੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਜੇ ਇਕੱਲਾ ਤੁਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹੱਥ ਵਿਚਲੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੀ ਸੀ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਕੈਬਲਰੀ 'ਚ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੈਦੇਵ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿਨੇਮਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਿਨੇਮਾ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਜੈਦੇਵ ਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਸਤਰੇ 'ਚ ਬਿਮਾਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਛੱਡ ਸਿਨੇਮਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ।' ਮੈਨੂੰ ਡਿਸਪੈਪਸੀਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ, ਫਿਰ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਪੜ੍ਹਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਉਏ, ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਦਹਾਜ਼ਮਾ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਾਮੀ ਰੋਟੀ ਨਾ ਖਾਈਂ, ਲਿਆ ਟਿਕਟ ਕਿੱਥੇ ਐ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਨੇਮਾ ਜਾਵਾਂ।' ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ 'ਅਰਜੁਨ' 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਤਾਰ ਆਈ ਕਿ "Chaman Lal editor of defunct Nation arrived at Lahor." ਐਡੀਟਰ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾਰ ਦੀ ਟਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਡੀਫੰਕਟ 'ਨੇਸ਼ਨ' ਦਾ ਐਡੀਟਰ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲਾਹੌਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਹੀ ਟਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਸੀ ਕਿ 'ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਨੇਸ਼ਨ' ਦਾ ਐਡੀਟਰ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲਾਹੌਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।' ਭਾਵ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'Defunct' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝ ਪਿਆ। ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਤ ਕਾਰਨ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ, ਸ਼ਾਇਰੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਯਸ਼ਪਾਲ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਹਿਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਸ. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਰੇ ਪਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਿਓ ਪੁੱਤਰ 'ਚ ਸਬੰਧ ਬਹੁਤੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰਹਿੰਦੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਘਰੇਲੂ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਵੀ ਜਾਣਾ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਘਰ ਦਾ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਖਰਚ ਵੀ ਆਪ ਘੱਟ ਹੀ ਮੰਗਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤੰਗੀ ਵੀ ਕੱਟਦਾ ਸੀ। ਅਨਾਰਕਲੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਾਲੇ ਕਾਲੂ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਧਾਰ ਚਲਦਾ ਸੀ, ਜਿਥੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਚਾਹ, ਪਾਣੀ, ਲੱਸੀ ਆਦਿ ਪੀ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਵਾ ਪਿਆ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਵੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਜਮਾਤੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਰੋਡ 'ਤੇ ਹੋਟਲ ਖੋਲ੍ਹ ਲਿਆ ਸੀ।

ਯਸ਼ਪਾਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕਸਮ ਖਾਧੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ 'ਚ ਨਹਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਚਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਥੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਸ਼ਪਾਲ 1976 ਤਕ ਜਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਖਾਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੇ ਕਈ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਇਕ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਹ ਬੰਦੂਕਾਂ ਜਾਂ ਬੰਦੂਖਾ ਬੀਜਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੇ ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹਥਿਆਰ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ।' ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵੈਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਬੜੇ ਰੱਜੇ ਪੁੱਜੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਆਮ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

1939 'ਚ ਯਸ਼ਪਾਲ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸੈਂਟਰਲ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਸੀ। ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਪਾਂਡੇ, ਜੋ ਬਾਅਦ 'ਚ ਯੂ.ਪੀ. ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੀ ਬਣਿਆ, ਵੀ ਉਸੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਸੀ। ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੂਜੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵੈਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਵਲੈਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਸਵਾਰ ਕੁਝ ਗੋਰਿਆਂ ਨੇ 'ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ' ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ। ਬਸ ਫੇਰ ਕੀ ਸੀ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੱਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਨੋਂ ਫੜਿਆ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ।

ਯਸ਼ਪਾਲ ਸੁਣ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਹੱਸ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਂਡੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀਮ ਸੈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਨਾ ਕਦੀ ਵਲੈਤ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦੂਰ ਰਹੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਅੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵੱਸ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਰਪੂਰ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਅਲੌਕਿਕਤਾ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣਯੋਗ ਤਾਂ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ।

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਰਿਆ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਭਾਗ – 1

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

ਹਰਪਾਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੁਣ ਉਹਦੇ ਵਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਦਿਮਾਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਤੇ ਖੇਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਸ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ, ਸੁਆਹ ਨਾਲ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਦੀ ਸੁੱਖੀ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਉਦਾਸੀ ਛਾ ਗਈ, ਕੁੜੀ ਦੀ ਫਿਕਰਾਂ ਨਾਲ ਝੰਭਿਆ ਮੂੰਹ ਚਿਪਕਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਅੱਖਾਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਪਾਲ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ, ਸਾਹਮਣੇ ਖੁੱਲੇ ਪਏ ਚੁਗਾਨ ਵਿਚ ਲੋਕ ਖੜੇ ਸਨ, ਪਾਲੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਖੇਸਾਂ ਭੂਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੁਕਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਪਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਖੁਸ਼ਕੀ ਤੇ ਠੰਢ ਕਾਰਨ ਰਾਹ ਦੀ ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਧੂੜ ਬਣ ਕੇ ਹਵਾ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਝੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਰੋਲੇ ਬਣ-ਬਣ ਉਡ ਰਹੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿਚੋਂ ਲਗਦੇ ਚਾਚੇ ਭਾਗ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

‘‘ਪਾੜ੍ਹਿਆ, ਭਲਾ ਆਹ ਕੀ ਨ੍ਹੇਰੀ ਉੱਠੀ ਐ?’’

ਪਾਲ ਮੁਸਕਰਾਇਆ। ਉਹਨੇ ਪਾਸੇ ਥੁੱਕ ਕੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, ‘‘ਚਾਚਾ, ਇਹ ਨ੍ਹੇਰੀ ਉੱਠੀ ਨਹੀਂ, ਉਠਾਈ ਗਈ ਐ। ਤੂੰ ਪੁੱਛ ਕਿਵੇਂ? ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਐ ਕਿ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ‘ਚ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਐ, ਉਹ ਏਨੇ ਨਿਡਰ ਕਿਉਂ ਐਂ?’’ ਏਨੀ ਆਖ ਕੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਅੱਖਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਿਚ ਅਹਿਲ ਕਰੀ ਖਲੋਤੇ ਸਨ, ਪਾਲ ਨੇ ਕੋਲ ਦੀ ਦੋ ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਲੰਘਦੀਆਂ ਬੁੜੀਆਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਥਾਲਾਂ ਢਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚੱਲੀਆਂ ਸਨ। ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਆਏ ਬਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਪਾੜ੍ਹਿਆ, ਬੰਦੇ ਬੜੇ ਦਲੇਰ ਐ! ਦਹਿਤੂ ਆਲੇ ਵਾਕੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਗੁੰਮ ਕਰਤੀ! ਚੁਬਾਰਾ ਤਾਂ ਭੋਰਾ ਕੁ ਈ ਐ! ਐਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਲਾਇਨ ਨਾਲ ਲੱਗਵਾਂ! ਚਾਰ ਪੰਜ ਪੁਲਸੀਏ ਰੌੜੇ!’’

‘‘ਚਲ ਯਾਰ, ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰੋੜ੍ਹਨ! ਇਹ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵਲ ਕੇ ਖੜ ਜਾਂਦੇ ਐ।’’ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਬਾਂਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਮਾੜੇ ਧੀੜੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਡੰਡੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਐ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਟ ਕੱਢਣ ਸਮਾਰ ਕੇ! ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਉਈਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ‘ਚ ਵਿਸਰ ਭੋਲ ਫਿਰਦੇ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਦੇਣੇ! ਇਹ ਤਾਂ ਕਈ ਜਮਾ ਨਹੱਕ ਐ?’’

‘‘ਓ ਬਈ, ਉਥੇ ਹੱਕ ਨਹੱਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ।’’ ਪਾਲ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਚੜ੍ਹਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ, ‘‘ਇਹ ਸਾਰੀ ਖੇਡ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚਲਾਈ ਐ! ਥੋਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਯਾਦ ਹੋਵੇ, ਸੰਨ ਅਠੱਤਰ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ‘ਚ! ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪੈਂਠ ਰੋਲਣ ਲਈ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿਹੁੰ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ।’’

ਭੀੜ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਵਲ ਖਿੱਚੀ ਗਈ! ਏਨੀ ਚੁੱਪ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਲੰਘਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਪੈੜਚਾਲ ਹੀ ਸੁਣਦੀ ਸੀ।

ਭਾਗ ਛੇਤੀ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ‘‘ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀ? ਕਰੀ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਸਾਲੇ ਕੰਜਰਾਂ ਨੂੰ।’’

‘‘ਚਾਚਾ, ਏਹੀ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਐ।’’ ਪਾਲ ਨੇ ਭਾਗ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਮਿਲਾਈਆਂ। ‘‘ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੀ ਐ! ਏਸ ਸਰਮਾਇਦਾਰੀ ਯੁੱਗ ‘ਚ ਛੁੱਟ ਭਲਾਈਉਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਐ।’’ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ‘ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਹਾਰ ਚੁੱਕੇ ਸੀ। ਉਧਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਰੰਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਲੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਇਧਰੋਂ ਜੈਲ ਸਿਹੁੰ ਦੀ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਮਝ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਬਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਐ! ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਥਾ ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਮਾਇਤ ਸੀ। ਖਹਿ ਪਏ। ਬਾਰਾਂ ਤੇਰਾਂ ਸਿੰਘ ਅੱਲਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।’’

‘‘ਹੱਛਿਆ।’’ ਐਤਕੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਦੂਰ ਖਲੋਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਹਿੱਲ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਏ।

‘‘ਰਾਜ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਵੀ ਹੋਇਐ! ਪਰ ਬਣਿਆ ਕੁਸ਼ ਨਾ। ਸਗੋਂ ਬਣਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਦਰਾ ਨੇ ਖੁਦ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਥਲੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਸ, ਇੱਥੋਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਵਿਗੜ ਗਈ। ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਸੰਤ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਬਈ ਇਹ ਤਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਮਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੇਠ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਐ।’’

‘‘ਸ਼ੇਰ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਾਈ ਮੁੰਡਿਉ।’’ ਕੋਲ ਖੜੇ ਇਕ ਬਿਰਧ ਨੇ ਸਿਰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਸ਼ੇਰ ਮਰ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਲ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੁੰਦਾ।

‘‘ਨਾ ਪਾੜ੍ਹਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਲੱਦਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਐ। ਅੰਬਰਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ‘ਚ ਆਂਹਦੇ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਕੋਈ ਅਬਸਰ ਮਾਰਿਐ। ਉਹ ਤਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਯਾਰ, ਗੁਰਧਾਮ ‘ਚ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਰਾ ਉਈਂ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣਨ ਆਲੀ ਗੱਲ ਐ।’’

‘‘ਇਉਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੁਰਸੀ ਦੀਆਂ ਫਾਕੜਾਂ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।’’ ਉਸੇ ਬਿਰਧ ਦੀ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਸਾਰਾ ਹਜੂਮ ਤਿੜ ਤਿੜ ਕਰਕੇ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਲੋਕ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਛੱਡਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਗੂੰਜ ਨੇ ਸਭ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੇਸਰੀ ਦਸਤਾਰਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਸਹਿਮ ਜਿਹੇ ਗਏ। ਸਕੂਟਰ ਦੇ ਮਗਰ ਧੂੜ ਦਾ ਇਕ ਵਰੋਲਾ ਜਿਹਾ ਉਡਿਆ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਏ। ਨੇੜੇ ਆਏ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਦੇ ਕੇ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਲੰਘ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਸਕੂਟਰ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਭਾਗ ਨੇ ਫੇਰ ਮਲਵੀਂ ਜਿਹੀ ਜੀਭ ਹਿਲਾਈ। ਬਈ ਬੜਾ ਗਰਮ ਸੁਭਾਅ ਐ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ।’’

‘‘ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ?’’ ਉਸੇ ਬਿਰਧ ਨੇ ਚੱਕਵੀਂ ਸੁਰ ਵਿਚ ਆਖਿਆ, ‘‘ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਅੰਬਰਤ ਛਕ ਆਉਂਦਾ ਐ, ਬੱਸ ਸਾਰੀ ਦੇਹ ਦਾ ਈ ਰੂਪ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਐ।’’

‘‘ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਲਬੀਰ ਨਾਲ ਜਿਦਦੇ ਵੇਖੇ। ਉਹਨੂੰ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਣ। ਉਹ ਆਖੇ, ਕੀ ਐ ਥੋਡਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ। ਡਰਦਾ ਅੰਦਰ ਲੁਕਿਆ ਬੈਠਾ ਐ। ਅੱਗੋਂ ਮੁੰਡੇ ਵੀ ਬਾਹਲਾ ਤੱਤਾ ਬੋਲਦੇ ਸੀ। ਆਂਹਦੇ ਬਾਬਾ ਤਾਂ ਸ਼ੇਰ ਐ ਸ਼ੇਰ! ਕਹਿੰਦੇ ਥੋਡੇ ਵਾਂਗੂ ਨ੍ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕੀ ਜਾਣੀ! ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕੇ ਕਰੀ ਜਾਣੇ!’’

ਪਾਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਉਸਦੀ ਜਿਵੇਂ ਜੀਭ ਠਾਕੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਚਾਨਕ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਦਰਿਆ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ, ਕਣਕਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਦੀ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕਿੱਕਰਾਂ ਦਾ ਰੁੱਖਾ ਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਘੁਸਮੁਸਾ ਪਸਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ, ਪਾਲ ਨੇ ਘਰ ਵਲ ਪੈਰ ਪੁਟ ਲਿਆ।

ਘਰ ਆ ਕੇ ਪਾਲ ਨੇ ਵੇਖਿਆ, ਠਾਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰੇ ਕਾਰਨ ਪਤਲੀ ਮੈਲੀ ਝਾਲ ਵਿਚ ਘਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਗ ਵਿਚ ਡੁਬਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਿਆ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਰਲੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁਤਰੀ ਹੋਈ ਪਰਾਲੀ ਦਾ ਢੇਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੇ ਜੀ ਤੇ ਸੁੱਖੀ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਚੌਂਕੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਤੇ ਉਹ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਡੱਠੇ ਪਏ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਮੰਜੇ ਦੀ ਯਰਕ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁੱਖੀ ਨੇ ਕੰਧੋਲੀ ਉਪਰ ਦੀ ਸਿਰ ਉਗਾਸ ਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਉਹਨੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਥਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਫ ਕੀਤਾ, ਤੇ ਰੋਟੀ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਹਲੇਮੀ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ‘‘ਪੁੱਤ ਪਾਲ, ਹੁਣ ਫੇਰ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਲੈ,’’

‘‘ਪਾਲ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਲ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ, ਫਿਰ ਹੌਲੀ ਕੁ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ‘‘ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਕੋਈ ਤਾਂ ਕਰਨਾ ਈ ਪਊ।’’

‘‘ਆਹੋ ਪੁੱਤ, ਨੌਕਰੀ ਨੂਕਰੀ ਮਿਲ ਜੇ ਤਾਂ ਬਾਹਲੀ ਵਧੀਆ।’’

ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਿੜਕ ਖੜਕਿਆ, ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਾਂ ਚੌੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਗਵਾਂਢਣ ਭਜਨ ਕੁਰ ਮਲਕ ਮਲਕ ਆਉਂਦਿਆਂ ਕੰਧੋਲੀ ਦਾ ਸਿਰ ਫੜਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਪਕਾ-ਲੀਆਂ?’’ ‘‘ਆ-ਜਾ, ਹੁਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਕੰਮ ਈ ਨੀ ਮੁੱਕਦਾ। ਬੱਸ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚਲੋ ਚਾਲ ਐ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਸਾਂ ਮੰਜਾ ਥਿਆਉਂਦਾ!’’

‘‘ਬੱਸ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਹੋ ਹਾਲ ਐ।’’ ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਰਤਾ ਉੱਚੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸੱਚ ਕੁੜੇ, ਥੋਡੇ ਉਧਰਲੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੁਲਸ ਆਈ ਬੈਠੀ ਐ!’’

‘‘ਕਿਉਂ?’’ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਤਵੇ ‘ਤੇ ਰੋਟੀ ਪਾਉਣੀ ਭੁੱਲ ਗਈ, ਸਿਰੋਂ ਢਲ ਗਈ ਚਾਦਰ ਖਿਚਦਿਆਂ ਉਸ ਰਾਣੋ ਦੀ ਮਾਂ ਵਲ ਸਿੱਧੀ ਝਾਕਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਕੀ ਗੱਲ?’’

‘‘ਰਾਣੀ ਦਾ ਬਾਪੂ, ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਆਇਆ ਡੈਹਰੀ ‘ਚ। ਆਂਹਦੇ ਉਥੇ ਤਾਂ ਲੋਹੜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਫਿਰਦੀ ਐ।’’ ਫੇਰ ਅੱਗਾ ਪਿੱਛਾ ਵੇਖ ਕੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਡਰਦਿਆਂ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਕੋਲ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਮੱਧਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਣ ਲੱਗੀ, ‘‘ਨੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਈ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਐ।’’ ਆਂਹਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਤਾਂ ਬਲਾਈ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਨਿਕਲਿਆ!’’

‘‘ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ?’’

‘‘ਆਹੋ!’’ ਭਜਨ ਕੁਰ ਆਪ ਵੀ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਹੀ ਸੀ, ‘‘ਪੂਰਾ ਪੱਕਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉੱਡਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀਂ ਐ!’’

‘‘ਕੁੜੇ ਕਦੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਐ? ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬਿੜਕ ਈ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ।’’

‘‘ਤੁਸੀਂ ਸੀ ਕਿੱਥੇ? ਆਹ ਜਦੋਂ ਢਲਕ ਕੋਲ ਮੁੰਡੇ ਖੜੇ ਹੱਸਦੇ ਸੀ।’’ ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਮੀਜ਼ ਚੁੱਕ ਕੇ ਢਿੱਡ ਖੁਰਕਦਿਆਂ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਹੱਥ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਕੋਲ ਲਿਜਾ ਕੇ ਹਿਲਾਉਂਦਿਆਂ, ਝੁਕ ਕੇ ਫੇਰ ਧੀਮੇ ਬੋਲ ਵਿਚ ਆਖਿਆ, ‘‘ਨੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਤਾਂ ਅੱਲਾ ਅੱਲਾ ਹੋਈ ਪਈ ਐ! ਆਂਹਦੇ ਇਹ ਤੇ ਉਹ ਮਾਟਾ ਚੂਹੜ!’’ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੀ ਓਪਰੀ ਤੱਕਣੀ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਨੇ ਰਤਾ ਖਿਝ ਕੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਨੀ ਉਹੀ ਭੈੜੀਏ, ਜੀਹਨੇ ਬਲੈਕਾਂ ਸ਼ਲੈਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਮੀਂ ਕੋਠੀ ਤੇ ਜੈਦਾਤ ਬਣਾਈ ਐ।’’

‘‘ਹੱਛਿਆ!’’ ਸਮਝ ਆ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਰੋਟੀ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਅਗਾਂਹ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਫੇਰ ਕੁਸ਼ ਨਿਕਲਿਆ?’’

‘‘ਇਉਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।’’ ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਸਹਿਜ ਮਤੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, ‘‘ਊਂ! ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਚੜ੍ਹੀ ਪਈ ਐ, ਭੈਣ ਭਾਈ ਤਾਂ ਇਹਨੇ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਲੁੱਟੇ ਸੀ! ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦਾ ਅੰਦਰ ਪੰਘਰ ਤੁਰਿਆ!

‘‘ਸਾਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ! ਸਾਡੀ ਗੱਡੀ ਏਹੀ ਡਕਾਰ ਗਿਆ। ਡੁੱਬਜੇ ਇਹਦੀ ਬੇੜੀ ਰੜੇ ਮੈਦਾਨ ਕੁੱਤੇ ਸੁਰਮੁਖੀਏ ਦੀ! ਭਰਾ ਮਰਵਾਇਆ! ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਖਾਧੇ! ਇਹਨੂੰ ਕੰਜਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨੀ ਆਉਂਦੀ! ਕੁੜੀ ਤੇਰੀ ਕੀ ਲੱਛਣ ਕਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਐ। ਇਹੋ ਜੇ ਲੋਕ ਐ! ਮੂੰਹ ‘ਤੇ ਕਾਹਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ ਬਈ ਕੰਜਰਾ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਜਿਉਣ ਐ!’’

‘‘ਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਚੱਟੀ ਪਈ ਐ।’’ ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, ‘‘ਲੋਕ ਤਾਂ ਗਰਜ ਦੇ ਜਾਰ ਹੁੰਦੇ ਐ! ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਐ! ਵੱਡੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਬਣਗੇ! ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਂ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਦੋਹੀਂ ਡੰਗੀ ਰੋਟੀ ਨੀ ਸੀ ਪੱਕਦੀ। ਥੋਡੇ ਸੁਰਮੁਖੀਏ ਨਾਲ ਹੱਡ ਵੱਢਵਾਂ ਵੈਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੇਖ ਲੈ, ਸਾਹ ਨ੍ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਬਿਨਾਂ। ਮੂਤਦੇ ਵੀ ਕੱਠੇ ਐ।’’

ਮਾਸੀ ਦੀ ਮਗਰਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪਾਲ ਤੇ ਸੁੱਖੀ ਹੱਸ ਪਏ। ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਧੌਣ ਮੋੜ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਵੇਖਿਆ, ਪਲ ਕੁ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਝਉਲਾ ਜਿਹਾ ਪਿਆ ਫਿਰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਬੋਲੀ, ‘‘ਪਾਲ ਐ?’’

‘‘ਹਾਂ।’’ ਪਾਲ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਿਆ। ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਸਿਰ ਪਲੋਸਿਆ, ‘‘ਮਖਿਆ ਧੀਰਾ ਬੈਠਾ ਐ ਕਿਤੇ।’’

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਾਰਾ ਹਉਕਾ ਭਰਦਿਆਂ ਤਵੇ ਉਤੋਂ ਰੋਟੀ ਥੱਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਧੀਰੇ ਦੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪੁੱਛ ਈ ਨਾ।’’ ਫੇਰ ਉਸ ਵਲ ਝਾਕ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗੀ, ‘‘ਤੇਰੇ ਵਾਂਗੂ ਅੱਧਾ ਪਿੰਡ ਜੰਮਿਆ ਸੀ। ਬੁੱਢੇ ਬਾਰੇ ਸਾਂਭਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਆਹ ਮਜੌਰਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਆਂ।’’

‘‘ਕੁੜੇ ਕੀ ਪੁੱਛਦੀ ਐਂ, ਸਾਹਬ ਕੁਰੇ! ਐਤਕੀਂ ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਵੈਰਾਗ ਅਤੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ‘‘ਸਾਡੀ ਹੁਣ ਦੋਹਾਂ ਜੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰੇਸ ਐ ਖੇਤੀਂ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਦੀ? ਪਰ ਕਰੀਏ ਕੀ? ਆਥਣ ਸਵੇਰ ਢਿੱਡ ਖਾਣ ਨੂੰ ਮੰਗਦਾ ਐ। ਨੂੰਹਾਂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਦੀ ਪੈ-ਗੀ। ਹਾਏ ਸਾਡੇ ਘਰ, ਹਾਏ ਸਾਡੇ ਘਰ।’’

ਪਾਲ ਨੇ ਥਾਲ ਭੁੰਜੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਮਾਸੀ ਰਾਣੀਂ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਐ?’’

‘‘ਚੰਗਾ ਐ ਪੁੱਤ! ਆਪਦੇ ਘਰ ਖਾਂਦੀਆਂ ਪੀਂਦੀਆਂ। ਸੁੱਖੀ ਵਸਦੀਆਂ।’’ ਫੇਰ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਧਰਤੀ ਨਮਸਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਦੋਹ ਵੇਲਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਇਕ ਵੇਲਾ ਐ। ਧੀਆਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੁਖੀ ਐ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਬਿਗਾਨੇ ਬੁਰੇ ਟੱਕਰ ਜਾਂਦੇ, ਕੀ ਕਰਦੇ? ਪੁੱਤਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਬਈ ਬੇਬੇ, ਥੋਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਪੈਂਦਾ ਹੋਊ?’’

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਉਤਾਂਹ ਚੁੱਕੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਦਿਆਂ ਫੇਰ ਬੋਲੀ, ‘‘ਨੂੰਹਾਂ ਤਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਮੱਥੇ ਸੱਤ ਘੁਲਟੀਆਂ ਪਾ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਪਰਸੋਂ ਛੋਟੇ ਦੇ ਘਰ ਗਈ। ਡੁੰਨ-ਬਨੇਰਾ ਪਾਥੀ ਵਰਗਾ ਮੂੰਹ ਕਰੀ ਫਿਰਦੀ ਰਹੀ। ਨਾ ਆ-ਜਾ ਨਾ ਬਹਿ-ਜਾ। ਰਾਮ ਰਵਈਆ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾ।’’

ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਪੈੜ ਚਾਲ ਉਭਰੀ, ਭਜਨ ਕੁਰ ਨੇ ਮਗਰ ਭਉਂਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਵਲ ਵੇਖਕੇ ਦਾਲ ਵਾਲੀ ਕੌਲੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਚੁੰਨੀ ਦੇ ਲੜ੍ਹ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬੋਲੀ, ‘‘ਸੁੱਖੀ ਦਾ ਬਾਪੂ ਜੀ ਆ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਕੇ ਰੋਟੀ ਦੇਵਾਂ।’’

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਪਾਲ ਨੇ ਮੰਜਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਉਹਨੇ ਵੀ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸੁਰਮਖ ਕੇ ਘਰ ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਰ ਲਈਆਂ। ਪੀਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਗੱਲ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ,

‘‘ਇਹਨੇ ਸਮਝਿਆ, ਏਸੇ ਖੁੱਡ ਸਹਿਆ। ਮੇਰਿਆ ਸਾਲਿਆ, ਏਥੇ ਈ ਭੁਗਤੇਂਗਾ! ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮੂਹਰੇ! ਐਤਕੀਂ ਨਾ ਸੁੱਕਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ! ਲੋਕ ਵੀ ਆਖਣ ਇਉਂ ਤਾਂ ਸਾਲੇ ਚਿੱਲੀ ਸ਼ੇਖ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਇਹਦੇ ਕੋਲ ਗਿੱਦੜ-ਸਿੰਘੀ ਕਿੱਥੋਂ ਆ-ਗੀ। ਸੈਲਰ ਲਾ, ਆੜਤ ‘ਚ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਿਐ! ਇਉਂ ਨੀ ਪਤਾ ਸੀ ਬਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੱਡੀਆਂ ਲੁੱਟਦੇ ਐ!’’

‘‘ਤਾਂ ਹੀ ਭਾਈ।’’ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਲਮਕਾ ਕੇ ਆਖਿਆ ‘‘ਭਜਨ ਕੁਰ ਦੱਸ ਕੇ ਗਈ ਐ! ਕਹਿੰਦੀ ਉਥੇ ਤਾਂ ਇਉਂ ਪੁਲਿਸ ਫਿਰਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੱਡੇ ਡਾਕੂ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਐ!’’

‘‘ਇਹ ਡਾਕੂਆਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਐ? ਛੱਡਿਆ ਕਿਹੜਾ ਐ। ਸਭ ਮਾਂਜੇ ਐ! ਹੁਣ ਅਗਲਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਦੇਣਾ ਪਊਗਾ!’’

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਪਲ ਕੁ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਬੋਲਿਆ। ਚੁੱਪ ਮੈਲੇ ਜਿਹੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ, ‘ਸਾਂ ਸਾਂ’ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਹਉਕਾ ਭਰਕੇ ਲਿੱਸੀ ਅਵਾਜ ਵਿਚ ਆਖਿਆ,

‘‘ਰੱਬ ਵੀ ਔਤ ਨਿਪੁੱਤਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈ ਫਲਦਾ ਐ। ਸੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕੁਤਰਾ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਐ।’’

‘‘ਐਤਕੀਂ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ!’’ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਪੁੱਤ ਮੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੈਹਬ ਕੇ ਛੱਡਣਗੇ। ਡਾਕੂਆਂ ਵਾਂਗੂ ਰਾਹ ‘ਚ ਗੱਡੀਆਂ ਲੁੱਟ ਕੇ ਆਪਦੀ ਗੱਡੀ ਭਰ ਲੈਣੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਜਿਹੇ ਜ਼ੁਰਮ ਐ?’’

ਪਾਲ ਨੇ ਮੂੰਹ ਉਪਰੋਂ ਖੇਸ ਲਾਹ ਕੇ ਕੁਝ ਆਖਣਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਰ ਫੇਰ ਅੰਦਰ ਕੀ ਸੁੱਝਿਆ, ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੋਬਾਰਾ ਫੇਰ ਖੇਸ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਢਕ ਲਿਆ।

ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਉੱਠਕੇ ਜਦੋਂ ਪਾਲ ਕੱਪ ਵਿਚ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਮੂੰਹ ਧੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਪਾਲ ਨੂੰ ਮਲਵੀਂ ਜਬਾਨ ਨਾਲ ਸੁਰਮੁਖ ਕੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਪਾਲ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨੁਚੜਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਵਲ ਭੰਵਾਇਆ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਕੱਪ ਮਮੂਲੀ ਜੇਹਾ ਕੰਬਿਆ।

‘ਪਤਾ ਤਾਂ ਪਾਲ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲੈਣਾ ਈ ਚਾਹੀਦਾ ਐ। ਊਂ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣਾ ਵਰਤ-ਵਰਤਾਵਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਐਸਾ ਵੈਸਾ ਈ ਐ। ਜੱਗ-ਰੱਬ ਤਾਂ ਰਖਣਾ ਈ ਪੈਣਾ ਐ। ਨਹੀਂ ਆਖਣਗੇ, ਇਹ ਢਿੱਡੋਂ ਖੁਸ਼ ਨੇ। ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਆਪਣਾ ਛੁੱਟਣਾ। ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੂ। ਭਜਨ ਕੁਰ ਤੜਕੇ ਫੇਰ ਦੱਸ ਕੇ ਗਈ ਐ ਅਖੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਟਰੱਕ ਲੁੱਟ ਲੁੱਟ ਨੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਭਰ ਲਈਆਂ।’’

ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਲੋਤੇ ਪਾਲ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਜੇਹਾ ਹਾਸਾ ਨਿਕਲਿਆ।

ਢਲਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਖਕੇ ਪਾਲ ਸੁਰਮੁਖ ਦੇ ਘਰ ਵਲ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਪਹੀ ਮੁੜਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ ਵਾਂਗ ਥਿਰਕਦੇ ਹਰੀ ਭਾਅ ਮਾਰਦੇ ਕਿਲੇ ਵਰਗੇ ਘਰ ਵਲ ਮੁੜਿਆ, ਬਾਹਰ ਗੋਬਰ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟ ਕੋਲ ਮੱਝਾਂ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਭਈਆ ਹੋਕਰੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਲੋਹੇ ਦਾ ਰੰਗੀਨ ਫਾਟਕ ਲੰਘਦਿਆਂ ਪਾਲ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਚ ਕਰਦੀ ਜਾਪੀ। ਸਾਰੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਲਾਲ ਫਰਸ਼ੀ ਟਾਈਲਾਂ ਦਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈੜ ਚਾਲ ਸੁਣਕੇ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਪਾਲ ਨੂੰ ਹਿੱਲ ਜੁੱਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਝੱਟ ਕੁ ਮਗਰੋਂ ਚਾਚੀ ਬਚਨ ਕੁਰ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ। ਪਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਾਰ ਉਸਦੇ ਗੋਲ ਭਰਵੇਂ ਚਿਹਰੇ ਉਤੇ ਮੁਸਕਾਣ ਪਸਰ ਗਈ।

‘‘ਵੇ ਆ ਵੇ ਮੇਰਿਆ ਪਾਲ ਪੁੱਤਾ!’’ ਚਾਚੀ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿੱਲੇ ਹੱਥੀਂ ਚੁੰਨੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਾਲ ਪਾਲ ਦਾ ਸਿਰ ਪਲੋਸਿਆ।

‘‘ਭਾਈ ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਾਲ ਕਿਧਰੇ ਊ ਈਂ ਛਿਤਮ ਹੋ ਜਾਨਾ ਐਂ।’’ ਪਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ, ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਨਿਹਾਰਦਾ ਰਿਹਾ।

‘‘ਤੇਰੇ ਚਾਚੇ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਪੁੱਛਿਆ, ਪਾਲ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਕਿੱਥੇ ਉੱਠ ਜਾਂਦਾ ਐ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਐਡੇ ਐਡੇ ਕੰਮ ਸੰਵਾਰੀਦੇ ਐ! ਘਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਵਿਹਲੇ ਫਿਰਦੇ ਐ!’’ ਪਾਲ ਨੇ ਚਾਚੀ ਦੇ ਲਾਲੀ ਫੜਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ।

‘‘ਮੈਂ ਲੜੀ ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ। ਮਖਿਆ ਕੀ ਲਾਹਾ ਐ, ਥੋਡੀਆਂ ਲਿਹਾਜਾਂ ਦਾ! ਘਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਤਾਂ ਤੈਥੋਂ ਕੰਮ ਤੇ ਲਾ ਨ੍ਹੀ ਹੁੰਦੇ।’’ ਉਸਨੇ ਪਰਾਂਹ ਪਿਆ ਸੂਤ ਦਾ ਮੰਜਾ ਖਿੱਚ ਕੇ ਨੇੜੇ ਕਰ ਲਿਆ।

‘‘ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀਂ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਿਆ, ਕੁੜੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਬਰੋਬਰ ਹੋਣ। ਜੇ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਨਾ ਆਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਕੜ ਰੱਖਣੀ ਐ ਰੱਖੋ! ਮਖ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਤੇਰਾ ਚਾਚਾ ਆਂਹਦਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਹੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਕਾਗਜ਼ ਫੜਾਊਂ। ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰੂੰ ਈ ਮਗਰੋਂ।’’

‘‘ਸੇਵਕ ਹੋਰੀਂ ਕਿੱਥੇ ਐ?’’ ਲਗਾਤਾਰ ਬੋਲ ਰਹੀ ਚਾਚੀ ਨੂੰ ਪਾਲ ਨੇ ਟੋਕਿਆ।

‘‘ਐਥੇ ਈ ਨੇ, ਸੇਵਕ ਹੋਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਐ। ਆਹ ਐਥੇ ਫਿਰਦੇ ਹੋਣੇਂ ਐ। ਆ ਜਾਣਗੇ, ਹੁਣੇ ਡੱਚ ਡੱਚ ਵੱਜਦੇ।’’

ਪਾਲ ਮਾਮੂਲੀ ਜੇਹਾ ਹੱਸਿਆ।

‘‘ਕਰਦੇ-ਕਰਾਉਂਦੇ ਕੀ ਐ?’’

‘‘ਕਰਨਾ ਕੀ ਐ।’’ ਬਚਨ ਕੁਰ ਨੇ ਮਿੱਠਾ ਜੇਹਾ ਗੁੱਸਾ ਲਿਆਕੇ ਮੂੰਹ ਮਸੋਸਾ ਜੇਹਾ ਬਣਾ ਲਿਆ, ‘‘ਆਹ ਹੁਣੇ ਲੱਸੀ ਪੀਕੇ ਗਏ ਐ। ਦਿਨ ਢਲਦਿਆਂ ਪੀਣ ਦੇ ਆਹਰ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਐ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤਾਈਂ ਏਹੀ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਐ। ਤੜਕੇ ਉੱਠ ਕੇ ਦਹੀਂ, ਲੱਸੀ ਤੇ ਦੇਹ ਦੱਬ ਐ। ਲੈ ਆਹ ਕੰਮ ਐ, ਸੇਵਕ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ।’’

ਪਾਲ ਨੇ ਚਾਚੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਹਨੂੰ ਇਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਬਦਖੋਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਡਿਆਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਾਲ ਨੇ ਰਤਾ ਕੁ ਅੱਖਾਂ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ,

‘‘ਚਾਚੀ ਜੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਹ ਹੋਰ ਈ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਸੀ।’’

‘‘ਰਾਤ ਵਾਲੀ?’’ ਬਚਨ ਕੁਰ ਨੇ ਪੁੱਛਕੇ ਆਪ ਹੀ ਦਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ‘‘ਗੱਲ ਪੁੱਤ, ਪਾਲ ਕੀ ਹੋਣੀ ਐ। ਤੂੰ ਸਿਆਣਾ ਐਂ। ਸਰੀਕ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵੀ ਬੁਰੇ ਹੁੰਦੇ ਐ! ਮੇਰਾ ਬਾਪੂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਰੀਕ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੇਹਰੇ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਨੀ ਢੁੱਕਦਾ। ਊਂ ਕਸਰ ਕੋਈ ਨੀ ਛੱਡਦਾ।’’ ਸੰਘ ਦਾ ਥੁੱਕ ਅੰਦਰ ਲੰਘਾਉਂਦਿਆਂ ਉਹ ਫੇਰ ਬੋਲੀ, ‘‘ਕੋਈ ਗੱਲ ਨ੍ਹੀ। ਖਬਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪੁੱਠੀ ਪਸਟੀ ਪਈ ਐ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਐ।’’ ਫਿਰ ਹੌਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਆਹ ਮਲੰਗ ਟੱਬਰ ਈ ਨੀ ਮਾਨ।’’ ਉਹਨੇ ਪਿੰਡ ਵਲ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੇਘਰਾਜ ਕੇ ਘਰ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ,

‘‘ਟਰੱਕ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਈ ਐ। ਹਾਂ ਹਾਂ ਅਖੇ ਇਹ ਸਿੱਧਵਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਟੇ ਚੂਹੜੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੁੱਟਦੇ ਐ,’’ ਫੇਰ ਬਚਨ ਕੁਰ ਨੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਹਰਖ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਉਤਾਂਹ ਚੁਕਦਿਆਂ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਥੱਲੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸਾਂਭ ਲੇ ਥੋਨੂੰ ਰੱਬ! ਕੀੜੇ ਪੈਣਿਉਂ! ਕਿੱਥੇ ਭਰੋਂਗੇ? ਐਡੇ ਐਡੇ ਜੂਨੇ ਚੱਕਦੇ ਓਂ। ਸਰੀਕ ਕੌਣ ਆਖੇ ਫੇਰ! ਕੱਖ ਰਹਿ ਗੇ। ਨਹੀਂ ਪਾਲ ਪੁੱਤ ਸਰੀਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਕਰਨੋਂ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡੀ! ਐਮ.ਐਲ.ਏ.ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ, ਜੀਹਨੇ ਸਾਰਾ ਕੇਸ ਰਫਾ ਦਫਾ ਕਰਵਾ-ਤਾ।’’

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ’ਚ)

ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਬਾਅਦ ਬਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

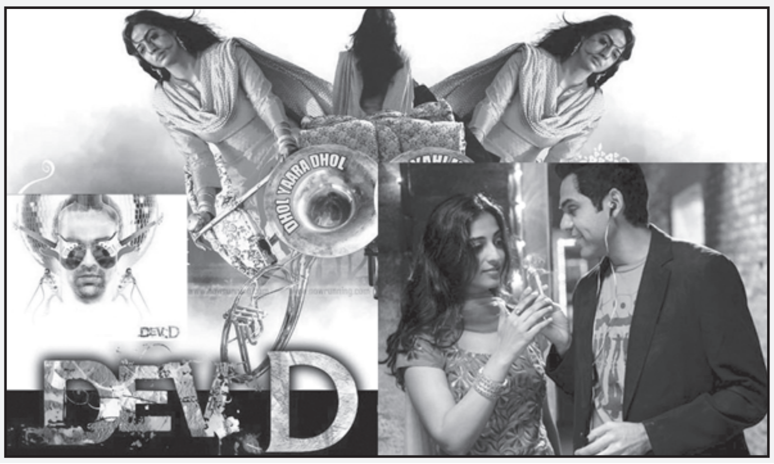

ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਾਲੀ ਚੰਦਾ, ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਚੰਦਰਮੁਖੀ ਵਾਂਗ ਦੇਵ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਵਦਾਸ ਉੱਪਰ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਮੋੜਾ ਦੇਵ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਤਰ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਸੋ, ਅਨੁਰਾਗ ਕਸ਼ਿਅਪ ਦਾ ਦੇਵ ਡੀ., ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦੇ ਦੇਵਦਾਸ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਾਣ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਦਾ, ਇਹ ਚੰਦਾ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਲ ਮੋੜ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਦੇਵਦਾਸ ਦੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰਪੂਰ ਕੰਮ ਸੀ।

-ਸੁਕੀਰਤ

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਫਿਲਮਾਂ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਲਕ ਬਾਏ ਚਾਂਸ' (ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸਮਤ) ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਸਨਅਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਈ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਮੰਜ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਵਿਚ ਦੋਸਤੀਆਂ ਪਲਦੀਆਂ ਵੀ ਨੇ, ਪੁੱਗਦੀਆਂ ਤੇ ਟੁੱਟਦੀਆਂ ਵੀ ਨੇ। ਮੰਜ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਧੁਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਨਾਇਕ ਆਪਣੀ ਧੁਨ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੈ, ਵੱਡਾ ਹੀਰੋ ਬਣ ਕੇ ਸਨਅਤ 'ਤੇ ਛਾ ਜਾਣਾ, ਉਸਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਗਰਲ-ਫ੍ਰੈਂਡ (ਉਹ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਹੈ) ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਲਈ ਵਿੱਤੋਂ-ਬਾਹਰੀ ਮਦਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਦੁਆਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਵੱਡਾ ਹੀਰੋ ਬਣ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਗਰਲ-ਫ੍ਰੈਂਡ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਸ਼ੁਹਰਤ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਚੜ੍ਹਨ ਖਾਤਰ ਉਹ ਹੋਰ 'ਤਜ਼ਰਬੇ' ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਕੈਰੀਅਰ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਨਾਇਕ ਵੱਡੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹੀਰੋ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਇਕਾ ਛੋਟੇ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤਕ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਨਾਇਕ ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਗਰਲ-ਫ੍ਰੈਂਡ ਕੋਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖਲਾਅ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਰਲ-ਫ੍ਰੈਂਡ ਦੀ ਦਿਲੋਂ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ 'ਸੁਖਾਵਾਂ' ਅੰਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਹੀਂ, ਉਸਦੀ ਗਰਲ-ਫ੍ਰੈਂਡ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਬੈਠੀ ਹੋਈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ''ਤੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਹੈਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਗੁਨਾਹ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ...ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।''

ਫਿਲਮ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸੀਨ ਟੈਕਸੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਇੱਕਲਿਆਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੀ ਨਾਇਕਾ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੀਰੀਅਲ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਟੂਡੀਓ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ''ਮੈਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਮੁੰਬਈ ਆਈ ਸਾਂ, ਪਰ ਫ਼ਿਲਮ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਛੋਟੇ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ, ਖੁਦ-ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਹਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਸੱਲੀ ਵੀ...''

ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਪਲ ਵੀ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਪਲ ਵੀ। ਜਿਹੜਾ ਰਵਾਇਤੀ ਸੁਖਾਵਾਂ ਅੰਤ ਮੈਂ ਬਤੌਰ ਲੇਖਕ ਚਿਤਵ ਤੇ ਸਿਰਜ ਸਕਦਾ ਸਾਂ, ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੀ ਲੇਖਕ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਜ਼ੋਇਆ ਅਖ਼ਤਰ ਆਪ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਹੈ) ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਵੱਡੇ ਹੀਰੋ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਘਰੇਲੂ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਫ਼ਿਲਮ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਖਾਵਾਂ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਸੀ? ਕੀ ਸੁੱਖ ਉਸ ਕੰਮ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਇਆ ਅਖ਼ਤਰ ਵਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੋਝੀ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਵਿਚ ਜਕੜਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਹੀਂ ਅਹੁੜਦਾ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਅਗਲੇਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੀ ਹੋਈ ਵੀ, ਹਰ ਔਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵੀ, ਸਿਰਫ ਘਰੇਲੂ ਸੰਤੋਖ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖ ਸਕਣਾ ਗਿੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇਖੀ ਦੂਜੀ ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਇਕ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਾਹਕਾਰ 'ਤੇ ਬਣੀ ਹੈ।

'ਦੇਵ ਡੀ' ਨਾਂਅ ਦੀ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦੇ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਵਲ ਦੇਵਦਾਸ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਫ਼ਿਲਮਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਹਿਗਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਤੇ ਅੱਗੇ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਤਕ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਪੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦੇ ਘੜੇ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤੇ ਇਸ ਪਾਤਰ ਨੇ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ 'ਟਰੈਜਿਕ' ਹੀਰੋ ਦੀ ਛਾਪ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਉਕੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੱਸ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਦੇਵਦਾਸ ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਦੀਵਾਨੇ ਜਾਂ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਸ਼ਰਾਬਖੋਰ ਨੂੰ ਦੇਵਦਾਸ ਕਹਿ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦੇ ਦੇਵਦਾਸ ਬਾਰੇ ਸਨ।

ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦਾ ਸਿਰਜਿਆ ਅਮੀਰ ਘਰ ਦਾ ਇਹ ਪਾਤਰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਗੁਆਂਢਣ ਪਾਰੋ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਮੀਰ ਘਰ ਦੀ ਪਾਰੋ ਨੂੰ ਨੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਪਾਰੋ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸੇ ਦੁਹਾਜੂ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਵਦਾਸ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਫੇਰ ਸ਼ਬਾਬ ਵਿਚ ਪਾਰੋ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਠਿਆਂ ਦੀ ਤਫ਼ਰੀਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਚੰਦਰਮੁਖੀ ਵਰਗੀ ਤਵਾਇਫ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਵਦਾਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਏਨਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਤਨ-ਮਨ-ਧਨ ਸਭ ਦੇਵਦਾਸ 'ਤੇ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਪਾਰੋ ਨੂੰ ਹੀ ਭਾਲਦਾ ਦੇਵਦਾਸ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਜਿਲ੍ਹਣ ਵਿਚ ਹੋਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਡੂੰਘੇਰਾ ਖੁੱਭਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਰ ਦਰ ਭਟਕਦਾ ਆਖਰ ਪਾਰੋ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਣੀ ਦੇਵ ਡੀ, ਦੇਵਦਾਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਪਾਰੋ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮੁਖੀ (ਚੰਦਾ) ਬਾਰੇ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਨੁਰਾਗ ਕਸ਼ਿਅਪ ਨੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਮੋੜ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਵੀਂ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਨਾਇਕ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਬੰਗਾਲੀ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਨਹੀਂ, ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਨਵ-ਧਨਾਢ ਪੰਜਾਬੀ 'ਕਾਕਾ' ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਾਬ ਵਰਗੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਡੁੱਬਦਾ, ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ੇ-ਪੱਤੇ ਵੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਹੱਬਤ ਅਤੇ ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦਾ ਵਤੀਰਾ। ਉਹ ਗੁਆਂਢਣ ਪਾਰੋ ਨੂੰ ਮਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤ੍ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਾਰੋ ਵੀ ਇਹੋ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੇਜ-ਖੇਡ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰੋ ਨੂੰ ਉਹ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਠੁਕਰਾਈ ਹੋਈ ਇਹ ਪਾਰੋ ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਵਾਲੀ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪਾਰੋ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਦੀਵੀ ਗ਼ਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਡੁੱਬਦੀ, ਸਗੋਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਦੇਵਦਾਸ। ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਉਸਨੂੰ ਚੰਦਰਮੁਖੀ (ਚੰਦਾ) ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਧੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਾਲੀ ਚੰਦਾ, ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਚੰਦਰਮੁਖੀ ਵਾਂਗ ਦੇਵ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਵਦਾਸ ਉੱਪਰ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਮੋੜਾ ਦੇਵ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਤਰ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਸੋ, ਅਨੁਰਾਗ ਕਸ਼ਿਅਪ ਦਾ ਦੇਵ ਡੀ., ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦੇ ਦੇਵਦਾਸ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਾਣ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਦਾ, ਇਹ ਚੰਦਾ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਲ ਮੋੜ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪਾਠਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਦੇਵਦਾਸ ਦੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰਪੂਰ ਕੰਮ ਸੀ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਦੇਵਦਾਸ ਨਿਹਾਇਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਰਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, (ਕਿਰਦਾਰ ਉਸਦਾ ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਨੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੀ ਘੜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਦੁਖਾਂਤਕ ਜਜ਼ਬਾਤੀਪੁਣੇ ਦੀ ਗਾੜ੍ਹੀ ਚਾਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਡੋਬ ਕੇ) ਅਤੇ ਪਾਰੋ ਤੇ ਚੰਦਾ ਦੋਵੇਂ, ਚੋਖੇ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਔਰਤਾਂ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਜ਼ੋਖਮ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਓਪਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਾ-ਵਾਰੂ ਪਾਰੋ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮੁਖੀ ਵੇਲਾ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਾਹਿਤ, ਤੇ ਕਲਾ, ਸਚਮੁਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਬਨ੍ਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਸ਼ਾਇਦ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਤੇ ਅਣ-ਇਕਸਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਰਾਹ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਔਕੜ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰੀ ਆ ਰਹੀ ਮਰਦ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਬਦਲ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਹਾਇਤ ਸੁਸਤ ਚਾਲੇ। ਪਾਰੋ ਤੇ ਚੰਦਰਮੁਖੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖੁਦ-ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਵਦਾਸ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੇ ਗ਼ਲਬੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਗ੍ਰਸਿਆ ਖੜਾ ਹੈ।

ਲਾਡਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਬਣੀ ਫਰੀਦਾ ਪਿੰਟੋ

ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਫਿਲਮ 'ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ' ਦੀ ਸਟਾਰ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਫਰੀਦਾ ਪਿੰਟੋ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੰਪਨੀ 'ਐਸਟੀ ਲਾਡਰ' ਦਾ ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 2 ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਟੋ ਲਾਡਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਡ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਲਿਜ਼ ਹਰਲੇ ਅਤੇ ਜੇਨਿਥ ਪਾਲਥ੍ਰੋ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਂਡ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਸਨ' ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਐਡੀਸ਼ਨ 'ਚ ਛਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੁੰਦਰਤਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੁਪਰ ਮਾਡਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਸਾਲੇ ਵੋਗ ਨੇ ਪਿੰਟੋ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਫੈਸ਼ਨ ਆਈਕਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਆਸਿਨ ਆਮਿਰ ਦੀ ਫਾਲੋਅਰ

ਫਿਲਮ 'ਗਜਨੀ' ਦੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਆਸਿਨ ਅਭਿਨੇਤਾ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਆਮਿਰ ਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ 'ਚ ਪਰਫੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਆਸਿਨ ਵੀ ਬੋਲਚਾਲ ਤੇ ਲਹਿਜੇ 'ਚ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਆਸਿਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਸਿਨ ਕਹਿ ਕੇ ਸੱਦਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਈ। ਉਸਨੇ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਅਸਿਨ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਆਸਿਨ ਹੈ।

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੰਗੇ 45 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਸਫਲਤਾ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਾਜੀਵ ਰਾਏ ਨੇ ਜਦ ਅਕਸ਼ੈ ਨੂੰ ਇਕ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 45 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੀਵ ਨੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਟਾਲ ਦਿੱਤੀ।

ਅਕਸ਼ੈ ਦੀ ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਰਾਜੀਵ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਥ੍ਰਿਲਰ ਫਿਲਮ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਵੀ ਸੋਚ ਰੱਖੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਚ 'ਕਮਬਖਤ ਇਸ਼ਕ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਕਸ਼ੈ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ 45 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਵਿਗੜ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਬਜਟ ਹੀ 90 ਕਰੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ 45 ਕਰੋੜ ਅਕਸ਼ੈ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਰਾਜੀਵ ਕੋਲ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਰਕਮ ਬਚਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਲਹਾਲ ਰਾਜੀਵ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਕ ਪੀਰੀਅਡ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮਿਰ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਬੇਬਾਕ, ਬੇਲਾਗ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਈ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਨੌਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਈਟ

28 ਮਾਰਚ, 2009 ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ

Cascade Banquets

Ph: 630-860-0086

800 W Irving Park Rd, Bensonville IL 60106 (Irving Park and IL 83 East of 83)

ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਲੋਕ ਗਾਇਕ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਪੰਛੀ

ਅਤੇ

ਕ੍ਰਾਂਤੀਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਗੇ।
ਸੰਗੀਤ ਹੋਵੇਗਾ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬੱਗਾ ਦਾ

ਛੱਲੇ-ਮੁੰਦੀਆਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਵਾਲਾ ਗਾਇਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਪੰਛੀ

ਗਰੈਂਡ ਸਪਾਂਸਰ: ਸੰਧੂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਏ. ਐਂਡ ਆਈ. ਟਰੱਕਿੰਗ, ਆਰ. ਐਂਡ ਐਸ. ਪੈਟਰੋ, ਆਲ ਸਟੇਟਸ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਲਾਇਨਜ਼ ਆਫ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ ਆਟੋ, ਆਈ.ਡੀ.ਐਮ. ਸੰਧੂ ਪੈਟਰੋ, ਪੈਨ ਓਸ਼ੀਐਨਿਕ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ

ਸਪਾਂਸਰ: ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਸੰਨੀ ਧੂੜ, ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਨਿੱਕ ਗਾਖਲ, ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ, ਅਵਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ, ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਡੀ.ਐਸ. ਮਾਂਗਟ, ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੈਂਸਿੰਗ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਸੀ., ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੀਹਰਾ, ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੈਲਮਜ਼ੂ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਸਟਾਰ ਫੂਡਸ, ਕਰਨਲ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘਾ, ਲੇਕ ਸਟਰੀਟ ਡੈਂਟਲ (ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ), ਰਘਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ, ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ

ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ: ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰਿਕਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਮਿਡਵੈਸਟ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰਿਕਨ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਲਾਇਨਜ਼ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਕੈਲਮਜ਼ੂ, ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬੈਟਲ ਕਰੀਕ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ (ਓਹਾਇਓ)

ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Ph: 847-359-0746
www.punjabtimesusa.com

Real Estate and Home Loans

For buying or selling your home Call Aman Hundal at: 209-918-6464

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ

ਲੋਨ ਮਾਫ ਕਰਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਰੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਲੈਣਾ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਨਾ ਦਿਓ।

Selling Bank Owned/ Foreclosed homes in entire northern California- Bay Area, Tracy, Modesto, Stockton, Manteca, Lathrop, Tracy, Lodi, Ceres, Riverbank,Patterson, Turlock, Delhi, Livingston, Ripon.

ਟਰੇਸੀ, ਲੈਥਰੌਪ, ਮਾਡੈਸਟੋ, ਸੈਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਲਕ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ 1.20 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਘਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ 700 ਡਾਲਰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਵੱਡਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

Aman Hundal
Broker Associate/ Realtor
MBA Marketing
License No. : 01839828
Century 21 M&M and Associates
605 Standiford Ave Ste D
Modesto, CA 95350
Cell: 209-918-6464, Fax: 209-552-7285
ahundal@c21mm.com

Century 21 M&M and Associates

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

Sold Foreclosed homes

Lathrop CA	2879 Sq ft 4 BR 2.5 Bath	Sold $220,000	previously sold $561,000
Ceres CA	1040 sq ft 3 Br 2 Bath	Sold $70,000	previously valued at 300,000
Keyes CA	2346 Sq ft 4 Br 2.5 bath	Sold $190,000	previously sold $403,000
Tracy:	1030 Bordona Ln	1400 sq feet for $150,000	previously sold for $445,000
Tracy:	311 Yosemite Dr	1105 sq ft for $150,000	previously sold for $398,000
Tracy:	1832 Periwinkle Dr	3008 Sq ft for $320,000	previoulsy sold for $690,000
Lathrop:	17619 Water Mill St	2350 sq ft for $ 238,000	previously for $ 528,000

ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service
FARMERS

*Auto*Home*Life*Business *Workers Comp.

Farmers offers more discounts than anybody else.

Call me today to insure that your assets are protected.

*ਆਟੋ
*ਹੋਮ
*ਬਿਜਨਸ
*ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
*ਲਾਈਫ
*ਵਰਕਰਜ਼ ਕੌਂਪ.

Kiran Hundal
(209)345-0183

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਰੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Truck Insurance at very competitive rates.

ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੀ

khundal@farmersagent.com
CA insurance License # 0F96503

1900 Standiford Ave.
Modesto, CA 95350

ਅਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਦਿਵਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਰੇਜ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।